

Kommunfullmäktige kallas till sammanträde

Tid: Onsdag den 19 december 2018, kl 16:00

Plats: Sessionssalen

Ordförande: Berit Martinsson

Sekreterare: Maria Forneman

Föredragningslista

Sidnr

Mötets öppnande

**Fråga om kallelse till sammanträde har skett i
behörig ordning**

Upprop

**Val av justerare och fastställande av tid för
justering**

1. **Fastställande av föredragningslistans innehåll**
2. **Information om verksamheten i regionen**
3. **Information från kommunfullmäktiges
beredningar**
4. **Ledamöternas frågestund - frågor och svar**

Ärenden för behandling

5.	Strategisk plan och budget 2019-2021	4
6.	Digitaliseringsstrategi 2018-2020	50
7.	Politisk strategi för den kommunala hälso- och sjukvården i syfte att stärka patientsäkerheten	71

8.	Äldreomsorgstaxa i Finspångs kommun 2019	95
9.	Taxor 2019 Finspångs Tekniska Verk AB	115
10.	Redovisning av motioner, e-förslag och medborgarförslag som inte är färdigbehandlade oktober 2018	137
	Valärenden	Valberedningens förslag skickas ut senare
11.	Val av krisledningsnämnd för verksamhetsåret 2019-2022 - val av 5 ledamöter och 5 ersättare samt val av ordförande och vice ordförande	
12.	Val av valnämnd för verksamhetsåren 2019-2022 - val av 9 ledamöter och 9 ersättare samt val av presidium ordförande, 1:e vice ordförande och 2:e vice ordförande bland ledamöterna	
13.	Val av 1 revisor och ersättare för revisor till Föreningen Folkets Hus i Falla stämmor från årsstämma 2019 t.o.m årsstämma 2022	
14.	Val av 1 revisor och ersättare för revisor till Föreningen Folkets Hus i Rejmyre stämmor från årsstämma 2019 t.o.m årsstämma 2022	
15.	Val av 2 ledamöter, 2 ersättare, 2 lekmannarevisorer samt 2 ersättare för lekmannarevisorer till Stiftelsen Häfla Hammarsmedja från årsstämma 2019 t.o.m årsstämma 2022	
16.	Val av representant och ersättare för denne till Regna Bygdegårdsförening verksamhetsåren 2019-2022	
17.	Val av 1 representant till George Leires fond, för 2019	
18.	Val av 4 dannemän för stiftelsen Renströmska fonden för verksamhetsåren 2019-2022	
19.	Val av 2 representanter för utdelning av pensioner ur Stiftelsen Wallinska fonden för verksamhetsåren 2019-2022	
20.	Val av 1 ombud och 1 ersättare till Coompanion från årsstämma 2019 till och med årsstämma 2022	

21. Val av ombud och ersättare för ombud till Kommuninvests föreningsstämmor 2019-2022
22. Val av 2 kommunala begravningsförrättare för verksamhetsåren 2019-2022
23. Val av ett ombud för stiftelsen Mogård
24. Val av vice ordförande i omsorgsberedningen 2019-2022
25. Val av en ledamot och en vice ordförande i miljö- och samhällsberedningen 2019-2022
26. Val av vice ordförande i demokratiberedningen 2019-2022
27. Val av vice ordförande i lärandeberedningen 2019-2022
28. **Delgivningar**

**Anmälan av nya motioner, interpellationer,
frågor, medborgarförslag**

Kommunstyrelsen

Strategisk plan och budget 2019-2021

Sammanfattning

Föreligger förslag till strategisk plan 2019-2021 och budget 2019

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Att anta förslaget till budget år 2019 och strategisk plan 2019-2021.
2. Att avsätta 1 miljon kronor till bostadspolitiska åtgärder och 1 miljon kronor till arbetsmarknadspolitiska åtgärder som finansieras ur markeringar i eget kapital
3. Att 1 miljon kronor av avsatta medel för utveckling och omställning ska vara sökbara projektmedel för kommunens gymnasieskolor
4. Att tillföra 2 miljoner för digitaliseringsåtgärder till kommungemensamma medel
5. Att kommunstyrelsen under år 2019 har rätt att omsätta lån, det vill säga låna upp motsvarande de lån som förfaller till betalning under år 2019
6. Att fastställa investeringsbudgeten för år 2019 till 65 miljoner kronor.
7. Att fastställa fördelningen på anslagsområden i investeringsbudgeten 2019-2021
8. Att delegera till kommunstyrelsen att besluta om fördelning av investeringsbudgeten till enskilda projekt upp till 10 miljoner kronor inom respektive anslagsområde.
9. Att kommunkoncernens låneram uppgår till 1.400.000.000 kronor.
10. Att kommunstyrelsen har rätt att nyupplåna upp till ovan beslutat låneram.

FINSPÅNG

”den attraktiva kommunen i en spännande region, där vi skapar utveckling och livskvalitet genom samverkan, öppenhet och nytänkande”

Strategisk plan 2019-2021

Budget 2019

Antagen av kommunfullmäktige

2018-12-

INNEHÅLL

	Sid
KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET	3
KOMMUNENS ORGANISATION	4
STYR- OCH BUDGETPROCESS	6
VISION OCH MÅL FÖR FINSPÅNGS KOMMUN	7
TILLVÄXTMÅL VISION 30/35	7
FINSPÅNGS KOMMUN 2030 – ett hållbart samhälle	7
VÄRDEGRUND	8
STRATEGISK INRIKTNING	9
MÅL	11
BUDGET 2019-2021	12
RIKTLINJER FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING	12
BUDGETANTAGANDEN	12
KOMMUNALSKATT OCH KOMMUNALEKONOMISK UTJÄMNING	13
BUDGETRAMARNAS FÖRÄNDRING	14
EKONOMISKA RAMAR PER ANSVARSOMRÅDE (ANSLAGSBINDNING)	14
RESULTATBUDGET	15
ÖVRIGA BUDGETPOSTER	15
INVESTERINGSBUDGET	17
BALANSBUDGET	18
KASSAFLÖDESANALYS	18
NYCKELTAL	20
FÖRDJUPAD FINANSIELL ANALYS	21
BILAGA KOMMUNENS STYRKORT MED INDIKATORER OCH STYRTAL	25
KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT	30

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET

.....

Ulrika Jeansson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

KOMMUNENS ORGANISATION

Sedan 2009 har Finspångs kommun en politisk organisation som bygger på tre viktiga principer

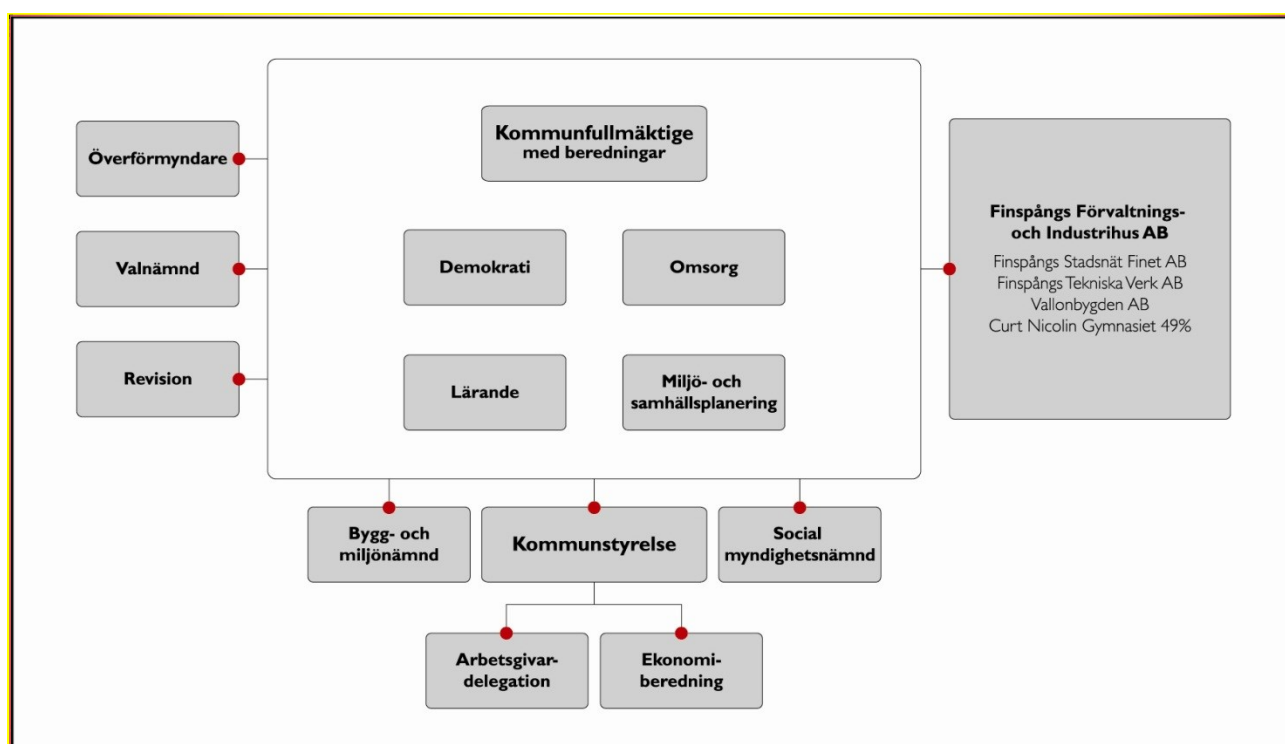
- Medskaparanda
- Två politiska nivåer: Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen
- Effektivisera genom att utveckla demokratin, samverkan och helhetssyn

Under kommunfullmäktige finns beredningar som ska svara för att ta fram strategiska planer inom

respektive verksamhetsområde. Beredningarna ska även svara för medborgardialog och omvärldsanalys.

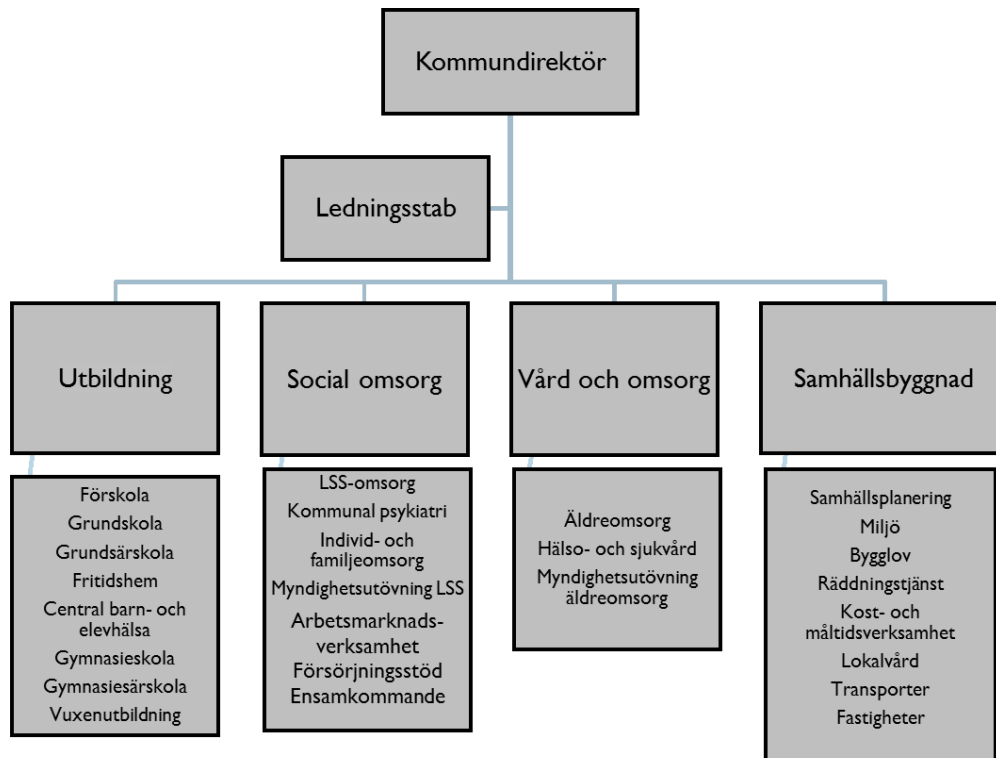
Förutom beredningarna finns under kommunfullmäktige de obligatoriska organen valnämnd, revision och överförmyndare samt en myndighetsnämnd för miljö-, hälso- samt plan- och bygglovsfrågor och en för sociala myndighetsfrågor.

Kommunstyrelsen svarar för all verksamhetsdrift. Under kommunstyrelsen finns ekonomiberedningen och arbetsgivardelegationen.

Den administrativa organisationen har samlats under kommundirektören. Till sin hjälp att styra verksamheten har kommundirektören fem sektorchefer, ett antal strateger och Ledningsstaben.

STYR- OCH BUDGETPROCESS

Kommunfullmäktige har beslutat att Finspångs kommun ska arbeta efter en styrmodell baserad på principerna för balanserad styrning. Kommunens vision är vägledande för hur strategiska mål och framgångsfaktorer utformas.

Det övergripande budgetarbetet är koncentrerat till första halvåret och utmynnar i ett budgetförslag i juni månad.

Den strategiska planen innehåller vår vision som talar om vart vi ska nå och strategier hur vi ska nå visionen. Den innehåller en ledningsdeklaration som beskriver vår värdegrund och här finns en beskrivning av den strategiska inriktningen för de kommande åren utifrån ett politiskt perspektiv. Kommunen har 15 övergripande mål inom perspektiven tillväxt- och utveckling, verksamhet, medarbetare och ekonomi. I en bilaga i strategiska planen finns styrkortet med indikatorer och styrtal som ska vara ett stöd i utvärderingen om målen är uppnådda.

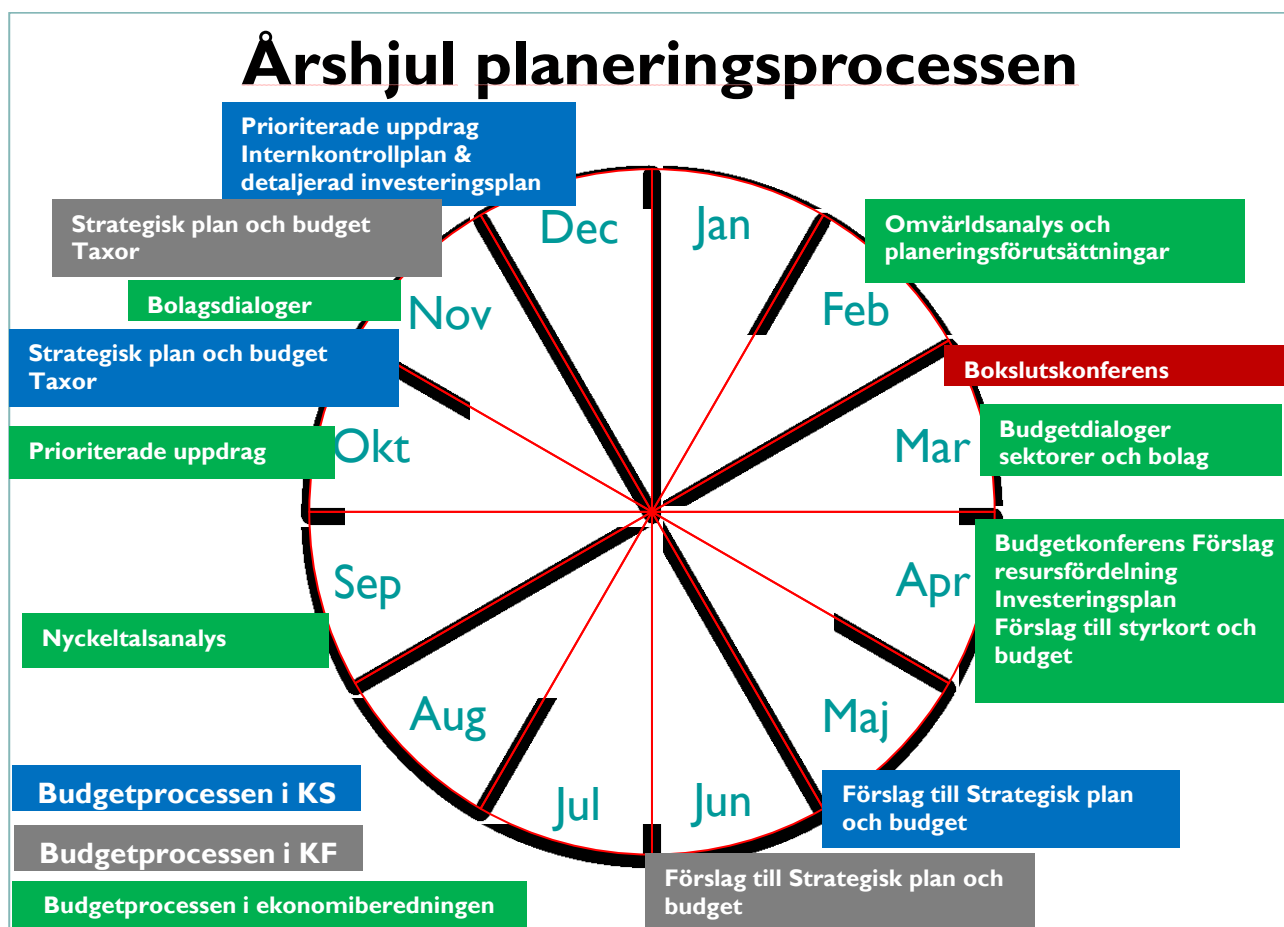
Beslutet om strategisk plan innehåller också budgetramar på sektorsnivå.

Efter förslag till budget i juni tar kommunstyrelsens arbete med verksamhetsplanering och budget vid.

Kommunstyrelsen utarbetar under hösten prioriterade uppdrag kopplade till målen. Utifrån mål och prioriterade uppdrag tar varje sektor och enhet fram en verksamhetsplan för året.

Styrmodellen med mål för olika perspektiv ska hjälpa till att öka fokus på den verksamhet som bedrivs, att göra rätt saker på rätt sätt, även om ekonomin fortfarande är den övergripande restriktionen.

Styrkort och prioriterade uppdrag följs upp två gånger per år tillsammans med ekonomiuppföljningen i delårsrapport och årsredovisning.

VISION OCH MÅL FÖR FINSPÅNGS KOMMUN

Kommunfullmäktige beslutade i mars 2006 att fastställa följande vision för Finspångs kommun:

Finspång är den attraktiva kommunen i en spännande region, där vi skapar utveckling och livskvalitet genom samverkan, öppenhet och nytänkande

Vår vision innehåller värdeord och kärnvärden.

Vi betonar den **attraktiva** kommunen. Det är inte ett absolut tillstånd utan en fråga om vad vi är kända för och hur människor värderar kommunen. Det viktigaste är att de som bor i kommunen är stolta över sin bygd och förmedlar en bild av en attraktiv kommun.

Vi betonar **regionen** för att belysa vårt omvärldsberoende där främst en spännande och attraktiv region är viktig. Vi bor och verkar i allt större utsträckning i en region där vi har tillgång till bra boende, arbete, kommunikation, utbildning, service och kulturella upplevelser. Våra företag måste för sin utveckling ha tillgång till goda kommunikationer, kompetens, kompetensutveckling, samverkansparter inom en region.

Vi betonar **utveckling** som viktig för att kunna möta framtidens krav och vara konkurrenskraftiga.

Vi betonar **livskvalité** där vi ska bjuda både den mindre ortens kvaliteter och vad den större staden i regionen kan erbjuda. Vi vill lyfta fram de kvaliteter vi kan erbjuda med närhet och trygghet i boende, nära till arbete och service och nära till natur och en aktiv fritid. En barnvänlig kommun skapar livskvalité. Det står även för att vi lever jämställda i ett samhälle baserat på en hållbar utveckling. Det ska också kännas tryggt att åldras.

Vi vill skapa vår framtid genom det vi är bra på, att **samverka** för att höja kvalité och effektivitet.

Vår kommun står för **öppenhet**. Vi vill öka medborgarnas medverkan i tidiga skeden av planeringsprocessen. Särskild omsorg vill vi ägna formerna för hur barn och ungdom skall komma till tals och påverka den bygd de skall växa upp i och ta över som vuxna. Öppenhet står även för att vi med öppen famn välkomnar de som flyttar hit från andra delar av landet och andra länder. I det öppna Finspång lever vi integrerade oavsett social tillhörighet, i vilket skede av livet vi befinner oss i eller vilken etnisk grupp vi tillhör.

Öppenhet står även för **nytänkande**, en nyfikenhet på det nya, att vi vågar ompröva och pröva nytt.

TILLVÄXTMÅL VISION 30/35

Kommunfullmäktige beslutade i maj 2017 att ställa sig bakom näringslivsrådets tillväxtmål för Finspångs kommun samt att inkorporera näringslivsrådets tillväxtmål i de styrande strategiska dokumenten för Finspångs kommun.

Tillväxtmålet är att Finspång ska arbeta för att 2035 ha 30 000 invånare. För att uppnå detta har ett antal centrala fokusområden formulerats.

- Finspång ska präglas av innovation, proaktivitet och mod.
- Finspång är en attraktiv boendeort för hela regionen.

- Finspång har regionens högsta sysselsättningsgrad.
- Finspångs skolor är bäst i regionen.
- Finspång har universitetsutbildning.
- Finspång är ett nationellt besöksmål för aktiv fritid.
- Finspång har ett rikt kulturliv som överraskar och underhåller.
- Finspång ska ha en hållbar ekologisk utveckling.
- Finspång ska ha en hållbar social utveckling.

FINSPÅNGS KOMMUN 2030 – ett hållbart samhälle

Den 25 september 2015 antog FN:s generalförsamling den historiska resolutionen Agenda 2030 för hållbar utveckling. Agendan innebär att alla 193 medlemsländer i FN förbundit sig att arbeta för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till

år 2030. Agendan innehåller 17 mål och 169 delmål, som i Sverige kallas de Globala målen.

”Denna agenda är en handlingsplan för människorna, planeten och vårt välbefinnande. Den syftar också till att befästa världsfreden under ökad frihet. Vi erkänner att

avskaffandet av alla former och dimensioner av fattigdom, inklusive extrem fattigdom, är den största globala utmaningen och en oundgänglig förutsättning för hållbar utveckling.”

Arbetet med att genomföra agendan följer flera viktiga principer, bland annat att:

- agendan är universell, vilket innebär att den riktar sig till alla världens länder och att alla länder bär ett gemensamt ansvar för dess genomförande.
- målen är integrerade och odelbara. Det betyder att inget mål kan nås på bekostnad av ett annat – och framgång krävs inom alla områden för att målen ska kunna uppnås.
- ingen ska lämnas utanför. Agendan måste genomföras med särskild hänsyn till de människor och samhällen som har sämst förutsättningar.

Finspångs kommun har under 2018 arbetat med att översätta de globala målen till en lokal kontext. Arbetet har rönt nationell uppmärksamhet och

kommunen har bland annat blivit uppvaktade av svenska Agenda 2030-delegationen. Under 2018 har kommunen startat ett hållbarhetsnätverk tillsammans med en rad tunga aktörer från näringslivet i Finspång.

Under 2019 har Finspångs kommun som ambition att närma sig en implementering av de 17 globala hållbarhetsmålen inom agenda 2030 i kommunens ordinarie styrning och ledning. Under året kommer indikatorer och styrtalet att arbetas fram och kopplas till de globala målen. Dessa mål, indikatorer och styrtalet ska utgöra en tydlig styrning för kommunens verksamheter och förstärka kommunens kvalitetssäkrande arbete och tjänster för största möjliga nytta för invånaren i Finspångs kommun.

Agenda 2030 som styrmodell erbjuder en tvärsektorieell helhetssyn samt en kvalitetssäkring av kommunens uppdrag. Finspångs kommun ska vara en föregångare inom ekonomisk-, miljömässig- och social hållbarhet.

VÄRDEGRUND

Kommunens vision har kompletterats med en ledningsdeklaration för att tydliggöra ledstjärnor, förhållningssätt mellan individer och grupper, väsentliga

arbetsätt samt de förväntningar som finns på varje medarbetares bidrag till verksamhetens bedrivande.

VÅR VÄRDEGRUND

Ledstjärnor	Förhållningssätt	Arbetsätt
Ansvar	Vi tar initiativ, är engagerade och genomför fattade beslut	Vi är medskapande och tar ansvar för resultatet
Serviceanda	Vi har kunden/brukaren i fokus	Vi möter varje individ med respekt
Utveckling	Vi tänker nytt, omprövar och	Vi tar tillvara samverkan och

STRATEGISK INRIKTNING

Den strategiska planen innehåller en politik för en attraktiv och levande boendekommun, förbättrad välfärd, integration och en ekonomisk, social och hållbar utveckling.

I Finspång ska skolan vara det område som är högst prioriterat. Barnen och ungdomarna är vår framtid och vi vill ge dem den allra bästa starten i livet.

Det behövs fler förskoleplatser för att möta den ökande efterfrågan och befolkningstillväxten. I förskolans kreativa miljö får barnet, tillsammans med andra barn och pedagoger, utveckla sin nyfikenhet och sin egen lust att lära, möjlighet att utveckla språket och delta i en gemenskap oavsett kulturell och socioekonomisk bakgrund.

Vi har som mål att alla elever i Finspångs skolor ska gå ut med godkända betyg från grundskolan och gymnasiet. Det är viktigt att både elever i behov av extra stöd och elever med behov av utmaningar, med goda förmågor inom ett ämne, fångas upp och uppmuntras. Elever har olika behov och det är viktigt att Finspång erbjuder en särskola men bra kvalitet och individuell anpassning

Extra fokus behövs på de olika övergångar mellan stadierna i skolan. Det gäller hela vägen från förskolan till gymnasiet, för att på bästa sätt kunna hålla ihop elevens utveckling.

Livskraftiga gymnasieutbildningar som är gångbara på arbetsmarknaden, studieförberedande såväl som yrkesförberedande, strategiskt betydelsefulla för Finspångs attraktivitet och framtid. En förbättrad dialog med framtida arbetsplatser och ortens näringsliv ska utveckla gymnasieutbildningarna.

En bra skola kräver engagerade ledare och kompetenta pedagoger som ges möjlighet att ta sitt ansvar att skapa lärandesituationer för alla barn och unga utifrån gruppens och individens förutsättningar. Ett viktigt inslag inom verksamheten är att satsa på fortbildning och kompetensutveckling för skolans pedagoger och ledare.

Fritidsverksamhet är viktigt för våra barn och unga. Finspångs kommun måste ha en aktiv roll för att stärka föreningslivet. Föreningar har stor betydelse för att stimulera människors kreativitet, demokrati och delaktighet.

Finspångs kommun ska vara det öppna, hållbara och välkomnande samhället. Det är när hela samhället samverkar, när medborgarna, näringslivet, regionen, kommunen och föreningslivet drar åt samma håll som utveckling sker. Vi vet att det är människors initiativ

som skapar förutsättningarna för företagande och för gemensamma satsningar. Vi tror på samarbetet och därför ska kommunen investera i Finspångs utveckling tillsammans med näringslivet och föreningslivet. Finspång behöver fler goda idéer, fler initiativ och satsningar. Initiativ som tillväxt Finspång som är på väg att skapas är ett oerhört viktigt verktyg för att nå Vision 30/35.

Vi vill tillsammans med alla invånare i Finspång bygga ett samhälle där alla människor behövs, känner sig trygga och kan utvecklas. Vi vill skapa en attraktiv kommun som människor både vill arbeta och bo i. Vi tror på tanken att fler finspångare gör Finspång bättre. Ett bra och växande samhälle behöver livskraftiga företag och ett varierat näringsliv. Vi vill förbättra dialogen med de företag som redan finns i kommunen, och med företag som kan tänka sig att etablera sig här. Den kommunala servicen är en av de viktiga faktorerna för ett bra företagsklimat. Därför ska vi arbeta med att göra servicen mot företagen snabbare, enklare, bättre och stabilare.

Möjligheten till bostad får inte bli en begränsande faktor för befolkningstillväxt. Ett varierat utbud av boendeformer är viktigt för Finspångs kommun. För att klara av utmaningarna framåt måste detaljplaner för bostäder prioriteras. Vid planering av nya områden är det viktigt att planera och reservera mark för olika servicefunktioner framåt.

Det är viktigt att fler områden än Finspångs tätort kan fortsätta växa. I detta arbete blir pågående arbetet med en ny översiktsplan en betydelsefull förutsättning. En ökad befolkning ger bättre underlag för servicefunktioner i hela kommunen. Möjligheten till hur service kan ges förändras i och med digitaliseringens möjligheter. Vi vill fortsätta prioritera utvecklingen av Finspångs centrum till en levande mötesplats för människor. Vårt fokus är att skapa ett centrum med offentliga miljöer där människor vill vistas och där det ges möjligheter till upplevelse, kultur, aktivitet och service. Det ska vara lätt att ta sig till centrum och lätt att parkera.

Det arbete som faller på kommunen med att förverkliga en ny förbifart av riksväg 51 är prioriterat.

Finspångs kommun har höga ambitioner kring miljön. Att stärka miljökraven vid upphandling och styra inköp mot närområdet och rättvisemärkt är områden som behöver prioriteras. Det ska vara lätt att leva miljövänligt och hållbart i Finspång. Vi som kommun ska underlätta för medborgarna att göra ekologiska och

hållbara val. Exempel på detta är att underlätta avfallssorteringen och säkerställa att det finns bra cykelvägar till de punkter som många behöver ta sig till.

Finspångs kommun ska aktivt arbeta för att använda miljövänliga energikällor.

Den generella välfärden ska ge alla möjlighet att färdas väl genom livet. När du har som störst behov ska välfärden vara som starkast. Vi vill nå ett tryggt Finspång där alla trivs, där det finns naturliga mötesplatser för gemenskap och ett bra utbud av bostäder som är anpassade till de behov invånarna har. Aktivt arbete med förebyggande verksamhet för att förbättra hälsan genom hela livet ska genomsyra verksamheterna inom kommunen. Dagverk-samheter, träffpunkter och äldreкурator är bra förebyggande åtgärder för äldre.

Det är viktigt att tidigt motverka beteenden som kan leda till missbruk, kriminalitet, eller andra normbrytande beteenden. Samverkan mellan polis, skola och socialtjänst måste därför stärkas och utvecklas.

Psykisk ohälsa är ett stort och växande samhällsproblem som kan drabba alla och ligger bakom mer än en tredjedel av dagens sjukskrivningstal. Arbetet för att motverka psykisk ohälsa måste bedrivas långsiktigt.

Den som har hamnat i, eller riskerar att utveckla missbruk eller beroende ska så tidigt som möjligt erbjudas stöd, vård och behandling. Samordnade insatser från såväl den regiondrivna sjukvården som den kommunala socialtjänsten, gärna i samverkan med den ideella sektorn, är nödvändigt.

Äldre har rätt att själva bestämma om sina liv och bli lyssnade till. När hälsan sviktar och en inte klarar sig på egen hand ska hemtjänsten, hemsjukvården och omsorgen finnas där. De måltider som kommunen tillhandahåller ska vara en positiv upplevelse. Vi vill tillsammans med regionen organisera verksamheterna för en bättre helhetssyn och samordning för medborgarnas bästa. Nya tekniska hjälpmedel ska tas tillvara för att fortsatt bevara den äldres självständighet samt förbättra omsorgen och arbetsmiljön.

Samhällsplanering är angeläget ur ett trygghetsperspektiv för våra medborgare. Därför vill vi att hänsyn tas till tryggheten när man utvecklar nya områden och verksamheter utvecklas. Bra cykelvägar binder ihop olika noder i samhället till exempel

bostadsområden, skolor och förskolor och skapar trygghet i vardagen.

Kommunen kan göra mycket, men inte allt. Därför är det viktigt att vi vårdar vårt civilsamhälle. Vi behöver hitta nya vägar för att stödja goda idéer från föreningsliv, idéer som ger mervärde för kommunens invånare

Finspångs kommun ska så långt det är möjligt vara tillgänglig för alla. Varje invånare ska kunna delta i samhällslivet på jämlika villkor och mångfald ska ses som en grund i samhällsgemenskapen. Ingen ska stängas ute på grund av fysiska, psykiska eller sociala hinder.

Att demokratin fungerar är en av de mest centrala beståndsdelarna i det kommunala arbetet. Demokratiutveckling kan göras på flera olika sätt, ett sätt kan vara att mera aktivt använda It-tekniken för att fånga upp åsikter. Ett annat sätt kan vara medborgardialog i olika frågor.

Kommunens bolag utgör en betydande del av den kommunala verksamheten och ska aktivt bidra till att genomföra kommunens strategiska mål. Bolagen ska verka för utvecklande arbete med de globala målen och Visionen 30/35. Vi ska säkerställa att bolagen får tydliga ägardirektiv som överensstämmer med kommunens strategiska mål.

Finspångs kommun är kommunens näst största arbetsgivare. Vi ska arbeta aktivt för att Finspångs kommun blir en attraktiv arbetsgivare för att underlätta nyrekrytering och för att medarbetarna inom kommunen ska känna stolthet över sitt arbete. Viktiga delar är därför en arbetsplats med god arbetsmiljö med aktiv friskvård och strukturerat rehabiliteringsarbete. Arbetsgivaren Finspångs kommun ska verka för att heltid ska vara normen. Som anställd inom Finspångs kommun ska du trivas på jobbet.

Samarbetspartierna är överens om att bedriva en politik som syftar till ett ansvarfullt nyttjande av kommuninvånarnas gemensamma resurser och god ekonomisk utveckling med målet en ekonomi i balans. Vår vision 30/35 kommer kräva stora investeringar inom en rad kommunala områden. Detta ställer ökade krav på att vi, förutom balanskrav, kommer att behöva generera ett överskott.

MÅL

TILLVÄXT & UTVECKLINGSPERSPEKTIV

1. Finspång ska bidra till en hållbar global utveckling
2. Finspång ska vara en attraktiv boendekommun
3. Det ska finnas ett rikt utbud av kultur-, fritids- och friluftaktiviteter av god kvalitet
4. Ändamålsenlig och attraktiv utbildning ska finnas i Finspång
5. Finspång ska ha en hållbar social utveckling
6. Finspång ska ha en hållbar ekologisk utveckling
7. Näringslivet i Finspång ska stärkas och breddas
8. Finspång ska vara en trygg kommun att bo och vistas i

VERKSAMHETSPERSPEKTIV

9. I kontakt med kommunen och av kommunen finansierade verksamheter ska en god service erbjudas
10. Vid behov av stöd och omsorg av kommunen och av kommunen finansierad verksamhet ska genomförandet präglas av god kvalitet, individens delaktighet och trygghet
11. Hög måluppfyllelse inom alla delar av utbildningssystemet

MEDARBETARPERSPEKTIV

12. Finspångs kommun ska vara en attraktiv arbetsplats
13. Finspångs kommun ska ha engagerade och motiverade chefer och medarbetare som är professionella i sin yrkesutövning

EKONOMIPERSPEKTIV

14. Finspångs kommun ska ha ekonomisk kontroll
15. Finspångs kommun ska ha en hållbar ekonomisk utveckling

BUDGET 2019-2021

RIKTLINJER FÖR GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

God ekonomisk hushållning innebär att såväl kommunens finansiella som verksamhetsmål uppnås.

De finansiella målen är styrande för vad kommunen långsiktigt vill uppnå i fråga om förmögenhetsutveckling, verksamhetens kostnader, resultatnivåer, investeringsverksamhetens omfattning och finansiering. Varje generation ska finansiera sin egen kommunala välfärd och inte förbruka vad tidigare generationer tjänat ihop och inte heller skjuta upp betalningen till framtida generationer.

Verksamhetsmålen ska främja ändamål och effektivitet och att föra uppdraget tydligt gentemot medborgarna och brukarna. Verksamhetsmålen skapar förutsättningar till ett effektivt resursutnyttjande av kommunens tillgängliga medel. I verksamhetsmålen bör därför finnas samband mellan resurser, prestationer och effekter.

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

1. Årets resultat (före balanskravsutredning) ska årligen uppgå till två procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämnning.
2. Kommunens eget kapital ska inflationssäkras
3. Kommunens soliditet enligt blandmodellen ska öka eller hållas oförändrad. Soliditet inklusive pensionsförpliktelse ska vara större än noll.
4. Kommunens nettokostnader ska inte öka snabbare än skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämnning.
5. Investeringar bör finansieras med egna medel, endast stora och långsiktiga investeringar eller investeringar som innebär lägre eller lika driftkostnader kan lånefinansieras.
6. Kommunens skattesats ska vara oförändrad.

Verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning

Verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning fastställs årligen i den strategiska planen.

BUDGETANTAGANDEN

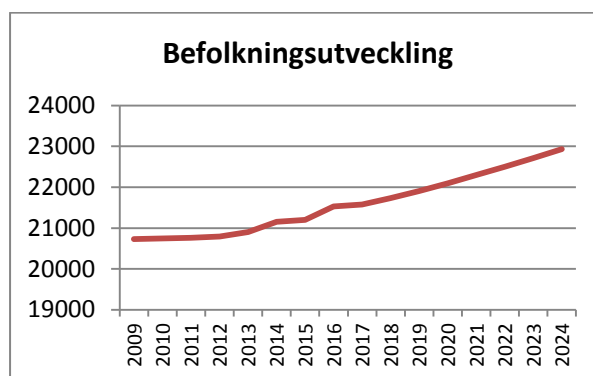
Majoriteten har i denna budget valt att göra avsteg från det långsiktiga överskottsmålet om två procent.

SKL's prisindex används för att räkna upp å-priser och nettoanslag. Anslaget för ökning av arbetskraftskostnader har inte fördelats ut till sektorerna.

	2018	2019	2020	2021
Arbetskraft	3,2	2,9	3,5	3,3
Övr förbrukn	2,4	2,3	2,6	2,7

Internräntan för 2019 är 2 %.

Skatteintäkterna är beräknade utifrån ökande befolkning på 150-200 personer per år enligt befolkningsprognosen. Budgetramarna är beräknade utifrån befolkningsprognos för olika åldersgrupper.

Budgeten bygger på SKL's prognos för uppräkningsfaktor som ligger på 4,0 % för 2019 och en oförändrad skattesats på 22,15 öre.

KOMMUNALSKATT OCH KOMMUNALEKONOMISK UTJÄMNING

Kommunalskatteintäkter

Kommunens eget skatteunderlag för 2019 uppgår enligt prognos i november 2018 till 46.400.590 skattekröner. Skattekraften per invånare ligger 92,8 procent av rikets medelskattekröft. Kommunens egna skatteintäkter beräknas för budget 2019 till 1017 miljoner kronor.

Det kommunalekonomiska utjämningsystemet innebär att kommunen garanteras 115 % av medelskattekröften.

Regleringsavgift/bidrag

Avgiften används för att finansiera den garanterade nivån på skatteintäkterna i den mån statens anslag inte räcker till. Om statens anslag däremot är större erhålls

ett bidrag. År 2019 får vi en avgift på 303 kronor per invånare och år 2020 284 kronor per invånare.

Kostnadsutjämnning

Kostnadsutjämnningen är ett system för utjämnning av strukturella kostnadsskillnader mellan landets kommuner. 2019 minskar bidraget från 817 kronor per invånare till 393 kronor per invånare.

LSS-utjämnning

För 2019 beräknas bidraget bli 508 kronor per invånare, en ökning med 308 kronor per invånare. Utjämningsystemet är mycket känsligt för förändringar i verksamhetsstatistiken vilket kan leda till att bidraget/avgiften förändras kraftigt mellan åren.

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Skatteintäkter	975 367	992 991	1 027 773	1 051 475	1 092 483
Inkomstutjämnning	193 321	204 689	209 924	214 744	223 123
Kostnadsutjämnning	5 950	18 902	8 543	8 624	8 707
Regleringsavgift/bidrag	-209	3 255	6 579	6 229	4 847
LSS-utjämnning	12 753	3 872	11 033	11 138	11 245
Allmän fastighetsavgift	38 970	46 339	46 329	46 329	46 329
"Välfärdsmiljarderna"	25 664	23 177	21 219	8 260	0
Tillf kommunstöd EKU	1 074	0	0	0	0
Byggbonus	739	0	0	0	0
Slutavräkning	-3 234	-3 819	-9 934	0	0
Summa	1 250 395	1 289 406	1 321 466	1 346 799	1 386 734

BUDGETRAMARNAS FÖRÄNDRING

Resurstilldelningen till de stora verksamhetsområdena förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola utgår från å-priser satta utifrån jämförelse med andra kommuner och volymförändringar enligt befolkningsprognosen. Tilldelningen till äldreomsorgen och LSS-omsorgen bygger på a-priser med sin grund i kostnadsutjämningen och antalet äldre respektive antalet biståndsbeslut. För övriga verksamheter beräknas ett nettoanslag som räknas upp med prisindex. I ramarna ingår inte kompensation för ökade arbetskraftskostnader, dessa ligger centralt i kommungemensamma medel.

Å-priser och anslag exklusive lönedelen är uppräknade med 2,3 procent. För att klara budgetmålet om 1 procent har en ramminskning på 40 miljoner kronor fördelats proportionellt utifrån 2018 års budgetramar. Från föregående års särskilda satsningar har två poster plockats bort, 3 miljoner kronor till LSS-boende då verkställda insatser numera ersätts i resurstilldelnings-

modellen samt 1 miljon kronor avsedda för fritidsverksamhet för äldre barn. Dessa medel har tillförts sektor utbildning.

Av de medel som finns i flyktingfonden från 2016 som ska upplösas 2019 läggs 2,5 miljoner till sektor utbildning, resterande täcker bortfallet i beräknade statsbidrag utifrån förväntade beslut i övergångsregeringens budget.

De medel från 2018 års särskilda satsningar som ännu inte fördelats till respektive verksamhet läggs in under kommungemensamma medel. Under kommungemensamma medel läggs en post på 2 miljoner kronor för digitaliseringsarbete. Dessutom avsätts upp till 1 miljon kronor av utvecklings- och omställningspotten som sökbara projektmedel för ortens gymnasieskolor.

EKONOMISKA RAMAR PER ANSVARSOMRÅDE (ANSLAGSBINDNING)

Driframar	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Kommunfullmäktige	-4 502	-4 459	-4 578	-4 706
Överförmyndare	-2 453	-2 412	-2 453	-2 497
Revision	-1 219	-1 207	-1 239	-1 274
Valnämnd	-700	-694	-65	-67
Bygg & miljönämnden	-129	-128	-131	-135
Kommunstyrelsen	-5 538	-5 230	-5 370	-5 520
Sociala myndighetsnämnden	0	-266	-273	-280
Ledningsstaben	-116 600	-114 700	-116 246	-117 893
Sektor samhällsbyggnad	-76 469	-75 896	-76 851	-77 868
Sektor utbildning	-512 282	-533 858	-548 402	-565 803
Sektor social omsorg	-226 322	-225 630	-229 530	-232 112
Sektor vård och omsorg	-300 182	-288 807	-292 351	-299 742
Kommungemensamma kostnader	-21 687	-43 090	-82 509	-130 207
Summa	-1 268 083	-1 296 376	-1 360 000	-1 438 103

RESULTATBUDGET

Resultatbudgeten beskriver det ekonomiska resultatet i kommunens samlade verksamhet. Verksamhetens nettokostnader hämtas från driftbudgeten och visar vad kommunens egentliga verksamhet beräknas kosta. Årets resultat motsvarar det som inom privata sektorn kallas vinst eller förlust och tar hänsyn till

extraordinära kostnader och intäkter som ligger utanför den normala kommunala verksamheten.

För 2018 och 2019 används en del av de markeringar som gjordes i bokslut 2016 för satsningar på bostads- och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

	Bokslut 2017	Prognos			
		2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Verksamhetens intäkter	304 649	350 009	358 059	367 369	376 920
Verksamhetens kostnader	-1 481 806	-1 561 283	-1 603 301	-1 673 963	-1 759 360
Avskrivningar	-47 373	-54 514	-56 860	-60 093	-63 327
Verksamhetens nettokostnader	-1 224 530	-1 265 788	-1 302 102	-1 366 687	-1 445 766
Skatteintäkter	972 133	990 104	1 017 839	1 051 475	1 092 483
Generella statsbidrag och utjämning	252 599	270 080	282 409	287 064	294 251
"Välfärdsmiljarderna" flykting	25 664	26 657	21 219	8 260	0
Finansiella intäkter	26 793	30 506	25 599	25 632	25 652
Finansiella kostnader	-29 765	-25 978	-31 743	-31 757	-32 658
Årets resultat	22 893	25 581	13 220	-26 013	-66 039
Upplösning pensionsfond	0	3 500	6 500	3 700	3 700
Upplösning markeringar	0	2 000	2 000	0	0
Bostadspolitiska åtgärder	0	-1 000	-1 000	0	0
Arbetsmarknadspolitiska åtgärder	0	-1 000	-1 000	0	0
Årets resultat efter upplösning av markeringar	22 893	29 081	19 720	-22 313	-62 339

ÖVRIGA BUDGETPOSTER

Kommungemensamma kostnader	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Central lönepott	-220	-21 862	-54 922	-90 405
Centrala medel lokalpool	-1 047	-1 071	-1 098	-1 128
Centrala medel omplacering o rehab	-362	-370	-380	-390
Samordningsförbundet	-600	-600	-600	-600
Landsbygdsutveckling	-310	-317	-325	-334
Ledarutvecklingsinsatser	-258	-264	-271	-278
Kompetensutvecklingsmedel	-310	-317	-325	-334
Partsgemensam kompetensutvecklingsmedel	-175	-175	-175	-175
Diverse(Helix, enkäter mm)	-517	-528	-542	-557
Medlemskap CKS	-375	-375	-375	-375
Personalsociala åtgärder	-300	-300	-300	-300
Vägföreningar	-500	-500	-500	-500
Barnomsorg på obekvämt arbetstid	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
IT i skolan	-3 900	-4 500	-4 900	-4 500
Öppen förskola	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Skolbibliotek	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Tjänster plan- och bygg	0	-800	-800	-800
Digitalisering	0	-2 000	-2 000	-2 000
Art-Lab (avser tre år)	0	0	0	100
Avgiftssänkning kulturskolan	0	-370	-370	-370
E-handel	-150	-150	-150	-150
Lönekartläggning	-90	-135	-135	-135

Hyra kulturyta i Rejmyre	-200	-200	-200	-200
Utvecklings- och omställningspott	-4 119	-4 950	-4 950	-4 950
Från flyktningfond	14 000	13 339	11 545	3 000
Summa externa kostnader	-3 432	-30 445	-65 774	-109 381
Internränta anläggningstillgångar ramtillskott	-4 865	-6 307	-7 539	-8 771
Avskrivningar nya investeringar	-7 818	-6 338	-9 197	-12 055
Summa kapitalkostnader	-12 683	-12 645	-16 736	-20 826
Nettoram kommungemensamma	-16 115	-43 090	-82 509	-130 207

Finansiella kostnader och intäkter	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-24 345	-29 716	-29 716	-29 716
Ränta pensionsskuld	-1 633	-2 028	-2 042	-2 943
Finansiella intäkter	0	0	0	0
Ränteintäkter	30 506	25 599	25 632	25 652
Summa nettokostnad	4 528	-6 145	-6 125	-7 006

Övriga budgetposter	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter				
Intern ränta	29 143	29 253	29 250	29 133
Internt PO-påslag	266 432	274 158	283 754	293 118
Kostnader				
Arbetsgivaravgifter	-217 973	-224 294	-232 144	-239 805
Försäkringar	-478	-491	-509	-525
Pensionskostnader	-63 259	-67 097	-69 259	-71 134
Löneskatt	-15 616	-16 643	-17 167	-17 838
Förvaltningsavgifter pensioner	-404	-404	-404	-404
Pensionsmedelsförvaltning	-108	-108	-108	-108
Skuldförvaltning	-100	-100	-100	-100
Summa nettokostnad	-2 363	-5 725	-6 687	-7 663

Kommungemensamma kostnader

I 2019 års budget finns ett anslag för utveckling och omställning på 5 miljoner kronor och en central lönepott på 22 miljoner kronor. Under kommungemensamma medel ligger även intäkter från upplösning av fonderade flyktningmedel och medel för kommunens andel i samordningsförbundet

I budgeten finns centralt avsatta medel för lokalpool, omplacering och rehabilitering, ledarutvecklingsinsatser, kompetensutvecklingsmedel, landsbygdsutveckling och kapitalkostnader för nya investeringar. Medel sätts av för att täcka för att täcka in diverse mindre kostnadsposter som Helix, medarbetarenkät/medborgarenkät, medlemskap CKS, personalsociala åtgärder, kulturyta Rejmyre m.m. Dessa poster som står till Kommunstyrelsens disposition.

Räntekostnader

I den beräknade räntekostnaden ingår ränta på befintliga lån samt eventuella nya lån. I kostnaden ingår även ränta på pensionsskulden.

Ränteintäkter

Kommunens ränteintäkter avser dels ränta på kommunens koncernkonto, dels ränta på kommunal utlåning

bland annat inom koncernen. Vid utlåning till koncernen finns ett påslag för att täcka administrativa kostnader samt för att lånekostnaden för bolagen måste vara affärsmässiga utifrån reglerna om otillåtet statsstöd.

Övriga budgetposter

För att finansiera den externa räntekostnaden och ge avkastning på eget kapital tas en internränta ut. Denna beräknas på årets ingående bokförda värde och sjunker därför i takt med att avskrivningar sker. Internräntan i kalkylen uppgår till 2%. Kostnaden för avskrivning och ränta bokförs på respektive enhet medan intäkten från räntan bokförs under Övriga budgetposter.

Kommunens utbetalningar av pensioner och livräntor och förändring av pensionsskulden har beräknats med hjälp av prognos från Kommunernas Pensionsanstalt (KPA). Båda posterna ingår i verksamhetens nettokostnader, medan räntan på pensionsskulden redovisas under finansiella kostnader. För att täcka kostnaden för den del av skuldökningen som avser årets intjänade pensioner belastas alla löner i kommunen med ett pålägg. Pålägget uppgår preliminärt till 6,83 % för 2019 och beloppet redovisas som en intäkt under Övriga budgetposter.

INVESTERINGSBUDGET

Från och 2003 har ett riktat anslag lagts in i investeringsbudgeten för att användas till reinvesteringar. Detta har avhjälpt många av de problem som kommunens fastigheter har, inte minst behovet av att få en ändamålsenlig ventilation i skolbyggnader.

De investeringar som görs måste ge tydliga bidrag till högre kvalitet, bättre verksamhet och resultat

för att beslut ska kunna fattas om att anvisa medel till projekten. Detsamma gäller investeringarnas bidrag till att nå de övergripande strategiska målen och ytterst bidragen till att förverkliga visionen.

Anslagsområden (Mkr)

	2019	2020	2021
Exploatering för boende och näringsliv	10,0	10,0	10,0
Klimat- och miljöanpassning	2,0	2,0	2,0
Offentliga miljöer	7,0	7,0	7,0
Samhällsskydd	1,0	1,0	1,0
Infrastruktur	7,0	7,0	7,0
Fastighetsinvesteringar	28,5	28,5	28,5
Verksamhetens investeringar	9,5	9,5	9,5
Totalbelopp	65,0	65,0	65,0

BALANSBUDGET

Balansbudgeteten visar den ekonomiska ställningen vid årets slut. Den visar värdet på kommunens tillgångar på balansdagen och hur dessa finansierats, externt med skulder eller internt med eget kapital. Tillgångarna delas upp i omsättnings- och anläggningstillgångar. Omsättningstillgångar är tillgångar som kommunen på kort sikt (inom ett år) kan omsätta till likvida medel. Anläggningstillgångar är tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk under flera år, t.ex.

fastigheter och gator. Skulder kan på motsvarande sätt delas upp i kortfristiga och långfristiga skulder. Pensioner intjänade före 1998 tas upp i balansräkningens som en ansvarsförbindelse och den gamla pensionskulden har omvandlats till eget kapital. Skillnaden mellan tillgångar och skulder/avsättningar utgör det egna kapitalet, d.v.s. den del av tillgångarna som finansierats internt i form av årliga överskott. Vid underskott reduceras det egna kapitalet.

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	913 970	902 661	905 801	905 707	902 380
Immateriella anläggningstillgångar	2 110	2 675	2 675	2 675	2 675
Bidrag till infrastruktur	12 320	12 880	12 880	12 880	12 880
Finansiella anläggningstillgångar	880 987	876 044	876 044	876 044	876 044
Summa anläggningstillgångar	1 809 387	1 794 260	1 797 400	1 797 306	1 793 979
Omsättningstillgångar					
Förråd	462	307	307	307	307
Exploateringsfastigheter	4 841	6 255	6 255	6 255	6 255
Kortfristiga placeringar	54 158	48 618	42 118	38 418	34 718
Kortfristiga fordringar	96 899	130 460	130 460	130 460	130 460
Kassa och bank	115 845	131 392	154 232	138 926	87 455
Summa omsättningstillgångar	272 206	317 032	333 373	314 367	259 196
Summa tillgångar	2 081 593	2 111 292	2 130 773	2 111 673	2 053 175
Eget kapital					
Eget kapital, årets förändring	22 893	25 581	13 220	-26 013	-66 039
Reservationer	12 810	12 810	12 810	12 810	12 810
Övrigt eget kapital	533 269	560 500	586 081	599 302	573 289
Summa eget kapital	568 971	598 891	612 111	586 098	520 059
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	70 434	72 204	78 464	85 378	92 919
Övriga avsättningar	7 476	7 900	7 900	7 900	7 900
Summa avsättningar	77 910	80 104	86 364	93 278	100 819
Skulder					
Långfristiga skulder	1 170 053	1 188 621	1 188 621	1 188 621	1 188 621
Kortfristiga skulder	264 659	243 676	243 676	243 676	243 676
Summa skulder	1 434 712	1 432 297	1 432 297	1 432 297	1 432 297
Summa skulder och eget kapital	2 081 593	2 111 292	2 130 773	2 111 673	2 053 175
Ansvarsförbindelse pensioner	395 465	386 367	383 053	377 341	373 143
Löneskatt hänförlig till pensionsförpliktelser	95 940	93 733	92 929	91 543	90 524
Borgensförbindelser	20 081	18 000	18 000	17 000	17 000

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen visar hur kommunens investeringar kommer att finansieras likvidmässigt och hur den löpande verksamheten kommer att finansieras. Analysen innehåller kompletterande information till resultat-

och balansräkningarna eftersom information om investeringar och finansiering inte med enkelhet kan tas fram i dessa.

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Den löpande verksamheten					
Årets resultat	22 893	25 581	13 220	-26 013	-66 039
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>	0		0	0	0
Avskrivningar	47 373	54 514	56 860	60 093	63 327
Avsättning pensionsskuld mm	1 717	1 792	6 260	6 914	7 540
Övriga ej rörelsepåverkande poster	298	0	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalet	72 281	81 888	76 341	40 994	4 828
Förändring i rörelsekapital					
Ökning av varulager	-155	0	0	0	0
Ökning exploateringsfastigheter	1 414	0	0	0	0
Ökning/minskning av korta placeringar	-2 040	3 500	6 500	3 700	3 700
Ökning av fordringar	33 561	0	0	0	0
Ökning av skulder	20 983	0	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	126 044	85 388	82 841	44 694	8 528
Investeringsverksamhet					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-76 270	-65 000	-65 000	-65 000	-65 000
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	302	5 000	5 000	5 000	5 000
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-75 968	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Finansieringsverksamhet					
Ökning långa fordringar	-9 543	0	0	0	0
Minskning långa fordringar	0	0	0	0	0
Upptagna lån	-18 568	0	0	0	0
Amortering av skuld	0	0	0	0	0
Aktieägartillskott	0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-28 111	0	0	0	0
Förändring av likvida medel	21 965	25 388	22 841	-15 306	-51 472
Likvida medel vid årets början	93 880	115 845	141 233	164 073	148 768
Likvida medel vid årets slut	115 845	141 233	164 073	148 768	97 296

NYCKELTAL

	Bokslut 2017	Prognos 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
RESULTAT OCH KAPACITET					
Nettokostnader i % av skatteintäkter	98,2%	98,0%	99,0%	101,9%	104,8%
Verksamheten/skatteintäkter o statsbidrag	88,9%	89,2%	89,2%	91,9%	94,6%
Pensionerna/skatteintäkter o statsbidrag	5,2%	4,9%	5,1%	5,1%	5,1%
Avskrivningar/skatteintäkter o statsbidrag	3,8%	4,2%	4,3%	4,5%	4,6%
Finansnetto/skatteintäkter o statsbidrag	0,2%	-0,4%	0,5%	0,5%	0,5%
Nettokostnadsutveckling	6,5%	3,4%	2,9%	5,0%	5,8%
Årets resultat/Eget kapital	4,2%	4,5%	2,2%	-4,2%	-11,3%
Årets resultat/Skatter & statsbidrag	1,8%	2,0%	1,0%	-1,9%	-4,8%
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	165,9%	100,0%	100,0%	74,5%	14,2%
Investeringsvolym/nettokostnader	6,2%	4,7%	4,6%	4,4%	4,2%
Bruttoinvesteringar/avskrivningar	161,0%	119,2%	114,3%	108,2%	102,6%
Soliditet	27,3%	28,4%	28,7%	27,8%	25,3%
Soliditet inkl ansvarsförbindelse pensioner	3,7%	5,6%	6,4%	5,6%	2,7%
Soliditet exkl internbank	45,3%	46,9%	47,2%	45,9%	42,7%
Tillgångsförändring	1,3%	1,3%	0,9%	-0,9%	-2,8%
Förändring Eget kapital	4,1%	4,3%	2,9%	-2,8%	-8,7%
Total skuldsättningsgrad	72,7%	71,6%	71,3%	72,2%	74,7%
varav avsättningsgrad	3,7%	3,8%	4,1%	4,4%	4,9%
varav kortfristig skuldsättningsgrad	12,7%	11,5%	11,4%	11,5%	11,9%
varav långfristig skuldsättningsgrad	56,2%	56,3%	55,8%	56,3%	57,9%
Primärkommunal skattesats	22,15	22,15	22,15	22,15	22,15
Invånarantal 1 nov	21 577	21 732	21 905	22 094	22 295
RISK OCH KONTROLL					
Kassalikviditet	101%	115%	119%	113%	103%
Likviditetsdagar	39	35	37	34	27
Rörelsekapital	7 546	43 702	53 274	39 225	13 612
Finansiella nettotillgångar	-278 297	-277 973	-268 401	-282 450	-308 062

FÖRDJUPAD FINANSIELL ANALYS

Syftet med analysen är att göra en finansiell bedömning av kommunens ekonomi utifrån fyra perspektiv – resultat, kapacitet, risk och kontroll. Analysen bygger på RK-modellen och i budgetanalysen utgår perspektivet kontroll.

Resultat och kapacitet

De nyckeltal och grafer som presenteras beskriver kommunens resultatutveckling och kapacitet att möta svårigheter.

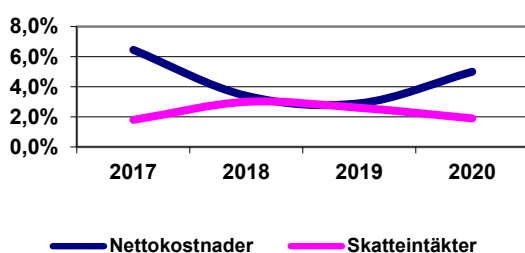
Från och med 2014 löser kommunen upp delar av pensionsfonden för att täcka ökade pensionskostnader. Det tillskott detta ger i resultatet är inte medräknat i nyckeltalen.

1. FÖRÄNDRING AV KOSTNADER OCH INTÄKTER

(%)	2017	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens nettokostnader	6,5	3,4	2,9	5,0	5,8
Skatteintäkter & generella statsbidrag	1,8	3,0	2,6	1,9	3,0

Tabellen visar hur kostnader och intäkter förändras under perioden 2017-2021 för att därigenom ge en övergripande bild av utvecklingen. Budgetförslaget innebär att nettokostnaden 2019 väntas öka med 2,9 procent medan skatter och statsbidrag väntas öka med 2,6 procent. Anledningen till den lägre ökningen av skatter och statsbidrag 2019 och 2020 är utfasningen av välfärdsmiljarderna.

Nettokostnads- och skatteintäktsutveckling

2. NETTOKOSTNADSANDEL

(%)	2017	2018	2019	2020	2021
Nettokostnad i % av skatteintäkter & stb	98,2	98,0	99,0	101,9	104,8

En grundläggande förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande intäkter och kostnader. Ett sätt att belysa detta förhållande är att analysera kostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag. Målsättningen för nettokostnaderna andel av skatteintäkter och statsbidrag bör ligga runt 98 procent, ett mål som inte uppnås under perioden. Kommunen står inför ett stort effektiviseringsarbete för att komma tillrätta med underskotten i resultaträkningen 2019-2021.

3. SJÄLVFINANSIERINGSGRAD AV INVESTERINGAR

	2017	2018	2019	2020	2021
Årets nettoinvesteringar (mkr)	76	60	60	60	60
Självfinansieringsgrad (%)	165,9	100	100	74,5	14,2

En hög självfinansieringsgrad innebär att kommunen kan finansiera investeringar utan att låna eller att minska den befintliga likviditeten. En hög självfinansieringsgrad innebär också att det finansiella handlingsutrymmet kan bibehållas inför framtiden. På lång sikt bör kommunen ha ett resultat som klarar en investeringsnivå runt 65-70 miljoner, vilket är 5-6 procent av nettokostnaderna.

4. INVESTERINGSVOLYM

(%)	2017	2018	2019	2020	2021
Investeringsvolym/ Nettokostnader (%)	6,2	4,7	4,6	4,4	4,2
Bruttoinvesteringar/ avskrivningar (%)	161,0	119,2	114,3	108,2	102,6

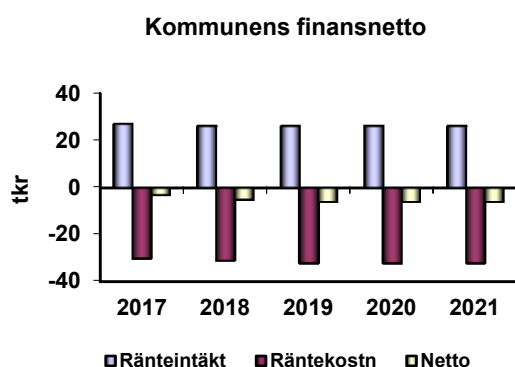
Det första nyckeltalet ger en bild av om investeringsvolymen ökar i takt med kostnadsutvecklingen. En "normal" nivå kan vara 5-7 procent av nettokostnaderna.

Bruttoinvesteringar i relation till avskrivningar visar i vad mån kommunens reinvesterar i den takt som anläggningstillgångarna skrivs av. Det är nödvändigt med reinvesteringar för att kommunens tillgångar ska stå sig i värde och kommunen har under de senaste åren avsatt 8 miljoner per år till fastighets- och energieffektiviseringsinvesteringar.

Dessa medel har utökats med 5 miljoner för underhåll från driftbudgeten i och med övergången till komponentavskrivningar.

5. FINANSNETTO

Finansnettot, d.v.s. kommunens finansiella intäkter minus de finansiella kostnaderna, är negativt. De finansiella intäkterna härrör från avkastning från koncerninterna lån och likvida medel. De finansiella kostnaderna består av räntekostnader på upptagna lån samt ränta på pensionsskulden.

6. ÅRETS RESULTAT

	2017	2018	2019	2020	2021
Årets resultat (mkr)	23	13	13	-26	-66
Årets resultat /skatteintäkter & generella statsbidrag (%)	1,8	2,0	1,0	-1,6	-4,8
Årets resultat/eget kapital (%)	4,2	4,5	2,2	-4,2	-11,3
Ökning av ansvarsförbindelsen (mkr)	-5	-9	-3	-6	-4

Långsiktigt är målsättningen att årets resultat ska vara 2 procent av skatter och statsbidrag. För 2019 är målsättningen 1 procent. Resultatutvecklingen ligger under förväntad inflation för perioden vilket innebär att det egna kapitalet inte är värdesäkrat.

7. SOLIDITET

(%)	2017	2018	2019	2020	2021
Soliditet	27,3	28,4	28,7	27,8	25,3
Soliditet exkl internbanken	45,3	46,9	47,2	45,9	42,7
Soliditet inkl hela pensionsskulden	3,7	5,1	5,9	5,1	2,3
Tillgångsförändring	1,3	1,3	0,9	-0,9	-2,8
Förändring eget kapital	4,1	4,3	2,9	-2,8	-8,7

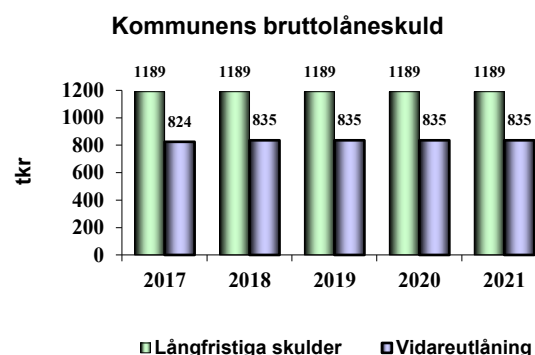
Soliditeten beskriver den finansiella styrkan på lång sikt. Den anger hur stor del av tillgångarna som är självfinansierade med eget kapital. De senaste årens stora investeringar har till stor del lånefinansierats vilket, i kombination med negativt resultat, försämrat soliditeten. Den försämrats ytterligare på grund av ökad låneskuld då alla kommunala bolag är med i internbanken, därför redovisas även soliditet exklusive internbanken. Kommunen har som målsättning att soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska vara positiv vilket den är från och med bokslutet 2016.

8. SKULDSÄTTNINGSGRAD

(%)	2017	2018	2019	2020	2021
Total skuldsättningsgrad	72,7	71,6	71,3	72,2	74,7
Varav kortfristig skuldsättningsgrad	12,7	11,5	11,4	11,5	11,9
Varav långfristig skuldsättningsgrad	56,2	56,3	55,8	56,3	57,9

Den del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital brukar benämnas skuldsättningsgrad.

Av grafen nedan framgår att en stor del av kommunens låneskuld utgörs av vidareutlåning inom kommunkoncernen. Under 2018 har Vallonbygden ökat sin upplåning med 20 miljoner, Finspångs tekniska har amorterat 16 miljoner och Finet har ökat sin upplåning med 10 miljoner kronor.

9. KOMMUNKONCERNENS INTÄKTER - JÄMFÖRELSE

	Riket 2017	Länet 2017	Finspång 2017
Skatteintäkter, %	53	52	53
Generella statsbidrag och utjämnings, %	11	16	15
Verksamhetens intäkter, %	37	32	31
Skattesats	20,74	21,21	22,15
Total skattesats	32,12	31,91	32,85

Tabellen visar hur kommunkoncernens intäktsmassa är sammansatt i jämförelse med ett genomsnitt för riket och länet. Jämförelsen görs på koncernnivå för att likställa med kommuner som har affärsmässig verksamhet i förvaltningsform. Syftet med jämförelsen är att på ett övergripande plan se vilken kapacitet kommunen har att möta eventuellt framtida problem med intäktsökningar, framför allt skattehöjning och taxehöjningar.

Som framgår av tabellen ligger Finspång över genomsnittet när det gäller skatteuttaget. Skatteintäkternas andel av totala intäkter ligger på samma nivå som länet och riket. Verksamhetens intäkter ligger lägre än genomsnittet i riket. Detta indikerar att det finns utrymme att höja avgifterna vid ekonomiska problem. När det gäller taxehöjningar begränsas dock den möjligheten även av maxtaxereformerna inom förskola och äldreomsorg.

Risk (och kontroll)

De nyckeltal och grafer som presenteras beskriver finansiella risker. Det fjärde området, kontroll, som handlar om budgetföljsamhet och prognossäkerhet kommenteras endast i årsredovisningen.

10. LIKVIDITET

	2017	2018	2019	2020	2021
Kassalikviditet (%)	100,8	115,2	119,2	113,4	102,9
Betalningsberedskap inkl checkkredit (%)	87,9	94,4	103,5	98,6	79,8
Likviditetsdagar	39	35	37	34	27
Rörelsekapital (mkr)	8	44	53	39	14

Likviditet är ett viktigt nyckeltal och utgör ett riskområde för kommunens finansiella styrka, eftersom den berör den kortsiktiga betalningsförmågan. Hög likviditet visar på god finansiell styrka och därmed låg potentiell risk. Kommunens målsättning är att ha en betalningsberedskap där likvida medel + outnyttjad checkräkningskredit ska vara större än kortfristiga skulder (större än 100). En nivå på 60-80 procent garanterar att kommu-

nen i kort och medellångt finansiellt perspektiv inte behöver vidta drastiska åtgärder för att möta finansiella betalningstoppar.

11. FINANSIELLA NETTOTILLGÅNGAR

(mkr)	2017	2018	2019	2020	2021
Oms.tillgångar + fin. anl. tillgångar*	1144	1184	1200	1006	1126
Kort- och långfristiga skulder	1434	1432	1432	1432	1432
Netto	-290	-248	-232	-426	-306

*exkl andelar, aktier och bostadsrätter

Finansiella nettotillgångar uttrycker betalningsberedskap på "medellång sikt". De finansiella anläggningstillgångarna utgörs till 94 procent av vidareutlåning till koncernens bolag.

12. RÄNTOR OCH VALUTOR

	2017	2018	2019	2020	2021
Genomsnittlig ränta (%)	2,3	2,6	2,5	2,5	2,5
Ränterisk 1 % (mkr)	12	12	12	12	12
Utlandslån	0	0	0	0	0

Ur riskperspektiv är det viktigt att redovisa och beskriva eventuella ränte- och valutarisker. Med ränterisk avses risken för förändringar i räntenivån och med valutarisk avses risk för eventuella kursföruster vid utlandslån. En ökad genomsnittlig ränta på hela låneskulden med 1 procent medför en ökad nettokostnad med 12 miljoner. En stor del faller dock på de kommunala bolagen.

13. BORGENSÅTAGANDE, VIDAREUTLÅNING OCH KONCERNENS RESULTAT

(mkr)	2017	2018	2019	2020	2021
Borgensåtagande	20	19	19	18	17
varav kommun-ägda företag	1	1	1	1	1
varav bostadsrättsföreningar	16	16	15	14	14
varav föreningar	3	3	3	3	3
Utlåning	839	848	848	847	847
varav kommun-ägda företag	824	835	835	835	835
varav föreningar	14	14	13	13	12

Stora borgensförbindelser kan betyda väsentlig finansiell risk för kommunen i form av övertagande av lån alternativt ägartillskott. Finspåns kommun har minskat borgensåtagandena till 19 miljoner eller mindre än 1000 kronor per invånare. Borgens-

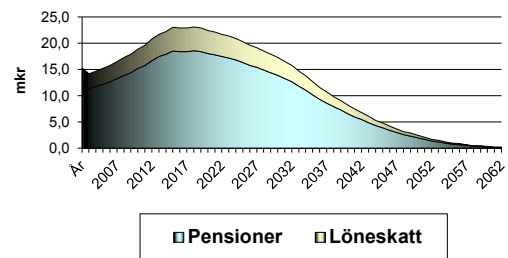
förbindelser för och utlåning till bostadsrättsföreningar har minskat senaste året till följd av en ny uppgörelse med Bfr Majelden.

14. PENSIONSSKULDEN

(inkl löneskatt i mkr)	2017	2018	2019	2020	2021
Avsättning till pensioner	70	72	78	85	93
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	491	480	476	469	464
Total pensionsskuld	561	552	554	554	557

Kommunens totala pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår till 554 miljoner, varav den största delen redovisas inom linjen bland ansvarsförbindelser. Framtida pensionsutbetalning utgör en stor risk när dessa ökar i slutet av detta decennium. Det finns stor risk att besparingar måste ske på kärnverksamhet för att klara pensionskostnaderna. För att minska risken har kommunen satt av likvida medel och eget kapital som ska täcka delar av de ökade utbetalningarna.

Pensionsutbetalningar inkl löneskatt

15. KÄNSLIGHETSANALYS

Händelseförändring	Kostnad/ intäkt
Ränteförändring med 1 %	12 mkr
Löneförändring med 1 %	10 mkr
Bruttokostnadsförändring med 1 %	16 mkr
Generell avgiftsändring med 1 %	4 mkr
Generella statsbidrag med 1 %	3 mkr
Förändrad utdebitering med 1 kr	39 mkr
10 heltidstjänster	5 mkr
Befolkningsförändring 100 personer (skatter & stb)	6 mkr

Ovanstående sammanställning redovisar hur ett antal faktorer påverkar kommunens ekonomi.

BILAGA KOMMUNENS STYRKORT MED INDIKATORER OCH STYRTAL

Följande indikatorer och styrtal ska vara vägledande vid utvärdering av måluppfyllelsen. Vid utvärderingen görs en sammanvägd bedömning av senaste resultaten för de indikatorer som hör till målet och andra kvalitativa bedömningar.

TILLVÄXT- OCH UTVECKLINGSPERSPEKTIVET

Mål/Resultat (förväntad effekt)	Indikatorer	Styrtal
1. Finspång ska bidra till en hållbar global utveckling	Aktivt Fairtrade-arbete	Omdiplomering Fairtrade city 2018
	Aktivt vänortsbete	Kvalitativ bedömning
	Antal internationella projekt inom grundskolan 7-9 och gymnasieskolan	Minst 2 pågående eller avslutade under året
2. Finspång ska vara en attraktiv boendekommun	Nöjd-Regionindex	Ska öka i förhållande till tidigare år
	Befolkningsutveckling	Ska öka med minst 300 personer under 2019
	Rankning i tidningen Fokus "Bäst att bo"-undersökning	Placering 125 eller bättre
	Färdiga detaljplaner för nybyggnation av bostäder	Ska möjliggöra minst 300 bostäder
3. Det ska finnas ett rikt utbud av kultur, fritids- och friluftaktiviteter av god kvalitet	Medborgarindex för kultur	Ska förbättras i förhållande till föregående år.
	Placeringen i Naturvårdsverkets mätning årets friluftskommun	Ska vara plats 1 i länet
	Antal besök till Arena Grosvad	Ska öka i förhållande till föregående år
	Antal besök på Kulturhusets arrangemang	Ska öka i förhållande till föregående år
	Antal besök i biblioteket	Ska öka i förhållande till föregående år
	Antal barn/ungdomar som deltar i kulturskolans verksamhet	Ska öka i förhållande till föregående år
	Antal barn/ungdomar som deltar i föreningsaktiviteter	Ska öka i förhållande till tidigare år.
4. Ändamålsenlig och attraktiv utbildning ska finnas i Finspång	Konkurrenskraftigt och arbetsmarknadsanpassat utbud av gymnasieutbildningar på orten	Både studie- och yrkesförberedande program ska erbjudas
	Andel av Finspångs ungdomar som söker sig till gymnasieutbildning i Finspång	Ska öka i förhållande till föregående år
	Antal elever från andra kommuner som söker sig till utbildning i Finspång	Ska öka i förhållande till föregående år
5. Finspång ska ha en hållbar social utveckling	Sjukpenningtal	Ska minska
	Andel försörjningsstödstagare som står till arbetsmarknadens förfogande och är i	Ska vara minst 80 %

	kompetenshöjande verksamhet	
	Vuxna biståndsmottagare med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd	Ska minska
	Ungdomars alkohol-, tobak och drogvanor	Kvalitativ bedömning av <i>Om mig-</i> enkäten
	Ungdomsarbetslöshet i %	Ska minska i förhållande till föregående år
	Andel nyanlända i utbildning och arbete efter fyra år	Ska öka
	Barnfattigdom	Ska minska
6. Finspång ska ha en hållbar ekologisk utveckling	Andelen använd fossil energi i kommun-koncernens verksamheter	Ska vara högst 10%
	Energianvändning per kvadratmeteryta i kommunägda lokaler (exkl industrilokaler)	Ska vara högst 135kWh/m ²
	Andel ekologiska livsmedel av kommunens inköp	Ska vara minst 30 %
	Förskolor och skolor med Grön Flagga	Ska finnas minst fem förskolor/skolor inom utbildningssektorn.
	Andel närproducerade livsmedel av kommunens inköp	Ska öka i förhållande till föregående år
	Antal genomförda/pågående naturvårdande projekt	Ska vara minst 5 stycken
	Antalet cyklisterna på GC-väg	Ska öka i förhållande till föregående år
7. Näringslivet i Finspång ska stärkas och breddas	Antal nystartade/nyetablerade företag	Ska öka i förhållande till föregående år
	Nöjd index SKL:s mätning Insikt	Ska ligga bland topp tio i mätningen
	Överlevnadsgrad efter tre år för nyföretagande	Ska vara minst 70 %
	Antal gästnätter	Ska öka i förhållande till föregående år
	Omsättning inom handel	Ska öka i förhållande till föregående år
	Markreserven av verksamhetsmark i utvecklingsområden enligt översiktsplan	Ska öka
8. Finspång ska vara en trygg kommun att bo och vistas i	Antal tillgreppsbrott	Ska vara högst 650
	Antal våldsbrott	Ska vara högst 200
	Medborgarnas upplevda trygghet	Ska öka i förhållande till basår 2017.
	Mediantid till första enhet på plats vid räddningstjänstuppdrag	Ska understiga 11 minuter
	Mediantid IVPA (I väntan på ambulans)	Ska understiga 11 minuter
	Antal personer utbildade av kommunen i att förebygga och hantera bränder	Utbilda minst 1500 personer varje år
	Antal utvecklade bränder i byggnad	Ska inte överstiga 15.

	Antal räddningsinsatser per år	Bör ej överstiga 120 st.
--	--------------------------------	--------------------------

VERKSAMHETSSPERSPEKTIVET

Mål/Resultat (förväntad effekt)	Indikatorer	Styrtal
9. I kontakt med kommunen och av kommunen finansierad verksamhet ska bra service erbjudas	Svar på e-postfråga inom två arbetsdagar	Andel ska vara minst 90%
	Svar direkt på enkel fråga via telefon	Andel ska vara minst 65%
	Svar på enkel fråga sociala medier	Andel ska vara minst 75%
	Webbinformation till invånarna	Kommunens medelvärde ska ligga på minst 76
	Nöjd medborgarindex	Ska vara minst 55
10. Vid behov av stöd och omsorg ska genomförandet i kommunens verksamheter präglas av individuell delaktighet, inflytande och trygghet	Brukarindex särskilt boende	Nöjt kundindex minst i nivå med riket
	Brukarindex hemtjänst	Nöjt kundindex minst i nivå med riket
	Brukares nöjdhet inom daglig verksamhet LSS	Minst 80 % av brukarna ska vara nöjda
	Brukares nöjdhet inom bostad med särskild service LSS	Minst 80 % av brukarna ska vara nöjda
	Brukares nöjdhet inom IFO	Ska förbättras i förhållande till föregående år
	Kundernas nöjdhet med VA, renhållning, gator och GC-vägar	Ska förbättras i förhållande till föregående år
	Elevers och föräldrars upplevelse av trygghet (gäller förskola, grundskola, fritidshem, gymnasiet)	Minst 80%
	Elevers och föräldrars nöjdhet med förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola	Minst 80 % ska vara nöjda
	Delaktighet i förskola, fritidshem, grundskola och gymnasieskola	ska vara minst 80%
	Andelen aktuella genomförandeplaner med brukardelaktighet och av god kvalitet inom äldreomsorg, LSS-omsorg och IFO	Ska vara 100 %
	Antal olika hemtjänstpersonal som en brukare möter under en 14-dagarsperiod	Ska vara högst 17 i snitt
	Patientsäkerhet läkemedelsavvikelser	Antal avvikelserapporter, ska minska till hälften
	Palliativa vårdplaner	Ska finnas för alla som vårdas i livets slutskede
	Utredningstid IFO vuxna	Minst 85 % av utredningarna ska avslutas inom tre månader
	Genomsnittstid i försörjningsstöd	Ska förkortas i förhållande till föregående år
	Andel ungdomar ej återaktualiserade ett år efter avslutad insats	Ska öka i förhållande till föregående år
	Serviceutbud inom särskilt boende	Ska ligga i nivå i jfr med alla kommuner

	Omsorgs- och serviceutbud inom hemtjänst	Ska ligga i nivå i jfr med alla kommuner
	Serviceutbud inom LSS gruppbofastad och servicebostad	Ska öka i förhållande till föregående år
11. Hög måluppfyllelse inom alla delar av utbildningssystemet	Förskolor med behörig personal	70% förskollärare + 30 % barnskötare på varje enhet
	Antal barn i förskolegrupperna	Antalet barn ska minska i förhållande till föregående år
	Resultat. NP åk 3, matematik, godkänt på alla delprov	100%
	Resultat NP åk 3 svenska, godkänt på alla delprov	100%
	Godkända betyg i årskurs 6	Minst 90 % ska ha godkänt i svenska, engelska och matematik
	Måluppfyllelse i alla ämnen åk. 9	Minst 90 %
	Meritvärden i grundskolan	Kommunsnitt på minst 220 poäng
	Behörighet till gymnasieskolan	Ska öka i förhållande till föregående år
	Elevernas upplevda studiero, alla elever	90%
	Behörighet till högskola	Minst 95 % behöriga på studieförberedande program
	Fullföljd gymnasieutbildning efter fyra år	Ska vara minst 85 %
	Höga betyg i grundskola	Andelen betyg C – A i åk 9 ska öka i förhållande till föregående år.
	Andel fullföljda kurser med betyg minst E inom vuxenutbildning på grundnivå och gymnasienivå.	100 %
	Andel elever från högskoleförberedande program som gått över till högre studier efter avslutad gymnasieutbildning inom tre år	I nivå med länet, 34,6 %
	Andel som fullföljer påbörjad kurs SFI-kurs	Ska öka i förhållande till föregående år

MEDARBETARPERSPEKTIVET

Mål/Resultat (förväntad effekt)	Indikator	Styrtal
1. Attraktiv arbetsplats	Medarbetarundersökning, HME, Hållbart medarbetarengagemang	Kommunenvärde totalt ska vara lägst 79
	Sjukfrånvaro	Kommunen totalt ska inte överstiga 5 %
	Kvalificerade sökande till lediga tjänster	Kvalitativ analys
	Medarbetar som kan rekommendera Finspångs kommun som arbetsplats	Ska öka i förhållande till föregående år
2. Engagerade och motiverade chefer och medarbetare som är professionella i sin yrkesutövning	Medarbetarundersökning, HME, Delindex Motivation	Kommunen totalt ska vara lägst 80
	Medarbetarundersökning, HME, Delindex Styrning	Kommunen totalt ska vara lägst 77
	Medarbetarundersökning, HME, Delindex Ledarskap	Kommunen totalt ska vara lägst 79

EKONOMIPERSPEKTIVET

Mål/Resultat (förväntad effekt)	Indikator	Styrtal
14. Ekonomisk kontroll	Budgetföljsamhet på enhets- sektors- nivå och verksamhetens nettokostnader	Budgetunderskott ska vara mindre än 0,5 %
	Negativ avvikelse från standardkostnad	Ska minska i förhållande till föregående år
	Prognossäkerhet	Differens prognos-utfall mellan T2 och bokslut ska vara mindre än 0,5 %
15. Hållbar ekonomisk utveckling	Årets resultat i förhållande till skatter och statsbidrag	Ska vara minst 1 %
	Soliditet inklusive pensionsskuld	Ska vara större än 0 %
	Kostnad per betygspoäng	Ska ligga i nivå med likhetsutsökta kommuner
	Kostnad för de elever som inte fullföljer ett gymnasieprogram	Ska ligga i nivå med likhetsutsökta kommuner
	Kostnad per invånare 0-64 år för ekonomiskt bistånd	Ska ligga i nivå med likhetsutsökta kommuner
	Kostnaden för barn- och ungdomsvård, kr/inv	Ska minska i förhållande till tidigare år

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

Kommunfullmäktige beslutar

Datum:	2018-11-26
Tid och plats:	Konferensrum Glan 10.00 – 11.30
Arbetsgivare	Anders Axelsson kommundirektör, Anette Asklöf ekonomichef och Helén Wallman HR-chef
Fackliga företrädare	Akademikerförbundet SSR Ann-Christin Nilsson, Sara Stefanovic och Jeanette Grundström DIK Clara Nyström Jusek Mats Johansson Kommunal Carola Persson och Anneli Olsson Läraryrket Morgan Karlsson, Sveriges Skolläraförbundet (SKL) Mats Broström och Elisabet Rehn Vision, Lisa Andersson Hansson och Eva Jägerhed, Vårdförbundet Åsa Andersson, Ingrid Näppi och Renée Höglund
Anmält förhinder:	Civilekonomerna (CE) Olle Worman Ledarna Anne Lidestam Lärarnas Riksförbund (LR) Maria Tvetström Naturvetarna (NA) Matilda Lund Fysioterapeuterna Mikael Hjerne Sveriges Arbetsterapeuter Therése Fagerberg Psykologförbundet. Leif.Pilevång Sveriges Arkitekter (SA) Agneta Thor Sveriges Ingenjörer (SI) Therese Gustafsson

Information enligt 19§ MBL

HR-chefen hälsar alla välkomna, samtliga är eniga om att det är en information enligt 19 § MBL som är aktuell.

Strategiska mål 2018

Ekonomichef informerar om förslag på budget och strategisk plan. Information ges kring de förändringar som föreslås genomföras.

Budgetramar 2019

Ekonomichefen informerar om budgetförutsättningarna och förslag på budgetramar för 2019-2021. Vidare informerar ekonomichefen om de satsningar som föreslås genomföras.

Budgetramar är uppräknade med 2,3 procent samt löneökningar. Hänsyn är taget till volymförändringar.

För att klara budgetmålet på 1 procent har en ramminskning på 40 miljoner fördelats proportionellt på sektorerna utifrån 2018 års budgetramar. Efter detta har man valt att omfördela 4 miljoner till sektor utbildning.

Medel för särskilda satsningar läggs in under kommungemensamma medel.

Flyktingfonden täcker bortfall i beräknade statsbidrag utifrån förväntade beslut i övergångsregeringens budget.

2 miljoner läggs på digitaliseringsarbete.

1 miljon avsätts till gymnasieskolorna som de kan söka.

Resultatet är satt till 13 220 tkr för 2019, se bilaga.

Investeringar 2019

Ekonomichef informerar om de anslagsområdena som fullmäktige beslutar om, se bilaga.

Diskussion förs kring budget och de utmaningar och förutsättningar som finns framåt. Bland annat diskuterades digitalisering, kompetensförsörjning och kompetensväxling samt chefernas uppdrag att bära perspektiven i verksamheterna. Vidare diskuteras tidsaspekten när det gäller fastställande av budget. Preliminärt kommer enheterna ha sina budgetar i början på 2019.

HR-chefen informerar om att arbetsgivaren önskar att de fackliga organisationernas yrkanden ska skickas in i samband med att förhandlingen genomförs.

Förhandling enligt MBL § 11 kommer att ske måndagen den 3 december klockan 09.00 i konferensrum Glan våningsplan 4.

Informationen om budget och strategisk plan avslutas.

MR JN RM CN AN SF MA FR LAM JG M CP du

För arbetsgivaren

Anders Axelsson
Kommundirektör

Anette Asklöf
Ekonomichef

Helén Wallman
HR-chef

För de fackliga organisationerna

Ann-Christin Nilsson
Akademikerförbundet SSR

Sara Stefanovic
Akademikerförbundet SSR

Jeanette Grundström
Akademikerförbundet SSR

Clara Nyström
DIK

Mats Johansson
Jusek

Margari Karlsson
Läraryrket

Anneli Olsson
Kommunal

Carola Olsson
Kommunal

Mats Broström
Sveriges Skolledarförbund

Elisabeth Rehn
Sveriges Skolledarförbund

Lisa Andersson Hansson
Vision

Eva Jägerhed
Vision

Åsa Andersson
Vårdförbundet

Ingrid Näppi
Vårdförbundet

FINSPÅNG

Sid 4 (4)

Renée Höglund

Renée Höglund
Vårdförbundet

Datum:	2018-12-03
Tid och plats:	Konferensrum Gron 9.00 – 10.15
Arbetsgivare	Anders Axelsson kommundirektör, Anette Asklöf ekonomichef och Helén Wallman HR-chef
Fackliga företrädare	Akademikerförbundet SSR Ann-Christin Nilsson och Jeanette Grundström DIK Clara Nyström Fysioterapeuterna Joppe Egnell Kommunal Anita Grundström Läraryrket Morgan Karlsson Lärarnas Riksförbund (LR) Maria Tvetström Sveriges Arbetsterapeuter Therése Fagerberg Sveriges Skolledarförbund (SKL) Mats Broström och Elisabet Rehn Vision, Lisa Andersson Hansson och Eva Jägerhed Vårdförbundet Åsa Andersson och Renée Höglund
Anmält förhinder:	Civilekonomerna (CE) Olle Worman Jusek Mats Johansson Ledarna Anne Lidestam Naturvetarna (NA) Matilda Lund Psykologförbundet Leif Pilevång Sveriges Arkitekter (SA) Agneta Thor Sveriges Ingenjörer (SI) Therese Gustafsson

Förhandling enligt 11§ MBL

HR-chef hälsar alla välkomna, samtliga är eniga om att det är en förhandling enligt 11 § MBL som är aktuell.

Information kring budgeten är föredraget 2018-11-26 och underlag är utskickat till de fackliga organisationerna efter informationstillfället.

Ekonomichef informerar om de korrigeringar som är gjorda i underlaget och som också skickats ut.

Im
JG
EH
AG

LMA
es
MK
CV
ER
AN
JE
di
MS
ML
HW
39

Yrkanden från de fackliga organisationerna

Samtliga deltagande fackliga organisationer skickar in sina yrkanden till arbetsgivaren, organisationernas yrkanden presenteras nedan.

Akademikerförbundet SSR yrkanden:

Att friskvårdstimme ska återinföras på arbetstid. För att medarbetare som har möjlighet ska kunna nyttja friskvårdstimme i syfte att främja fysisk och psykisk hälsa vilket verkar för ett hållbart arbetsliv.

Översyn av skolkuratorsbehov inom Finspångs grundskolor (f-9).

Finspångs kommun har som strategisk inriktning att få en ökad måluppfyllelse inom grundskolan, ett högre meritvärde i årskurs 9 samt arbeta för att motverka psykisk ohälsa bland unga.

Nuvarande sex stycken grundskolekuratorer (f-9) har i medeltal 392 elever per skolkurator. Akademikerförbundet SSR har som rekommendation 300 elever per skolkurator. Enligt denna rekommendation saknar Finspångs kommun mellan en till två skolkuratorstjänster.

Områdesindelningen av antal skolor per skolkurator bygger delvis på tidigare rektorsområden som inte längre existerar. Detta innebär en ojämn fördelning av antal skolor per skolkurator som i sin tur leder till att det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet försvåras.

Arbetsituationen för skolkuratorerna är ansträngd och två stycken är i dagsläget sjukskrivna längre tid på grund av hög arbetsbelastning.

Förslag utifrån Strategisk inriktning - SCKD gällande Tekniska hjälpmedel både för bra omsorg men också för en förbättrad arbetsmiljö:

Tre förslag som gäller IFO:

- För att minska antal resor för socialsekreterare till familjehem, behandlingshem och SiS-institutioner skulle möten med dessa kunna genomföras genom Skype-möten. För att kunna genomföra detta behövs adekvat och modern utrustning i rum där också föräldrar kan närvara. Vi uppskattar att dagens antal resor i dessa ärenden skulle kunna minskas till hälften. När resor ändå måste genomföras är det önskvärt att socialsekreterarna har tillgång till bärbara datorer med sekretesskydd så att arbete, såsom dokumentation, kan utföras under tågresan.
- Önskvärt är att personalen på Familjeteamet som arbetar med familjebehandling, och ofta gör hembesök, har tillgång till surfplattor. Vid hembesök eller andra möten utanför kommunhuset kan man då göra mötesan-

L. MA
ej
TF

M CN

ER AN

Æ

ai

MD

ML

40
HW

PH

AG

TM

JG

teckningar på en gång och behöver inte lägga lika mycket tid på dokumentationsarbete när man är tillbaka på kontoret. Detta arbetssätt skulle också öka delaktighet och öka transparens för den enskilde som har ett bistånd. Arbetet kan också effektiviseras genom att skattningsdokument (som Familjeteamet kan använda sig av i behandlingsarbetet) fylls i direkt i surfplattan. Extra pappersarbete minskas då. Man kan också utveckla behandlingsarbetet då surfplattan ger möjlighet att använda sig av olika appar i arbetet med familjer.

- Vårt förslag är också att det för kommuninvånarna ska vara möjligt att via webben kunna boka tid på Familjeteamets Föräldramottagning och hos Relationsvårdsteamet. Det ökar tillgängligheten för kommuninvånarna och det underlättar för personalen som behöver.

DIK yrkar följande:

att skolbiblioteksverksamheten ska fortsätta att utvecklas och tillföras erforderliga medel för att hålla en hög kvalitet långsiktigt vad gäller personal och medier.

att det i budgeten för digitalisering av skolan ska finnas utrymme för de databaser som kan vara aktuella för skolverksamheten samt att medel avsätts för inköp samt underhåll av självbetjäningautomater på skolbiblioteken.

att allmänskulturen och Kulturskolan ska fortsätta att utvecklas.

att biblioteksverksamheten i Finspång ska bibehålla medel för att fortsätta hålla hög nivå som tillgodoser prioriterade grupper och kommuninvånarnas behov.

Fysioterapeuterna yrkar på följande anslag:

- Tillsätta en MAR (medicinskt ansvarig för rehabilitering) så att personer som är i behov av rehabiliterande insatser garanteras en patientsäker rehabilitering av hög kvalitet.
- Bristen på fysioterapeut ökar. Svårt att rekrytera fysioterapeuter till kommunen. Ett sätt för arbetsgivaren att för att bli en attraktiv arbetsplats kan vara att: erbjuda kontinuerliga kompetens höjande möjligheter, öka möjlighet till karriärutveckling inom professionen, att på ett tydligt sätt se hur lönen kan förbättras genom en lönekarriärsstege, lugn och hälsoförebyggande arbetsmiljö
- Fysioterapeuternas yrkesprofession värderas på rätt sätt dvs. värderas utifrån kompetens och utifrån det värde som professionen skapar i verk-

LAA ES TF M CN ER AN Æ oi MÅ M 41 HW RH

samheten. Fysioterapeuter ska, genom lön och andra villkor, ges förutsättningar för en professionsutövning som möjliggör bästa möjliga hälso- och sjukvård samt omsorg, med hög kvalitet och patientsäkerhet.

- Tydligare mål för fysioterapeuternas uppdrag i kommunen
- Se över fysioterapeutresurserna. Öka antalet fysioterapeuter till LSS, hemsjukvård och Särskilt boende. Att efterlikna Kalmar som sparar pengar till kommunen. Kalmarkommun har 15 fysioterapeuter för enbart hemsjukvård. Kalmar har totalt 67 500 invånare i kommunen och jmf med Finspång 21 200 invånare (ca 1/3) vilket innebär att vi borde ha 5 fysioterapeuter inom enbart hemsjukvård jmf med idag totalt 4 fysioterapeuter till hela kommunen (LSS, SÄBO och Hemsjukvård). Kalmar kommun har enligt instrumentet ADL-trappan visat på att de från starten av satsningen inom rehab har minskat antalet hemtjänsttimmar från 7350,7 till idag 5596 timmar vilket innebär 23,9% besparing till kommunen. I Kalmar har detta resulterat i ca 1 milj kr.

Kommunal yrkar följande, att:

ingångslönerna för Kommunals medlemmar ska höjas och att detta inte ska tas av potten.

undersköterskesatsningen ska gälla för skötare och personliga assistenter med undersköterskeutbildning.

kommunen utbildar vårdbiträden till undersköterska och ha en fortlöpande plan när utbildningen ska genomföras.

lönerna för timvikarier och pensionärer som går in och arbetar höjs.

Vårdbiträdeslönerna höjs, ej ur pott.

Delade turer tas bort.

Rätten till heltid för alla Kommunalare.

Läraryrket lämnar följande yrkanden:

Höja förskolläraernas löner, läraryrket ser att förskolläraernas löner har halkat efter jämförbara utbildningar i kommunen. För att behålla förskollärarna i kommunen och på så sätt säkerställa kvaliteten på förskolorna behöver kommunen höja lönerna utöver den ordinarie löneutvecklingen. Vi ser redan nu att förskollärare byter kommun för att få upp sin lön.

TM

JG

LAA TF
ej

ML CN ERMAN E

ai MS ML AG
42
HW RH

Satsning på att skolgårdar och förskolegårdar i kommunen. Många gårdar är eftersatta och det är stor skillnad mellan skolor/förskolor i kommunen. Kommunen behöver besikta kommunens skolgårdar/förskolegårdar för att säkerställa att det finns en likvärdighet mellan skolorna/förskolorna.

Tillgång till fast internet (fiber) ska finnas på alla skolor och förskolor i kommunen.

Kommunen arbetar för att Finspångs lärare ska få ett hållbart arbetsliv. Ge lärarna möjlighet att fokusera på sitt huvuduppdrag som är att undervisa. Lärarna behöver ges tid för både förarbete och efterarbete för att höja kvalitén på undervisningen.

Satsa på att behålla personalen i skolan genom att ge trogna medarbetare samma löneökningar som personal som byter kommun. Värna om personal som arbetat länge i kommunen.

Mer personal/vikarier behövs inom skola/förskola för att täcka upp för frånvaro/sjukdom för att inte befintlig personal ska tvingas lägga sin planeringstid på att täcka upp för frånvarande personal. På så sätt kan vi säkerställa att eleverna får den undervisning de har laglig rätt till.

Lärarnas Riksförbund (LR) yrkar enligt följande:

För personalförsörjningen är det helt nödvändigt att de legitimerade lärare och behöriga studie- och yrkesvägledare som redan är anställda väljer att stanna kvar på våra skolor i Finspång.

Vi anser att det är mycket viktigt att Finspångs kommun följer med i löneutvecklingen för att inte tappa legitimerade lärare till andra kommuner. Vi har ganska många som jobbar i Finspång som pendlar från både Norrköping och Linköping och deras arbetssituation och lön måste vara värd den tid det tar för dem att pendla.

Sveriges Arbetsterapeuter lämnar följande yrkanden:

Tillsätta en MAR –tjänst. En Medicinsk ansvarig i kommunen, som är sakkunnig, för att bidra till en patientsäker vård.

Kontinuerlig kompetensutveckling där medlemmarna ges möjlighet att gå på utbildning samt möjlighet att specialisera sig inom olika områden tex till demensarbetsterapeut.

Bristen på arbetsterapeuter är stor och kommer att öka då utbildningsplatserna inte motsvarar efterfrågan och då vi bl.a. har många pensionsavgångar. Ett sätt att bidra till en mer attraktiv arbetsplats är att erbjuda bra löner och bra anställningsvillkor. Detta är en förutsättning om vi ska kunna

TF

LAA

ej

ML

CN

Ja

ER

AN

E

du

MS

ML

43

AG

RH

TM

JG

få fler sökanden till våra tjänster och få vikarier och tillsvidareanställda att stanna.

Uppdraget för verksamheten ska vara tydligt. Uppdrag och resurser/tjänster måste sammanfalla. Ett exempel på det är riktlinjerna kring MMSE, för att uppnå det målet går det åt en halvtidstjänst.

När vi ser framåt i vår verksamhet vill vi uppmärksamma en förmodad ökad efterfrågan av arbetsterapeuter. Faktorer som påverkar är:

- Att livslängden ökar, vilket innebär att åldersrelaterade diagnoser ökar inom alla brukargrupper.
- Att gruppen med neuropsykiatriska diagnoser ökar.

Visioner:

Sveriges arbetsterapeuter i Finspångs kommun vill här lämna några visioner. Det är områden där arbetsterapeutens åtgärder gör skillnad!

Att i nära samarbete med BHL och Fysioterapeuter göra funktions/aktivitetsbedömningar som stöd vid biståndsbeslut för hemtjänsttimmer. I likhet med Kalmar kommun som utför tidiga insatser vilket har minskat hemtjänsttimmerna med nästan 24 %. Rehabiliteringen i Kalmar utför kontinuerliga mätningar med instrument som visar på den ekonomiska vinsten. En naturlig del av ett sånt arbetssätt innebär fallförebyggande insatser som skulle bidra till både en ekonomisk vinst, ett minskat lidande och en ökad livskvalité.

Att effektivisera rehabilitering av kortidsgäster. Genom att placera brukare med stort rehabiliteringsbehov på ett gemensamt korttidsboende i Finspångs tätort, skulle det kunna möjliggöra en mer kontinuerlig träning. Bl.a. genom att restiden minskar och besöken effektiviseras, har man möjlighet att erbjuda fler brukare en högre kvalitet av rehabilitering.

Att delta och coacha vårdpersonalen i utförandet av genomförandeplaner. Utifrån Strategiska planen 2019-2021 ska andelen aktuella genomförandeplaner, med brukardelaktighet och av god kvalitet inom äldreomsorg, LSS-omsorg och IFO, ligga på 100 procent.

Skolledarförbundet framför följande synpunkter på budget 2019 och strategisk plan 2019-2021

1. Vi ser med oro på att kommunens budget kommer sent och vi befarar en upprepning av förra årets budgetprocess som skedde sent under våren och där personalförändringar fick göras i mycket snabb takt. Tid måste finnas att hantera/diskutera omställningar.

TFF

EJ

LAA

M

ON

ER

AN

E

O

MS

44

HW

PH

TM
JG

2. Vi efterfrågar riktlinjer för och uppdrag till Vuxenutbildningen och Gymnasieverksamheterna.
3. Vi ser hellre tydliga prioriteringar än generella besparingar
4. Vi vill kunna föra fram synpunkter på fördelningen av de Statsbidrag som ev. kommer till när vi får en ny regering (7 miljonerna).

Vision yrkar enligt följande:

Under rubriken medarbetarperspektiv punkt 12 och 13

Att uppmärksamma lojala medarbetare som stannar värdesätts på ett synligt sätt är väl investerade pengar. En besparing i rekryteringssammanhang både när det gäller pengar, tid och resurser hos arbetsgivare och medarbetare.

Ge chefer förutsättningar att vara chef.

RAK dvs rätt använd kompetens och är också ett sätt att klokt använda resurser. Flera områden har för många medarbetare och stor geografisk spridning för att man ska kunna ha ett nära ledarskap.

Chefer är arbetsgivarens företrädare och har ansvar för att dialog förs mellan chef och medarbetare om mål, förväntningar, krav, förväntade resultat och framförallt utveckling om effektivare arbetssätt.

Våra medlemmar som arbetar med välfärden kan och vill bidra till att hitta nya arbetssätt som bidrar till att frigöra tid, jobba smartare och ha inflytande i arbetet.

Men behöver då självklart **kompetensutveckling** och **omställning** för att möta utmaningar i framtiden.

Återinför **Friskvård på arbetstid** så att medarbetare som har möjlighet kan nyttja den för ett hållbart arbetsliv.

Vision stödjer också Akademikerförbundet SSR:s yrkande när det gäller effektivisering i verksamheten.

Vårdförbundet yrkar att det finns behov av att:

Säkerställa att vi har budget för att behålla en stärkt grundbemanningen då vi har ont om vikarierande sjuksköterskor, men även för att säkerställa att de anställda vill jobba kvar i organisationen och för att orka jobba heltid ett helt yrkesliv.

Utöver detta framför Vårdförbundet att de vill fortsätta kunna ge god omvårdnad, stötta och handleda personal samt att skapa möjlighet att fortsätta att utföra ålagda kvalitetsarbeten och på så sätt öka patientsäkerheten.

TF

aj

LANT

MÅN CN

ER

AN

E

di

EM

45

tw

TM

JG

Hq

MU

Vårdförbundet framför även följande:

Problembeskrivning - Elevantalet i våra skolor har under några år stigit och kommer öka successivt framåt. Elever med psykisk ohälsa och social utsatthet ökar. Detta kräver mer insatser från den medicinska elevhälsan när det gäller nationellt program men även stöd och handledning till personal och vårdnadshavare.

Under de senare åren har skolsköterskornas administrativa arbete i form av kvalitetsarbeten och dokumentationskrav ökat. Teamarbete inom elevhälsan och med övrig skolpersonal innebär även mer mötestid.

Vårdförbundet yrkar på att kommunen ska säkerställa att de har budget för en stärkt grundbemanningen anpassat till det ökade elevantalet så att patientsäkerheten kan bevaras.

Förhandlingen ajournerades 09.30

Förhandlingen återupptogs 09.45

Arbetsgivaren framför att samtliga förbunds yrkanden kommer att delges politiken inför beslut. När det gäller yrkanden kopplade till löneöversyn 2019 kommer dessa att hanteras i överläggningarna med de fackliga organisationerna i enlighet med tidplan för löneöversyn 2019.

Arbetsgivaren framför att det är väldigt positivt att de fackliga organisationerna bidrar med förbättringsförslag. Förslagen kommer att delges aktuella sektorer och de fackliga organisationerna uppmanas att lyfta dessa frågor vidare för fortsatt diskussion i berörda sektorer.

Arbetsgivaren framför att det finns behov av att ha ett beredande samtal inför planeringen av budget. Arbetsgivaren kommer att bjuda in till detta under 2019. Där kommer det finnas goda möjligheter att ta med förbättringsförslag tidigt och även säkerställa sektorernas planering och arbete med budget.

Arbetsgivaren ser att det finns behov för de fackliga organisationerna att lyfta några av deras yrkandena i sektorernas fortsatta arbete med budget. Det gäller bland annat översyn av organisation inom sektorerna samt införandet av nya tjänster inom sektorerna. Vidare gäller det också de yrkanden som är kopplade till ett utökat behov av resurser utifrån ett utökat underlag (exempelvis fler elever) i de verksamheter som har volymbaserad budget.

Arbetsgivaren informerar också om pågående arbete kring förmåner där en inventering och genomlysning pågår. Diskussioner har förts kring likvärdig-

TF

9

LAMA M CN ER AN JE ai MP Mh AB 46 HW PH

TM

JG

het och vikten av korrekt hantering utifrån skattelagstiftningen. Arbetsgivaren återkommer i frågan.

Arbetsgivaren framför vidare att:

när det gäller medel för skolbiblioteken så kvarstår medlen för dessa i förslaget.

arbete med att minska de delade turerna pågår och att ett beslut nyligen tagits där ytterligare medel avsatts för att kunna minska de delade turerna.

arbete för att säkra rätt till heltid pågår. Utifrån de centrala överenskommelserna arbetar arbetsgivaren vidare med den här frågan. Kommunen följer de handlingsplaner som tagits fram.

arbete med att se över behov av kompetensutveckling för att kunna möta framtidens rekryteringsutmaningar pågår.

sektorerna arbetar aktivt för att möjliggöra ett närvarande ledarskap, bland annat genom att tillsätta verksamhetschefer och gruppchefer.

arbetsgivaren återkommer till de fackliga organisationerna när arbetsgivaren vet om hur det ser ut när det gäller eventuella statsbidrag.

Förhandling gällande budget och strategisk plan avslutas.

För arbetsgivaren

Anders Axelsson
Kommundirektör

Anette Asklöf
Ekonomichef

Helén Wallman
HR-chef

För de fackliga organisationerna

Ann-Christin Nilsson
Akademikerförbundet SSR

Jeanette Grundström
Akademikerförbundet SSR

Clara Nyström
DIK

Joppe Egnell
Fysioterapeuterna

Anita Grundström
Kommunal

Morgan Karlsson
Läraryrket

Maria Tvetström
LR

Therése Fagerberg
Sveriges Arbetsterapeuter

Mats Broström
Sveriges Skolledarförbund

Elisabeth Rehn
Sveriges Skolledarförbund

Lisa Andersson Hansson
Vision

Eva Jägerhed
Vision

Åsa Andersson
Vårdförbundet

Renée Höglund
Vårdförbundet

Kommunstyrelsen

Digitaliseringsstrategi 2018-2020

Den pågående digitaliseringen innebär en stor omställning som påverkar alla. Förväntningarna på den kommunala servicen ökar. Privatpersoner och företagare förväntar sig att snabbt, enkelt och säkert kunna sköta sina ärenden, få tillgång till information och ha möjlighet till inflytande via digitala kontaktvägar. Digitaliseringen har blivit ett av de viktigaste verktygen för fortsatt utveckling och effektivisering av den offentliga sektorn och den utgör också en möjlighet för kommunen att kunna möta framtidens demografiska utmaningar.

Genom digitala lösningar kan vi göra livet lättare för alla som bor och verkar i Finspång. Detta samtidigt som vi använder kommunens resurser på ett effektivare sätt.

Syfte och mål med digitaliseringsstrategin

Strategin ska förbättra Finspångs kommuns förutsättningar för digital utveckling genom att peka ut färdriktningen med gemensamma mål och insatsområden.

Finspångs kommuns övergripande mål och vision¹ är vägledande för inriktningen och prioriteringen för digitaliseringen. Målsättningen är att skapa en förbättrad service i form av en enklare, mer tillgänglig och öppnare förvaltning för kommunens invånare, företagare och besökare, samtidigt som vi skapar högre kvalitet och effektivitet i verksamheterna.

Aktuella områden

Strategin hanterar följande områden; Enklare vardag för privatpersoner och företag, Med medborgaren i centrum, Enklare och öppnare förvaltning stödjer innovation och delaktighet, Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten, Tillgänglighet och Ett uppkopplat liv skapar nya möjligheter för välfärden.

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Att fastställa digitaliseringsstrategi 2018-2020

---

¹ "Finspång är den attraktiva kommunen i en spännande region där vi skapar utveckling och livskvalité genom samverkan, öppenhet och nytänkande."

2018-§ 292

Dnr: KS.2018.0549

Digitaliseringsstrategi 2018-2020

Sammanfattning

Den pågående digitaliseringen innebär en stor omställning som påverkar alla. Förväntningarna på den kommunala servicen ökar. Privatpersoner och företagare förväntar sig att snabbt, enkelt och säkert kunna sköta sina ärenden, få tillgång till information och ha möjlighet till inflytande via digitala kontaktvägar. Digitaliseringen har blivit ett av de viktigaste verktygen för fortsatt utveckling och effektivisering av den offentliga sektorn och den utgör också en möjlighet för kommunen att kunna möta framtidens demografiska utmaningar.

Genom digitala lösningar kan vi göra livet lättare för alla som bor och verkar i Finspång. Detta samtidigt som vi använder kommunens resurser på ett effektivare sätt.

Syfte och mål med digitaliseringsstrategin

Strategin ska förbättra Finspångs kommuns förutsättningar för digital utveckling genom att peka ut färdriktningen med gemensamma mål och insatsområden.

Finspångs kommuns övergripande mål och vision är vägledande för inriktningen och prioriteringen för digitaliseringen. Målsättningen är att skapa en förbättrad service i form av en enklare, mer tillgänglig och öppnare förvaltning för kommunens invånare, företagare och besökare, samtidigt som vi skapar högre kvalitet och effektivitet i verksamheterna.

Aktuella områden

Strategin hanterar följande områden; Enklare vardag för privatpersoner och företag, Med medborgaren i centrum, Enklare och öppnare förvaltning stödjer innovation och delaktighet, Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten, Tillgänglighet och Ett uppkopplat liv skapar nya möjligheter för välfärden.

Yrkande

Ulrika Jeansson (S), yrkar att strategin inte ska årsättas och att strategin ska revideras varje mandatperiod.

Beslutsgång

När förhandlingarna är avslutade konstaterar ordföranden att det endast finns ett förslag och att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Att fastställa digitaliseringsstrategin.
2. Att digitaliseringsstrategin ska revideras varje mandatperiod.

FINSPÅNG

Digitaliseringsstrategi för Finspångs kommun

D.nr: KS 2018.0549.005
Version: 2018-09-10
Veronica Lachan, Digitaliseringsstrateg

Digitaliseringsstrategi för Finspångs kommun

Finspångs kommun
612 80 Finspång
Telefon 0122-85 000 • Fax 0122-850 33
E-post: kommun@finspang.se
Webbplats: www.finspang.se

Innehåll

Bakgrund	1	Automation, robotar och Artificiell	
Syfte	2	Intelligens (AI)	7
Mål	2	Systemintegration – en	
Definition av digitalisering	2	förutsättning för effektiva och	
Enklare vardag för		automatiserade digitala	
privatpersoner och företag	3	tjänster	9
Med medborgaren i centrum	3	Digitaliseringens roll för de	
Enklare och öppnare		globala målen och en hållbar	
förvaltning stödjer innovation		utveckling (Agenda 2030)	9
och delaktighet	4	Delmål	10
Högre kvalitet och effektivitet		Digital kompetens och ett minskat	
i verksamheten	4	digitalt utanförskap	10
Tillgänglighet	5	Digital trygghet	12
Kommunens webbplatser	5	Digital innovation och samverkan	12
Sociala medier	5	Samutnyttjande av digitala tjänster	12
E-tjänster	5	Öppen standard – öppna data och	
Kundcenter – en väg in	6	öppna API:er	13
Ett uppkopplat liv skapar nya		Digital ledning	13
möjligheter för välfärden	6	Digital infrastruktur och	
Sakernas internet (Internet of		förutsättningar för digital	
Things - IoT)	6	utveckling	13
		Källor	15

Bakgrund

Vi befinner oss i något som kan liknas vid ett paradigmskifte i det moderna samhällets historia - jämförbart med industrialiseringen. Den digitala transformationen bidrar till att vi kan göra helt nya saker och att saker vi tidigare gjort kan göras på helt nya sätt. Digitaliseringen påverkar hela samhället i grunden och vad det kommer innebära på sikt för människor, branscher och vår miljö är svårt att förutspå. Vad vi kan vara säkra på är att den pågående digitaliseringen innebär en stor omställning som påverkar oss alla.

Förväntningarna på den kommunala servicen ökar. Idag förväntar sig privatpersoner och företagare att snabbt, enkelt och säkert kunna sköta sina ärenden, få tillgång till information och ha möjlighet till inflytande via digitala kontaktvägar. Digitaliseringen har blivit ett av de viktigaste verktygen för fortsatt utveckling och effektivisering av den offentliga sektorn. För många är digitala kontaktvägar förstahandsvalet, men samtidigt finns det människor som inte är digitalt delaktiga och riskerar ett utanförskap, när samhällsnyttiga funktioner flyttar ut på internet.

Finspångs kommun måste, liksom många av landets övriga kommuner, ta hänsyn till framtidens demografiska utmaning med en ökande äldre befolkning, samtidigt som den arbetsföra delen av befolkningen endast ökar marginellt. Digitalisering utgör en möjlighet för kommunen att fortsätta utveckla och behålla en god service och samtidigt hantera kostnaderna.

Digitalisering skapar nya möjligheter för det uppkopplade samhället. Informationstekniska lösningar blir mer kraftfulla, integreras i olika processer, sammankopplas och kommuniceras trådlöst. Allt kan i större utsträckning göras på distans. Finspång ligger inte i fas med omvärlden, men når framåt steg för steg. Genom digitala lösningar kan vi göra livet lättare för alla som bor och verkar i Finspång. Detta samtidigt som vi använder kommunens resurser på ett effektivare sätt.

Syfte

Syftet med strategin är att förbättra Finspångs kommuns förutsättningar för digital utveckling genom att peka ut färdriktningen med gemensamma mål och insatsområden.

Mål

Finspångs kommuns övergripande mål och vision¹ är vägledande för inriktningen och prioriteringen för digitaliseringen. Med digitaliseringens hjälp vill vi skapa en förbättrad service i form av en enklare, mer tillgänglig och öppnare förvaltning för kommunens invånare, företag och besökare, samtidigt som vi skapar högre kvalitet och effektivitet i verksamheterna.

Definition av digitalisering

Digitalisering innebär att digital kommunikation och interaktion mellan människor, verksamheter och saker blir självklara. Möjligheten att samla in, tolka, tillämpa och utveckla allt större kvantiteter av data digitalt medför att det uppstår utvecklingsmöjligheter inom de flesta områden.²

Då digitaliseringen förändrar vad vi gör, hur vi gör och vad som går att göra innebär utvecklingen en omvälvande förändring, en transformering av samhället. En transformering innebär något mer än utveckling. Det innebär att det som varit fasta hållpunkter, delar som utgör en helhet, själva kartan, radikalt förändras till något nytt. Såväl förutsättningar, former och processer som produktion, varor och tjänster blir annorlunda och nya även om de svarar mot såväl generella och tidlösa behov som mer tidsbundna och specifika.

---

¹ "Finspång är den attraktiva kommunen i en spännande region där vi skapar utveckling och livskvalité genom samverkan, öppenhet och nytänkande."

² Digitaliseringskommissionens definition av digitalisering.

Enklare vardag för privatpersoner och företag

”Privatpersoner och företag kan på ett enkelt och säkert sätt få kontakt med, ta del av information och sköta sina ärenden med offentlig sektor. Det är enkelt för alla att utöva sina rättigheter och fullgöra sina skyldigheter.”³

Det ska vara enkelt att hitta information och ta del av de tjänster som Finspångs kommun erbjuder. Privatpersoner och företagare ska inte behöva lämna samma uppgifter flera gånger och de ska heller inte behöva veta hur ansvaret mellan olika verksamheter ser ut eller bemötas på ett alltför olikartat sätt.

Digitaliseringen ska ske med beaktande av människors olika förutsättningar att använda informationsteknik. Kommunens tjänster ska vara tillgängliga för alla. Därför behöver olika kontaktvägar erbjudas, baserat på privatpersoners och företags förmåga och val: personligt besök, kontaktcenter, telefon, e-post, sms, sociala medier eller e-tjänster.

Med medborgaren i centrum

”Digitala tjänster ska, så långt det är möjligt och där det är relevant, vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med medborgare och företag.”⁴

Digitalt först är regeringens program för digital förnyelse av det offentliga Sverige som genomförs under 2015–2018. Programmet är en viktig del i arbetet med att stärka styrningen och samordningen på området och skapa en enklare, öppnare och effektivare förvaltning.

Finspångs kommun ska prioritera digital service i första hand och erbjuda personlig service där det behövs. Digitala tjänster ska, så långt det är möjligt, vara förstahandsvalet för privatpersoner och företag i kontakten med kommunen. Samtidigt måste vi värna om medborgarnas rättigheter, integritet och säkerhet.

Individens behov är utgångspunkten i kommunens digitalisering. Administrativa gränser är ointressanta ur ett medborgarperspektiv. För att lyckas med digitaliseringen måste vi lyfta blicken och sätta den egna verksamheten i ett större sammanhang. Vi måste jobba med perspektivet utifrån och in och sätta dem vi är till för – privatpersoner och företagare - i det första rummet. Nödvändigheten att vara digitalt delaktig griper in i allas vardag. Vi måste bli bättre på att samarbeta över verksamhets- och organisationsgränserna.

³ Sveriges Kommuner och Landsting, Strategi för eSamhället 2011

⁴ Sveriges Kommuner och Landsting, Strategi för eSamhället 2011

Enklare och öppnare förvaltning stödjer innovation och delaktighet

”Offentlig information finns tillgänglig elektroniskt, vilket skapar möjligheter för privatpersoner, företag och organisationer att skapa innovativa tjänster. Den personliga integriteten garanteras och skapar tillit till en öppen förvaltning som erbjuder insyn, dialog och delaktighet. Fler deltar i värdeskapandet och samhällets samlade utvecklingsförmåga tas tillvara.”⁵

Med ökad öppenhet och transparens i offentlig verksamhet kan privatpersoner och företag jämföra kommunens service, som underlag för egna beslut och eget agerande. Enligt dataskyddsförordningen (GDPR)⁶ ska privatpersoner och företag själva ha kontroll över sin personliga information och kunna kontrollera när och hur den används.

Offentlig förvaltning har inte enbart ett uppdrag att leverera fakta och information utan bör även fungera som en plattform för dialog och aktivt söka synpunkter från privatpersoner och företagare. Genom att använda olika digitala kanaler och särskilda IT-verktyg för medborgardialog, bidrar vi till en ökad jämlikhet och tillgänglighet, samtidigt som fler kan vara med och påverka.

Samtidigt som tillgången till information och öppenhet ska vara så stor som möjligt måste hänsyn tas till den personliga integriteten. Informationssäkerhet är nödvändig för att se till att informationen kan användas efter behov, i förväntad utsträckning och inom önskad tid, samtidigt som den inte kommer obehöriga till del.

Högre kvalitet och effektivitet i verksamheten

”Verksamhetsutveckling stöds av IT. IT används som ett strategiskt verktyg och bidrar till att verksamheter utvecklas, kvalitetsäkras och att de samlade resurserna utnyttjas mer effektivt. Information kan nås och användas enkelt av den som behöver och har rätt till informationen i verksamheten. Detta bidrar till att offentlig sektor ses som en modern och attraktiv arbetsgivare.”⁷

Digitalisering är en pågående process för att möta samhällsutvecklingen och ska inte marginaliseras till en IT-fråga. Digitaliseringen handlar om strategiska ställningstaganden och bör vara en given ledningsfråga och en integrerad del av verksamhetsutvecklingen.

Genom att se digitala verktyg som en förutsättning kan verksamheter ägna sig mindre åt rutinärenden och mer åt personliga möten och annat kvalificerat arbete. Risken för fel minskar samtidigt som kvaliteten och effektiviteten ökar, när rätt person enkelt får tillgång till rätt information i rätt tid. En digital förvaltning skapar en enhetlig ärendehantering och handläggningen blir inte lika personrelaterad.

⁵ Sveriges Kommuner och Landsting, Strategi för eSamhället 2011

⁶ Dataskyddsförordningen, General data protection regulation (GDPR) gäller som lag i alla EU:s medlemsländer från och med den 25 maj 2018.

⁷ Sveriges Kommuner och Landsting, Strategi för eSamhället 2011

Tillgänglighet

Människor kommunicerar idag via många olika kanaler och väljer nya arenor för att ta del av information, service och tjänster samt göra sin röst hörd. Medborgarnas förväntningar på kommunens tillgänglighet och service ökar och verksamheterna kommer behöva ge service på andra tider och andra platser än vad vi gör idag. Kommunens ambition är att möta medborgarna där de finns. En väl utbyggd IT-infrastruktur och tillgång till e-tjänster gör att ärenden kan utföras när som helst under dygnet.

Kommunens webbplatser

Webbplatserna är viktiga informationskanaler som kommunen själv äger och kontrollerar funktion och innehåll på. För många intressenter är webbplatserna den enda kontakten de har med kommunen. Därför är det viktigt att de grundläggande uppgifterna som kommunen har i sitt uppdrag hanteras och utvecklas på ett korrekt sätt via webbplatserna. Några exempel på detta är god tillgänglighet, funktionalitet för tydlig information i samband med samhällsstörningar, utöva tillsyn och ge information. Kommunens webbplats www.finspang.se är dessutom navet för att nå kommunens e-tjänster och blanketter via *Mina sidor*.

I dagsläget finns sju externa webbplatser och ett intranät i Finspångs kommunkoncern. Moderna, effektiva och användarvänliga webbplatser - även på mobila plattformar - med hög tillgänglighet och säkerhet är en hygienfaktor för vidare utveckling av e-tjänster och koncernens digitala kommunikation. En kommungemensam lösning och samordning ska eftersträvas för bästa koncernnytta utifrån funktionalitet, säkerhet, kompetens och ekonomi.

Sociala medier

Även om webbplatser och intranät är några av koncernens viktigaste digitala kanaler, målgruppsanpassas och samspekar kommunikationen med andra digitala kanaler som sociala medier, bloggar och digitala informationstavlor.

E-tjänster

För att underlätta enkla vardagsärenden som exempelvis felanmälan, ansöka om bygglov eller färdtjänst ska digitala e-tjänster erbjudas. E-tjänster ska vara lätta att hitta, användarvänliga, likartade och samordnade. Med rätt utformade tjänster kan privatpersoner och företagare själva göra en del av jobbet som idag belastar kommunens verksamheter. När en allt större del av rutinkommunikationen mellan invånare och tjänstemän sker via e-tjänster kan mer tid avsättas för direktkontakt för de som har mer komplexa ärenden eller föredrar det personliga mötet.

Finspångs kommun ingår i ett samarbete kring e-tjänster – Cesam Öst – där e-tjänsteutvecklingen följer ett livshändelseperspektiv. Det innebär att utvecklingen av digitala tjänster ska stödja de olika livshändelser som en privatperson eller företagare ställs inför. Att starta företag, att vänta och få barn eller att söka och gå till arbete är exempel på livshändelser. I utvecklingen av e-tjänster innebär det att blanketter inom samma område förs samman i en och samma e-tjänst, men i förlängningen även att arbetet kan ske på ett gränsöverskridande sätt. Exempelvis skulle det vara möjligt att, på kommunens *Mina sidor*,

ansöka om bygglov i boendekommunen, samtidigt som en anmälan för anslutning till kommunalt vatten och avlopp görs för sommarstugan i en annan kommun.

Privatpersonen eller företagaren ska kunna följa sitt ärende och se aktuell status genom hela handläggningsprocessen. Genom att använda *Mina sidor* ska användaren kunna överblicka vilka ärenden som är pågående och vilka ärenden som är avslutade. Genom funktionen *Mina meddelanden* ska användaren kunna ta del av aktuella meddelanden från handläggaren och utläsa beslut i ärendet.

Det är viktigt att utveckla e-tjänster i dialog med användarna. Kommunerna inom Cesam Öst måste ta reda på hur behovet ser ut och vilka problem användarna ställs inför. Detta för att öka användningen av de digitala tjänsterna.

Cesam Östs vision är att alla externa blanketter (det vill säga alla kommunens blanketter som fylls i av privatpersoner och företag idag) ska vara digitala år 2020. *Mina sidor* ska vara plattformen för alla kommunens e-tjänster, vilket ställer krav på en samordnande funktion i framtagandet av nya e-tjänster.

Samarbetet i Cesam Öst gäller enbart för externa e-tjänster, kopplade till privatpersonen. För att kunna skapa interna e-tjänster krävs det att Finspångs kommun har resurser i form av en intern e-tjänstutvecklare.

Kundcenter – en väg in

För att underlätta kontakten med Finspångs kommun finns planer på ett kundcenter, vars funktion blir att hjälpa privatpersoner och företagare i olika ärenden. I de allra flesta fall kan medarbetarna på kundcentret lösa ärendet utan att tjänstemän ute i verksamheterna behöver kopplas in. I övriga fall hjälper kundcentret till att förmedla ärendet så att det hamnar på rätt ställe.

Ett kundcenter är kommunens ansikte utåt. Genom att erbjuda ”en väg in” behöver inte den som ringer, mejlar eller besöker kommunen hålla reda på vem som gör vad eller vilka telefontider en viss verksamhet har. Servicen blir snabbare och effektivare, samtidigt som fler vägar öppnas in i kommunen.

Ett uppkopplat liv skapar nya möjligheter för välfärden

Sakernas internet (Internet of Things - IoT)

Genom billiga sensorer och datasystem som är så små att de kan rymmas på ett chip, stort som en nagel, har det blivit möjligt att koppla upp de saker vi omger oss med. Internet of Things eller *Sakernas internet* är samlingsnamnet för när våra maskiner, fordon, gods, hushållsapparater, kläder och andra saker kan kommunicera med varandra, anpassa sig till situationer och medverka till att skapa smarta, attraktiva och hjälpsamma miljöer, varor och tjänster. I stort sett allt kan kopplas upp idag, vilket gör att man börjat använda sig av ett annat begrepp – Internet of Everything (IoE). Det begreppet kan vara att föredra när inte bara saker utan även djur och människor kopplas upp med sensorer.

Sakernas internet är en central del av digitaliseringen i samhället och någonting som Finspångs kommun bör förhålla sig till och ha med i den innovativa utvecklingen. Det finns flera positiva effekter av att låta koppla upp våra saker. Vi kan göra saker när de verkligen behövs - när det är mest ekonomiskt eller miljösmart - istället för att följa ett schema eller ett rutinemässigt utförande. Resurser kan sparas och vi kan jobba proaktivt istället för reaktivt. Uppkopplade saker kan ofta automatiseras, vilket bidrar till en effektivare process där tiden kan användas till andra, mer komplexa, saker. Vi kan följa rörelsemönster hos människor som av olika skäl behöver tillsyn och på så vis bli effektivare, men även skapa trygghet. Alla våra uppkopplade saker bidrar dessutom med stora mängder data, som kan analyseras och bidra till att förbättra befintliga produkter och tjänster.

Sakernas internet ger stora möjligheter för välfärd och samhällsbyggnad. Inom hälso- och sjukvården pratar man ofta om välfärdstjänster. Välfärdsteknik inkluderar bland annat digitala trygghetslarm, tele- och videokommunikation, sensorer i hemmet, övervakning på distans, enklare och säkrare medicinering samt effektivare och säkrare vårdprocesser, men det kan även handla om att, som privatperson, kunna mäta och få överblick över sin egen hälsa med blodvärden, puls och fysisk aktivitet.

Sakernas internet kan även bidra till att underlätta skötsel av och höja säkerheten i kommunens fastigheter och lokaler. Det kan handla om alltifrån sjukhus, skolor och äldreboenden till idrottshallar och lagerlokaler, där sensorer kan skicka signaler om underhållsbehov och exempelvis behov av snöskottning av tak för att förhindra snöras.

Man pratar även om den smarta staden, som kan bidra till såväl miljö- som stadsutveckling. Belysning med sensorer som tänder lampor där människor är i rörelse gör promenaden trygg och miljövänlig. Papperskorgar med sensorer som skickar signaler om när de behöver tömmas effektiviserar sophämtningen och ger positiva effekter på miljön. Stadens vattennivåer kan övervakas och varna vid kritiska nivåer. Det finns även möjlighet att bevaka vattnets kvalitet och att upptäcka om vattnet förorenats.

Automation, robotar och Artificiell Intelligens (AI)

Automation är när man överlåter till en maskin eller ett program att utföra ett arbete. Majoriteten av den automation som skett fram till idag bygger på teknik eller program som utformas för att utföra en uppgift på ett förbestämt sätt. Det som skiljer program med artificiell intelligens (AI) från andra typer av program och robotar är att de kan tänka själva. Med AI kan maskinerna förstå omvärlden och ta egna beslut.

AI kan enkelt beskrivas som intelligens som uppvisas av maskiner. Den kan också definieras som program som efterliknar mänskligt beteende och tänkande eller datorprogram som kan utföra uppgifter som normalt kräver mänsklig intelligens. Med utvecklingen av AI börjar vi även kunna automatisera kognitiva uppgifter och problemlösning som inte är förutsägbar. AI kan inte på egen hand utföra något manuellt arbete, men AI kan vara en del i ett program som används för att styra en robot.

AI finns redan idag i hjälpsamma vardagsföremål som kameror, projektorer, bilar och i appar som kan laddas ner till våra mobila enheter. Vanligast förekommande är AI inom områden som informationssökning, bildigenkänning och taligenkänning. Den personliga assistenten Siri i mobilen är ett exempel, men även den digitala musiktjänsten Spotify använder sig av AI för att erbjuda skräddarsydda musiklistor till sina användare.

Några av de vinster och fördelar som lyfts fram med AI är att risken för fel minskar, samtidigt som vi kan uppnå en större precision och noggrannhet. Arbetet kan effektiviseras och insamling av data kan ske på mycket kort tid. Den artificiella intelligensen agerar rationellt – inte känslomässigt - och kan finnas tillgänglig dygnet runt. Ibland ses just opartiskhet som ett skäl för att använda automatiserade system istället för mänskligt beslutsfattande.

Samtidigt pekar experter på att det är viktigt att inte förbise riskerna med tekniken. Om någonting går fel och det skapas orättvisor i ett system riskerar det att drabba många fler och bestå under lång tid. Det kan också vara svårt att installera mänskliga värderingar och moral i maskinerna och få dem att agera etiskt riktigt. För att undvika dessa dilemman förespråkar man idag att beslutande system främst ska användas som stöd till mänskliga experter och beslutsfattare, som gör de slutgiltiga professionella och politiska avvägningarna.

Inom välfärdssektorn har AI börjat användas och fler automationer är på gång. Inom socialtjänsten har man börjat använda sig av handläggrobotar som får fatta beslut om diagnoser eller behandling, följt av diskussioner och avväganden av professionell personal som fattar det slutgiltiga beslutet. System med handläggrobot ökar tillgängligheten för invånare, ger snabbare service och ökad självständighet, samtidigt som man effektiviserar handlägningsprocessen och frigör tid för handläggare.

För att Finspångs kommun ska kunna fortsätta att leverera kvalitativ och jämlik välfärd till kommuninvånarna, med de demografiska utmaningar vi ser framför oss, bör vi satsa på processautomatisering för enklare rutinärenden. Med hjälp av en handläggrobot, det vill säga en programvara som kan utföra arbetsuppgifter precis som en vanlig handläggare, kan enklare kommandon, inställningar och kontroller automatiseras och tid frigöras för det personliga mötet.

Inom utbildningsområdet har adaptivt lärande börjat införas, vilket även Finspångs kommun kan dra nytta av. Adaptivt lärande går ut på att intelligenta mjukvaruprogram i datorn lär sig hur en elev tar till sig kunskap och därmed har möjlighet att anpassa utbildningsinnehållet för den enskilda eleven. Adaptiva utbildningsprogram har potential att effektivisera lärandet på flera sätt. Eleven kan få anpassat stöd och förses med utmaningar utifrån den egna utbildningsnivån. Läraren får en bra inblick i var varje elev befinner sig och utvecklas i sitt lärande och kan individanpassa, effektivisera utbildningen och prioritera sin tid annorlunda.

Systemintegration – en förutsättning för effektiva och automatiserade digitala tjänster

Landets kommuner sitter idag på en mängd olika verksamhetssystem som var för sig skapar ett värde för såväl privatpersoner som tjänstemän. Problemet är att de inte ”pratar” med varandra. Olika gränssnitt och standarder minskar möjligheterna till integrationer, som är en förutsättning för att se digitaliseringens fulla potential. Det är först när hela processen blir digital som vi kan se effekterna i form av snabba och effektiva digitala tjänster, som bidrar till att spara både tid och pengar.

För att undvika fortsatt inlåsning i verksamhetssystemen, måste Finspångs kommun ställa krav på både nya och befintliga verksamhetssystem och konkurrensutsätta dem vid upphandling. Tydligare krav ger marknaden möjlighet att bli ett mer innovativt stöd i kommuners digitala verksamhetsutveckling.

Finspångs kommun bör även se över utbildningssidans digitala verktyg och eftersträva en sammanhållande digital plattform, som bidrar till att underlätta lärarens arbete med elevinformation, planering och administration av elevernas arbete. Mer tid kan läggas på kärnverksamheten - pedagogiken och att finnas till hands för eleverna – samtidigt som föräldrar ges möjlighet att följa elevens utveckling och snabbt få relevant information.

Integrationer mellan kommunens digitala tjänster och verksamhetssystem ska eftersträvas men detta arbete får inte ske på bekostnad av att e-tjänsteutvecklingen och lanseringen av nya digitala tjänster bromsas upp eller stannar av. Här finns stora möjligheter att samverka med andra kommuner som använder sig av samma verksamhetssystem och brottas med samma problem. Flera integrationsprojekt pågår runtom i landet och det finns all anledning att bevaka dem och att aktivt söka samarbete för att gemensamt kunna bidra till att nya digitala vägar skapas.

Digitaliseringens roll för de globala målen och en hållbar utveckling (Agenda 2030)

Sverige ska vara ett föregångsland i implementeringen av de globala målen för hållbar utveckling, Agenda 2030. Digitalisering är ett viktigt verktyg för att nå flera av målen.

Kraven på välfärd och minskad klimatpåverkan ökar, liksom kraven på konkurrenskraft och innovation till följd av globaliseringen. Den digitala utvecklingen erbjuder stora möjligheter att klara dessa samhällsutmaningar. Genom att utnyttja IT och information på ett smart sätt kan servicen förbättras, kvaliteten och effektiviteten höjas, innovationskraften och delaktigheten stödjas.

Innovation är också en nyckelfaktor i arbetet med att påskynda förändringen som krävs för att nå de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030 och Parisavtalet.

Delmål

I Regeringskansliets digitaliseringsstrategi ”För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi” presenteras visionen av ett hållbart digitaliserat Sverige, där det övergripande målet är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. För att nå det övergripande målet har man satt upp fem olika delmål om digital kompetens, digital trygghet, digital innovation, digital ledning och digital infrastruktur. Delmålen förklarar hur digitalisering ska kunna bidra till en positiv samhällsutveckling.

Dessa vägledande delmål kan appliceras på det digitaliseringsarbete vi står inför i Finspångs kommun.

Digital kompetens och ett minskat digitalt utanförskap

I Finspångs kommun ska alla kunna utveckla och använda sin digitala kompetens.

Digital kompetens innebär att alla ska vara förtrogna med digitala verktyg och tjänster samt ha förmåga att följa med och delta i den digitala utvecklingen utifrån sina egna förutsättningar. Det handlar dels om tekniska färdigheter, att kunna använda digitala verktyg och tjänster, dels om medie- och informationskunnighet – att kunna hitta, analysera, kritiskt värdera och skapa information i olika medier och sammanhang. Det kan också handla om att följa med i den digitala utvecklingen på ett sätt som ger möjlighet att få behålla en anställning eller att kunna starta och driva företag.

Förståelse för digitala mediers funktion, förmåga att ta del av och skapa innehåll liksom kunskap om algoritmers betydelse för vilken information som presenteras är, tillsammans med ett källkritiskt förhållningssätt, centralt i ett digitalt samhälle. Medie- och informationskunnighet hos både lärare och elever är därför grundläggande.

Forskning visar att digitaliseringen i skolan handlar mer om skolutveckling än om teknik⁸. Utan en pedagogisk plan, kopplad till fortbildning för lärarna, blir datorn bara ett tekniskt hjälpmedel som eleven använder för att skriva och söka information. Insatser måste göras för en likvärdig tillgång till IT inom förskola och skola. Den digitala kompetensen måste stärkas hos både elever och lärare, liksom den strategiska kompetensen hos förskolechefer och rektorer, samt ge förutsättningar för att digitaliseringens möjligheter ska tas tillvara för skolutveckling och för utveckling av undervisningen.

För att skolorna i Finspångs kommun ska uppnå en hög digital mognad krävs det tillgång till modern teknik, men digitalisering i skolan måste i första hand handla om pedagogisk insikt om lärandet och hur den pedagogiska nyttan förändras när man inför tekniken i skolan, inte om tekniken i sig själv.

Den 1 juli 2018 sker flera förtydliganden och förstärkningar i bland annat läroplaner, kursplaner och ämnesplaner för grundskolan och gymnasieskolan på nationell nivå. Syftet är att tydliggöra skolans uppdrag att stärka elevernas digitala kompetens. Ändringarna rör bland

---

⁸ Digitaliseringen i skolan – dess påverkan på kvalitet, likvärdighet och resultat i utbildningen, Rapport från riksdagen 2015/16:RFR18

annat rektorers och lärares uppdrag, skolbibliotekets roll och undervisningen i enskilda ämnen.

Sammanfattningsvis avser ändringarna:

- att programmering införs som ett tydligt inslag i flera olika ämnen i grundskolan, framför allt i teknik och matematik
- att eleverna blir stärkta i sin källkritiska förmåga
- att eleverna ska kunna lösa problem och omsätta idéer i handling på ett kreativt sätt med användning av digital teknik
- att eleverna ska arbeta med digitala texter, medier och verktyg
- att eleverna ska använda och förstå digitala system och tjänster
- att eleverna ska utveckla en förståelse för digitaliseringens påverkan på individ och samhälle

Under höstterminen 2018 ska även de nationella proven digitaliseras. Resultaten ska bedömas av någon annan än den undervisande läraren och särskilt beaktas vid betygsättning i syfte att öka likvärdigheten och rättssäkerheten.

Utifrån de nationella riktlinjerna har en IT-strategisk plan för digitalisering av förskola och grundskola färdigställts av utbildningssektorn i Finspångs kommun under 2017. Planen har tagits fram för att möjliggöra och skapa bättre förutsättningar i arbetet med att öka måluppfyllelsen i utbildningssektorn. Strategin ska ge stöd och vägledning i planering och genomförande av verksamheternas insatser inom IT-området och digitalisering.

Finspångs kommun har tagit ett stort kliv när det gäller att introducera programmering i skolan. Det höga deltagandet i Hour of Code⁹, en entimmes introduktion till datavetenskap, placerade Finspång på förstaplatsen av alla Sveriges 290 kommuner på Kodkartan¹⁰ för 2017. Så gott som alla Finspångs förskolor och grundskolor deltog i evenemanget. Målet är att behålla förstaplatsen, vilket känns extra angeläget nu när programmering har blivit en del av läroplanen.

Digitaliseringsutvecklingen innebär även att arbetsmarknaden förändras, vilket medför att arbetsgivare behöver ta ett ökat ansvar för att bidra till ett livslångt lärande. Arbetslivet genomgår förändringar där digitaliseringen bryter upp gamla mönster och strukturer.

Det behövs en ökad digital kompetens på alla nivåer inom offentlig sektor - från politisk ledning, till styrgrupper hela vägen ned till medarbetare.

⁹ Hour of Code är världens största utbildningsevenemang som går av stapeln i december varje år över hela världen. Det går ut på att alla klassrum bjuds in till att hålla en timmes programmering med sina elever. Hour of Code är utformad för att avmystifiera kod och visa att vem som helst kan lära sig grunderna. Forskning visar att barn kan förstå programmeringsprinciper innan de ens kan läsa eller skriva. I själva verket är deras hjärnor mer mottagliga för datorspråk vid ung ålder, precis som för främmande språk.

¹⁰ www.kodkartan.se

Digital trygghet

I Finspångs kommun ska det finnas de bästa förutsättningarna för alla att på ett säkert sätt ta del av, ta ansvar för samt ha tillit till det digitala samhället.

Privatpersoner och företagare ska känna tillit till och förtroende i användningen av kommunens digitala tjänster. Det ska också vara enkelt att använda de digitala tjänster som erbjuds.

Välfärdsteknik möjliggör ökad trygghet, service och delaktighet för individen i hemmet och ger större frihet och självständighet. Digital teknik har stor potential att bidra till att äldre personer och personer med funktionsvariationer ska kunna bo kvar hemma och känna sig trygga och delaktiga i samhället.

Internt, inom kommunens verksamheter, finns ett behov av att koppla ihop verksamhet och teknik. Det är viktigt att säkra den tekniska kompetensen för att verksamheterna ska känna sig trygga i de val som görs.

Digital innovation och samverkan

I Finspångs kommun ska det finnas de bästa förutsättningarna för att digitalt drivna innovationer ska utvecklas, spridas och användas.

Digitalisering bör inte vara ett självändamål. Det handlar om att använda digitaliseringens möjligheter på bästa sätt i alla samhällsfunktioner och öka människors livskvalitet. Den kommun som väljer att vara med och driva förändringen i en positiv riktning ökar sina chanser att lyckas och att ses som en attraktiv kommun att bo och verka i.

Digital innovation innebär att förutsättningar för nya eller bättre lösningar som ger värde för miljö, samhälle, företag och individer skapas och sprids. Finspångs kommuns verksamheter måste samverka kring utbyte av information över verksamhetsgränser och bidra till ett mer samordnat bemötande i kontakten med privatpersoner och företagare.

Privatpersoner och företagare möter regelbundet offentlig sektor vid olika skeenden i livet – livshändelser. Ofta är flera offentliga och privata aktörer inblandade, men inte sällan brister samordningen. För att göra mötet med offentlig sektor enklare och effektivare behöver de olika aktörerna samverka så att privatpersoner och företagare slipper agera koordinator mellan inblandade aktörer. För att uppnå detta måste de samverkande aktörerna vara överens om hur mötet med myndigheterna ska ske, vad som startar och avslutar processen, vilken information som ska utbytas och vilka tjänster som behövs i livshändelsen för att en viss servicenivå ska nås.

Samutnyttjande av digitala tjänster

Det är få kommuner som själva har kompetens eller resurser att driva den verksamhetsutveckling som digitaliseringen innebär. En ökad kommunal samverkan är därför nödvändig. Finspångs kommun ingick under 2015 ett samverkansavtal med sex andra kommuner – Cesam Öst - för att samverka kring e-tjänstutveckling.

Öppen standard – öppna data och öppna API:er

Trots att Sverige är ett av världens mest transparenta och öppna länder är data en underutnyttjad tillgång. Det är helt enkelt inte tillräckligt enkelt för företag eller andra organisationer att hitta eller använda offentlig data idag.

Öppna data bidrar till att organisationen blir mer transparent. Det leder i sin tur till en mer upplyst befolkning som tar välinformerade beslut, vilket ger ökad samhällsnytta och en förbättrad demokrati. Dessutom kan nyskapande webbtjänster och appar leda till att klokare beslut tas även internt.

Finspångs kommun bör publicera alla data som det inte finns något hinder för att publicera. Ett exempel på hinder är data som kan påverkas av dataskyddsförordningen (GDPR), upphovsrättslagen och uppgifter skyddade av sekretess.

Digital ledning

I Finspångs kommun ska relevant, målmedveten och rättssäker effektivisering och kvalitetsutveckling ske genom digitalisering.

För att digitalisering ska lyckas behöver det vara tydligt att det handlar om att lösa konkreta problem, både för medborgaren och inom förvaltningen. Det gäller att identifiera de faktiska problemen och att analysera inom vilka områden digitala lösningar och digitala arbetssätt gör störst nytta. Om man istället utgår ifrån specifika tekniska produkter kan det bli en situation där lösning söker problem. Digitalisering är ingen teknikfråga. Tekniken finns redan och nu gäller det att hitta nya arbetssätt för att kunna göra verklighet av digitaliseringen och få ut dess fulla potential.

Ansvar

Vi tar initiativ, är engagerade och genomför fattade beslut.

Digital infrastruktur och förutsättningar för digital utveckling

Hela Finspångs kommun bör ha tillgång till infrastruktur som medger snabbt bredband, stabila mobila tjänster och som stödjer digitalisering.

IT spelar en allt större roll och är av vikt både för företag och för privatpersoner. Den digitala infrastrukturen innebär en större frihetsgrad för var man väljer att bo och etablera verksamhet. Stabila och bra uppkopplingar med fiber ses idag som samhällsviktig infrastruktur likvärdig el och vatten. Tillgången till uppkoppling bedöms vara ett av de viktigaste verktygen för fortsatt utveckling och tillväxt i hela Sverige. Fiberutbyggnaden är viktig för att undvika att skapa ett segregerat samhälle.

Finspångs kommun ska ge näringsliv och privatpersoner tillgång till bredband med hög kapacitet för att kunna nyttja informationsteknologi och de tjänster som erbjuds. Förbindelser med hög kapacitet till kringliggande kommuner ska nyttjas för att ta tillvara möjligheter till samverkan kring olika system för informationsteknologi. Kommunens invånare och företag ska ha tillgång till en öppen bredbandsmarknad.

Kommunen verkar tillsammans med Länsstyrelsen för att få till mer ortssammanbindande nät med extern finansiering. Inget sådant nät kommer att byggas enbart med egna medel. Extern finansiering kan vara delad mellan flera kommuner som kan jobba tillsammans på sträckor

som har betydelse för båda kommunerna. Prioriteringarna ligger till grund för ansökningar om stödmedel både från staten och från EU.

Källor

Agenda 2030 för hållbar utveckling, Regeringskansliet

Artificiell intelligens – Möjligheter för välfärden, Sveriges Kommuner och Landsting, 2017

Digital agenda för Östergötland 2014-2020

Strategi för eSamhället, Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad

Digitaliseringen i skolan – dess påverkan på kvalitet, likvärdighet och resultat i utbildningen, Rapport från riksdagen 2015/16:RFR18

En tidsenlig skola – Plan för digitalisering inom utbildningssektorn 2018-2022

Framtidsperspektiv för Finspångs kommun 2017 – Utmaningar och ansvar (IT-strategi 2013-2015)

För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi, Regeringskansliet

Handlingsplan 2017-2025, Förutsättningar för digital utveckling i kommuner, landsting och regioner, Sveriges Kommuner och Landsting, 2017

Sakernas internet – Möjligheter för välfärd och samhällsbyggnad, Sveriges Kommuner och Landsting, 2017

Strategi för eSamhället, Sveriges Kommuner och Landsting 2011

Strategisk plan 2018-2020 och budget 2018, Finspångs kommun

Kommunstyrelsen

Strategi för kommunal hälso- och sjukvård i syfte att stärka patientsäkerheten

Sammanfattning

Omsorgsberedningen har haft ett uppdrag att ta fram en politisk strategi för den kommunala hälso- och sjukvården i syfte att stärka patientsäkerheten. Beredningen har haft patientfokus utifrån områdena säkerhet, trygghet och tillgänglighet.

Beredningen har i strategin identifierat ett antal patientsäkerhetsområden:

- Fall
- Trycksår
- Undernäring
- Vårdrelaterade infektioner
- Läkemedelshantering

Inom dessa områden ska särskilda patientsäkerhetsinsatser göras.

Vidare ska verksamheten kontinuerligt riskbedömas för att säkra vården och undvika vårdskador.

Förslag till beslut

Omsorgsberedningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta:

1. Att godkänna strategin för kommunal hälso- och sjukvård
2. Att uppföljning av strategin ska göras inom tre år

Bilaga 1. Omsorgsberedningens förslag: Strategi för kommunal hälso- och sjukvård i syfte att stärka patientsäkerheten

Bilaga 2: Omsorgsberedningens faktaunderlag till Strategi för kommunal hälso- och sjukvård i syfte att stärka patientsäkerheten

---

2018-§ 392

Dnr: KS.2017.0420

Politisk strategi för den kommunala hälso- och sjukvården i syfte att stärka patientsäkerheten

Sammanfattning

Omsorgsberedningen har haft ett uppdrag att ta fram en politisk strategi för den kommunala hälso- och sjukvården i syfte att stärka patientsäkerheten. Beredningen har haft patientfokus utifrån områdena säkerhet, trygghet och tillgänglighet.

Beredningen har i strategin identifierat ett antal patientsäkerhetsområden:

- Fall
- Trycksår
- Undernäring
- Vårdrelaterade infektioner
- Läkemedelshantering

Inom dessa områden ska särskilda patientsäkerhetsinsatser göras.

Vidare ska verksamheten kontinuerligt riskbedömas för att säkra vården och undvika vårdskador.

Yrkande

Herman Vinterhjärta (MP) yrkar att kommunstyrelsen skickar ärendet vidare till kommunfullmäktige utan yttrande.

Hugo Andersson (C) och Inge Jacobsson (M) yrkar bifall till Herman Vinterhjärtas (MP) yrkande.

Beslutsgång

När förhandlingarna är avslutade konstaterar ordföranden att det endast finns ett förslag till beslut och att kommunstyrelsen beslutar enligt detta.

Kommunstyrelsens beslut

1. Att skicka ärendet vidare till kommunfullmäktige utan yttrande.

FINSPÅNG

Strategi för stärkt patientsäkerhet

---

*I den kommunala hälso- och
sjukvården*

2018-10-17
Ärendenummer KS.2017.0420
Antagen av kommunfullmäktige 2018-XX-XX

1. Inledning och bakgrund

Omsorgsberedningen har fått uppdrag att ta fram en strategi för den kommunala hälso- och sjukvården i Finspångs kommun (Kf § 17 2017.0142.2). Strategin presenteras i detta dokument och kompletteras med en uppdragsrapport som är grunden för de delar som presenteras och framhålls i strategin.

Kommunen har haft ett hälso- och sjukvårdsansvar sedan ÄDEL¹-reformen 1992 och då inledningsvis i särskilt boende (SÄBO), korttidsboende, dagverksamhet inom äldreomsorg och motsvarande inom funktionsnedsättningsområdet inom lagen om stöd och service till funktionshindrade(LSS). Ansvaret sträcker sig upp till legitimerad sjuksköterskenivå samt de legitimerade yrkesgrupperna arbetsterapeut och fysioterapeut. Dåvarande landstinget numera Region Östergötland (RÖ) har, via särskilda avtal mellan huvudmännen, ansvar för läkarinsatserna.

Kommunernas i Östergötland ansvar för hälso- och sjukvården har sedan 2014 utökats att också gälla delar av hemsjukvården. I länet har man överenskommit om en tröskelprincip² som avgör om patienten får sin hälso- och sjukvård av kommunens hemsjukvård eller via vårdcentralen på RÖ för Finspångs del Närsjukvården i Finspång(NiF).

Ytterst ansvarig (vårdgivaren) för den kommunala hälso- och sjukvården i Finspångs kommun är kommunstyrelsen.

Vårdgivaren ansvarar för att planera, leda och kontrollera verksamheten så att kravet på en god och säker vård uppfylls enligt hälso- och sjukvårdslagen och patientsäkerhetslagen. Patienterna ska erbjudas en trygg och lättillgänglig vård med god kontinuitet. Vården ska bedrivas med respekt för patientens integritet och självbestämmande.

2. Strategi

Strategins omfattning

I strategin ingår all hälso- och sjukvård som kommunen ansvarar för exklusive skolhälsovården, vilken hanteras av Lärandeberedningen.

Patientsäkerhetskultur, patientsäkerhetsarbete och skydd mot vårdskada

All personal på alla nivåer ska vara delaktiga i arbetet att skapa en riskförebyggande säkerhetskultur. Återkommande reflektioner kring och analyser av avvikelser ska vara en gemensam grund för lärande, ett ständigt pågående förbättringsarbete samt kompetensutvecklingsinsatser. Riskbedömningar ska kontinuerligt utföras för att säkra vården och undvika vårdskador.

Särskilda insatser ska vidtas för att minska andelen trycksår, fallolyckor, läkemedelshanteringsfel och vårdrelaterade infektioner.

Nattfastan ska minska i alla verksamheter till rekommenderad nivå och kostombud ska finnas även inom hemsjukvården.

Delaktighet

Närstående¹ och patienter ska ges möjlighet att vara delaktiga i och ges information om hur patientsäkerhetsarbetet kan förbättras.

Synpunkter från patienter kan vara en del i det förebyggande patientsäkerhetsarbetet.

Patienter ska uppmuntras att vara delaktiga vid planering av måltider och ges möjligheter att påverka kosten.

Tillgänglighet, trygghet och kontinuitet

Alla patienter ska uppleva att hälso- och sjukvården är trygg och lättillgänglig. Till varje patient ska utses en patientansvarig sjuksköterska så att kontinuiteten i vården säkerställs. Den kurativa delen av vården behöver stärkas. Även sociala aspekters betydelse för människors hälsa ska beaktas.

Rehabilitering och rehabiliterande synsätt

Den rehabiliterande kompetensen ska på olika sätt säkerställas så att patientens behov av rehabilitering tillgodoses. I alla verksamheter ska finnas ett rehabiliterande och förebyggande synsätt så att patienterna får stöd att bibehålla och träna förmågor. I det förebyggande arbetet ska även sociala aspekter beaktas.

Säkerställande av kompetens

Läkarresursen måste på sikt öka, framförallt med tanke på ökande behov inom kommunens hälso- och sjukvård.

Kommunen ska ha ett proaktivt och innovativt förhållningssätt när det gäller att rekrytera, kompetensutveckla och behålla sin personal inom hälso- och sjukvården. Det gäller inte minst hur behovet av kompetenta vikarier ska tillgodoses och säkerställas.

Studering som läser olika typer av vårdutbildningar ska bemötas på ett välkomnande och professionellt sätt. De ska känna till vilka karriärmöjligheter som finns inom den kommunala hälso- och sjukvården.

Specialistkompetensen inom geriatrik, palliativ-, demens-, psykiatrisk- och rehabiliterande vård ska säkras.

Vården i livets slutskede

Den enskilda patientens behov av palliativa vård ska beskrivas i en vårdplan. Den ska grunda sig på patientens vilja och vila på en humanistisk människosyn. Ingen ska behöva dö ensam.

Digitala tjänster

Vid införande av digitala tjänster ska alltid stor hänsyn tas till patientens förmåga att tillgodogöra sig tjänsten².

---

¹ Kommunen väljer att använda begreppet närstående, då samtliga patienter inte har anhöriga som stöd. Närstående är också ett begrepp som används av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

² När det gäller digitala tjänster och tekniska hjälpmedel hänvisas till policyn ”Teknik i omsorgen”.

Samverkan

Vid tillfällen med fler involverade vårdgivare är en god samverkan viktig för att en patient ska få en säker vård. I syfte att säkra en god samverkan och en säker vård ska det finnas en tydlig beskrivning av berörda aktörers ansvarsområde.

FINSPÅNG

**Faktaunderlag
Strategi för den
kommunala hälso- och
sjukvården i syfte att
stärka patientsäkerheten**

Omsorgsberedningen

2018-06-11
KS.2017.0420

OMSORGSBEREDNINGEN

Faktaunderlag Strategi för den kommunala hälso- och sjukvården i syfte att stärka patientsäkerheten

---

Finspångs kommun
612 80 Finspång
Telefon 0122-85 000 • Fax 0122-850 33
E-post: kommun@finspang.se
Webbplats: www.finspang.se

Innehåll

---

1. Inledning och bakgrund	2	4. Berednings förslag till strategi	11
Hälso- och sjukvårdspersonal	2	Strategins omfattning	11
Lagstiftning	2	Patientsäkerhetskultur, patientsäkerhetsarbete och skydd mot vårdskada	11
Nära Vård	3	Delaktighet	11
Patientsäkerhet	3	Tillgänglighet, trygghet och kontinuitet	11
Några viktiga begrepp	3	Rehabilitering och rehabiliterande synsätt	11
Kvalitetsarbete – rapporteringsskyldighet	5	Säkerställande av kompetens	12
2. Patientsäkerhet i Finspång	5	Vården i livets slutskede	12
Nuvarande politiska mål	5	Digitala tjänster	12
Befolkningsprognos	5	Samverkan	12
Urval av data från Finspång	6		
Uppdrag från Kommunfullmäktige	8		
Samtal med nyckelpersoner och deras förslag	8		
Verksamhetsbesök	9		
Referenser	10		

1. Inledning och bakgrund

Kommunen har haft ett hälso- och sjukvårdsansvar sedan ÄDEL¹-reformen 1992 och då inledningsvis i särskilt boende (SÄBO), korttidsboende, dagverksamhet inom äldreomsorg och motsvarande inom funktionsnedsättningsområdet inom lagen om stöd och service till funktionshindrade (LSS). Ansvaret sträcker sig upp till legitimerad sjuksköterskenivå samt de legitimerade yrkesgrupperna arbetsterapeut och fysioterapeut. Dåvarande landstinget numera Region Östergötland (RÖ) har, via särskilda avtal mellan huvudmännen, ansvar för läkarinsatserna.

Kommunernas i Östergötland ansvar för hälso- och sjukvården har sedan 2014 utökats att också gälla delar av hemsjukvården. I länet har man överenskommit om en tröskelprincip² som avgör om patienten får sin hälso- och sjukvård av kommunens hemsjukvård eller via vårdcentralen på RÖ för Finspångs del Närsjukvården i Finspång (NiF).

Ytterst ansvarig (vårdgivaren) för den kommunala hälso- och sjukvården i Finspångs kommun är kommunstyrelsen.

Vårdgivaren ansvarar för att planera, leda och kontrollera verksamheten så att kravet på en god och säker vård uppfylls enligt hälso- och sjukvårdslagen och patientsäkerhetslagen. Patienterna ska erbjudas en trygg och lättillgänglig vård med god kontinuitet. Vården ska bedrivas med respekt för patientens integritet och självbestämmande.

Hälso- och sjukvårdspersonal

De legitimerade yrkesgrupperna är alltid att betrakta som hälso- och sjukvårdspersonal i sin yrkesutövning. Vårdpersonalens arbete är i grunden omsorg med utgångspunkt från socialtjänstlagen. Vid vissa tillfällen i arbetet så utförs arbetsuppgifterna på ordination, instruktion eller delegation från legitimerad personal. Vid dessa tillfällen räknas vårdpersonalen som hälso- och sjukvårdspersonal. Utgångsläget för all hälso- och sjukvårdspersonal är att patienten inte ska drabbas av vårdskada eller utsättas för risk för att drabbas av vårdskada vid omvårdnad, vård och behandling inom den kommunala hälso- och sjukvården.

All hälso- och sjukvårdspersonal ska:

- arbeta utifrån gällande författningar och lagstiftning
- arbeta följsamt till utarbetade riktlinjer och rutiner
- arbeta preventivt i syfte att förebygga skador och risker via de nationella kvalitetsregistren
- arbeta för att öka och stärka patientens och/eller närståendes delaktighet i vården
- arbeta med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling
- arbeta utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet

Lagstiftning

En omfattande lagstiftning reglerar hälso- och sjukvården. I grunden handlar det om hälso- och sjukvårdslagen och patientsäkerhetslagen. Utöver dessa två grundläggande lagar finns ett antal lagar, författningar och meddelandeblad att ta hänsyn till. Denna omfattande lagstiftning har brutits ner i en mängd riktlinjer och rutiner som mer i detalj styr det dagliga arbetet.

Nära Vård

Utvecklingen inom kommunens hälso- och sjukvård kommer med stor sannolikhet att präglas av en förskjutning av hälso- och sjukvården, där alltmer avancerad vård kommer att ske i hemmet. En statlig utredning pågår under ledning av Anna Nergårdh. Den är benämnd ”Samverkan för en god och nära vård” som i ett första delbetänkande pekar på en rad kommande förändringar inom hälso- och sjukvården i Sverige. Utredningen har till uppdrag att lyfta primärvården som basen i hälso- och sjukvården.

Uppdraget är att föreslå en förskjutning av första linjens hälso- och sjukvård från slutenvård/akutsjukvård till primärvård. Denna förskjutning av hälso- och sjukvården medför att fler patienter kommer att vara i behov av kommunal hemsjukvård. Det kommer att ställa stora krav på vår organisation i form av resurser, kompetens och flexibilitet. Det gäller såväl sjuksköterskeorganisationen som inom hemrehabiliteringen samt inom omvårdnadsverksamheten.

Patientsäkerhet

Här följer en kort introduktion vad gäller begreppet patientsäkerhet enligt Patientsäkerhet (SKL, 2017).

Några viktiga begrepp

Patientsäkerhet	skydd mot vårdskada
Vårdskada	skada på patient som hade kunnat undvikas om adekvata åtgärder vidtagits vid patientens kontakt med hälso- och sjukvården
Avvikelse	händelse som medfört eller som kunnat medföra något oönskat
Negativ händelse	händelse som medfört något oönskat
Tillbud	händelse som kunnat medföra något oönskat

Vad är patientsäkerhet?

Patientsäkerhet innebär att patienten ska skyddas mot vårdskada; skador som hade kunnat undvikas genom adekvata åtgärder. Ofta är det brister i organisationen såsom brist på rutiner, teknik, kommunikation och information som kan vara orsaken till att en individ skadas. Vanliga vårdskador är fallskador, undernäring, trycksår, läkemedelsmisstag och vårdrelaterade infektioner (Patientsäkerhet, 2017 SKL).

Systematiskt och strategiskt patientsäkerhetsarbete

Vårdgivaren ska varje år upprätta en patientsäkerhetsberättelse i vilken det framgår hur arbetet har bedrivits, vilka åtgärder som vidtagits för att öka patientsäkerheten. Berättelsen ska finnas tillgänglig för de som önskar ta del av den. Det ska finnas tydliga mål och rutiner för riskanalyser och egenkontroll. Resultaten ska användas för att identifiera risker och förbättringsområden.

Patientsäkerheten berör alla inom hälso- och sjukvård; patienter, närstående och de som på något sätt arbetar inom verksamheterna. Socialstyrelsen lyfter fram tre viktiga perspektiv, vården ska vara patientfokuserad, kunskapsbaserad och organiserad för säker vård.

Ansvar, ledning och styrning

Samtliga medarbetare har skyldighet att medverka i patientsäkerhetsarbetet. I varje kommun finns en medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) med särskilt ansvar för kvalitet och säkerhet. I vissa kommuner finns också en medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR)

utsedd. Det är en fysioterapeut/sjukgymnast eller arbetsterapeut med ansvar för de delar som rör rehabilitering.

MAS ansvar bl.a. för att delegering av arbetsuppgifter är patientsäkra, att det finns rutiner vid kontakt med läkare, att anmälan enligt Lex Maria görs vid allvarliga avvikelser samt att journaler förs i den omfattning som föreskrivs i patientdatalagen.

Patientsäkerhetskultur

Det finns ofta flera orsaker till att en vårdskada uppstår. Med en individsyn söks orsaker till enskilda medarbetare tillkortakommanden. Med en vidare syn utgår man istället från att negativa händelser inträffar på grund av brister i organisation, arbetsmiljö, kompetens och rutiner. Genom att identifiera, analysera orsaker till avvikelser och vårdskador samt involvera alla medarbetare i detta arbete finns möjligheter att skapa en s.k. säkerhetskultur.

Medverkan och delaktighet

En viktig del i patientsäkerhetsarbetet är patienters och närståendes medverkan. Särskilt viktigt är detta när vården bedrivs i patientens hem. Genom att engagera patienter och närstående kan man uppmärksamma dem på risker samt hur risker kan förebyggas och upptäckas. Den enskilde behöver också kunskap om hur upptäckta risker ska förmedlas till vårdgivaren. Fördelen med att engagera närstående är att de kan komma med för sjukvården nya perspektiv på vården. Brukarråd och intresseorganisationer är också värdefulla arenor för att diskutera risker och avvikelser. Synpunkter från patienter och närstående ska tas om hand.

Riskområden

En av de vanligaste orsakerna till avvikelser i vården handlar om *brister i informationsöverföring*. Säker vård bygger på att all information, även den som ges av patienten och närstående, tillvaratas på ett effektivt och korrekt sätt.

Ytterligare ett stort riskområde är *fall* då dessa kan få allvarliga och varaktiga konsekvenser. En fallriskvärdering via kvalitetsregister ska göras på patienter över 65 och andra vuxna som har neurologiska eller kognitiva sjukdomstillstånd. Efter utvärdering görs en planering av åtgärder.

Infektioner, smittspridning och vårdhygien är ett växande riskområde. En av de viktigaste förebyggande åtgärderna är god följsamhet till hygien- och klädregler.

Patienter kan skadas i vården på grund av *felaktig läkemedelsanvändning* som avser ordination, iordningställande, administrering, rekvisition och förvaring av läkemedel. I en lokal instruktion ska rutiner och ansvarsfördelning finnas dokumenterad. Den medicinskt ansvariga sjuksköterskan (MAS) är ytterst ansvarig för att ändamålsenliga rutiner fastställs. Delegationsordningen när det gäller medicinering är också viktig. Inte minst i vårdens övergångar mellan vårdgivare är läkemedelsavstämning en viktig del så att information överförs vid såväl utskrivning som inskrivning.

Trycksår orsakar personligt lidande och ett ökat behandlingsbehov. Försämrat näringsstatus och svårigheter att själv ändra läge är en riskfaktor när det gäller trycksår. En riskbedömning bör göras på alla patienter över 70 år och som är sängliggande, rullstolsburna eller är sittande stora delar av dagen. Ett redskap för att arbeta med risken för trycksår är kvalitetsregistret Senior Alert. Det finns också förebyggande åtgärder att sätta in som ex. tryckavlastande madrass, hälavlastning eller lägesändring som schemalagts.

Risk för undernäring är ett tillstånd som förekommer hos nästan var tredje patient på sjukhus eller boende inom äldreomsorgen. Sociala, kulturella och psykologiska faktorer medverkar när det gäller risk för undernäring. Det är oftast lättare att förebygga än att behandla undernäring. Därför rekommenderas att individer som befinner sig i riskzonen identifieras.

Munnens hälsa påverkar allmänhälsan. Förmågan att tugga, svälja och uppleva smak betyder mycket för välbefinnande och livskvalitet. Särskilt diabetes ökar risken för en vikande munhälsa. Dessutom kan bakterier i munhålan spridas till andra organ.

Ytterligare ett riskområde inom vården är *fördröjd eller utebliven undersökning*. Det finns inga data på hur omfattande denna brist är. Upprättandet av vårdplaner är ett sätt att komma tillrätta med detta riskområde.

Även *medicintekniska hjälpmedel* (överflyttningshjälpmedel, rullstolar, madrasser, personliftar, duschstolar) kan utgöra en risk. Exempel på avvikelser är felaktig hantering av produkter och bristande underhåll.

Kvalitetsarbete – rapporteringsskyldighet

Ett av det mest utvecklade kvalitetsarbete och möjlighet till förbättringsarbete inom den kommunala hälso- och sjukvården är avvikelshantering. Det är ett väl inarbetat sätt att hitta förbättringsområden som infördes tidigt efter ÄDEL-reformen. Metoden utgår ifrån att systematiskt rapportera felhändelser och risker i verksamheten. Händelserna hanteras sedan först och främst av första linjens chef tillsammans med sin personal. Arbetet går ut på att analysera varje händelse för att hitta systemfel och bakomliggande orsaker för att sedan vidta relevanta och verksamma åtgärder som om möjligt kan förhindra att felhändelsen upprepas.

2. Patientsäkerhet i Finspång

Nuvarande politiska mål

De nuvarande politiska målen för hälso- och sjukvården beslutades 2010 av Kommunstyrelsen. De politiska målen för den kommunala hälso- och sjukvården är:

Finspångs kommuns hälso- och sjukvård, inkl. munhälsa och rehabilitering ska vara av god kvalitet genom:

- Att ha en hög patientsäkerhet
- Att vara lättillgänglig och upplevas som trygg
- Att vara av högsta möjliga kvalitet i livets slut
- Ingen ska behöva dö ensam

Målen har speglat den palliativa vården tydligast och lett fram till positiva resultat bl.a. från kvalitetsregistren. Att beskriva patientens vård och omsorg sista tiden i livet via en palliativ hälsoplan har varit en stor framgång.

Befolkningsprognos

Befolkningsprognosen för Finspångs kommun 2014-2024 visar att personer i åldern 65-100 år förväntas öka från 5146 till 5596 personer. Det är en ökning på cirka 9 procent. 2014 var antalet personer i åldersgruppen 65-100 år ca 24 procent av den totala folkmängden i Finspångs kommun. 2024 beräknas antalet personer i samma åldersgrupp vara ca 25 procent.

I riket beräknas antalet personer i åldersgruppen 65-100 år vara 18 % av den totala befolkningen (ca 1,9 miljoner personer). Detta innebär att den totala ökningen i åldersgruppen 65-100 år är högre i Finspång jämförelse med riket.

Medellivslängden¹ fortsätter att öka och de äldre blir allt friskare upp i åren. Det gör att sjukligheten upp i åren komprimeras till ett mindre antal år men i och med att antalet personer ökar så ökar också vårdbehoven.

¹Ref. Läkartidningen nr.48 2010 artikel Anders Ahlbom m.fl.

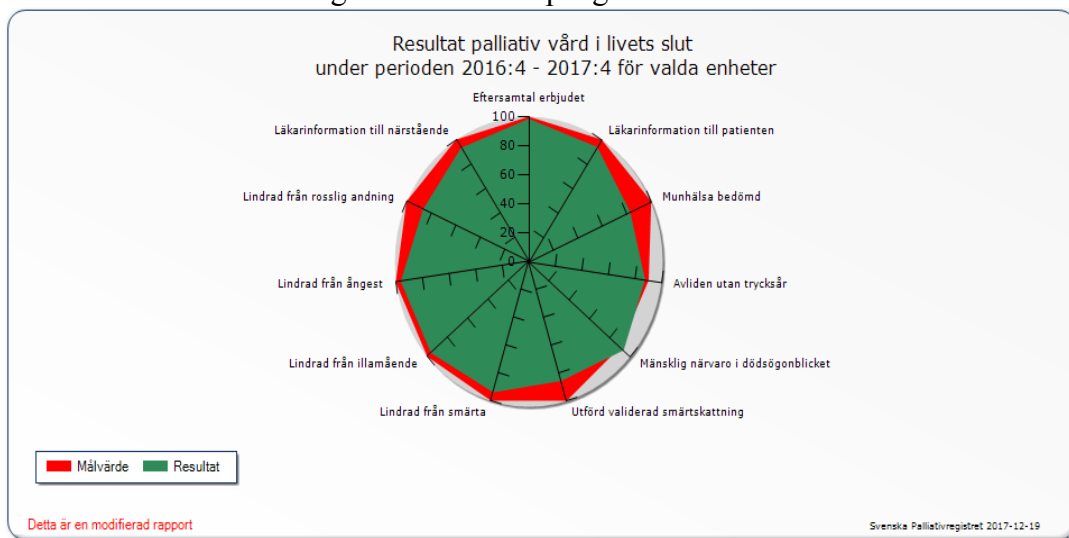
Urval av data från Finspång

Här presenteras ett litet urval av de data som finns i Patientsäkerhetsberättelsen för kommunal hälso- och sjukvård (2017). Urvalet har i viss mån styrts av de mål som antogs 2010 och som betonar kvaliteten i den palliativa vården. Eftersom läkemedelshantering och fallolyckor är ett förbättringsområde presenteras även data inom detta område.¹

En av hälso- och sjukvårdens uppdrag är att jobba med preventionsarbete via de nationella kvalitetsregistren. Resultaten ska användas för att utveckla verksamheten ytterligare och säkra vården samt höja kvalitén för patienten.

Palliativ vård

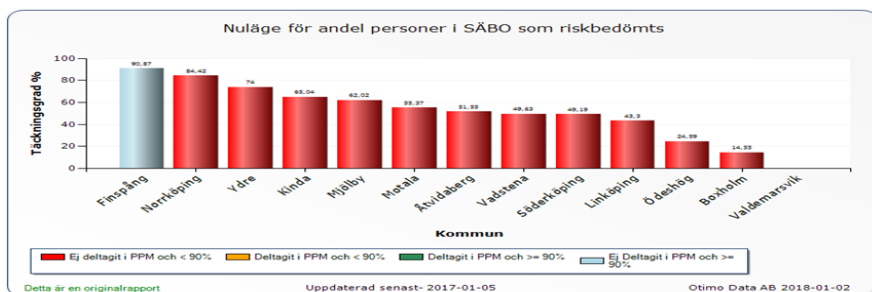
Resultat från Palliativa registret 2017 Finspångs kommun

Kommentar: Ett utdrag ur registret för 2017 visar att vi i Finspång gjort förbättringar i resultatet under året i jämförelse med 2016. Förbättringar ses inom flera områden inte minst inom ”utförd validerad smärtskattning”. Det borgar för att patienten i livets slut får adekvat omhändertagande och bra symtomkontroll med kvalitet och ett värdigt slut. Ett långt och trögt arbete av våra palliativa ombud och palliativa kontaktpersoner har i högsta grad bidragit till det resultat vi kan se.

Riskbedömningar Senior Alert

Antalet riskbedömningar i Senior Alert kvalitetsregister 2017

Kommentar: Figuren ovan visar att vi i Finspång är mycket duktiga på att riskbedöma personer i Senior Alert främst i särskilt boende.

¹ Patientsäkerhetsberättelsen bifogas de handlingar som skickas ut inför den vägledande frågestunden i Kf.

Felhändelser läkemedel och fall

Antal rapporterade felhändelser 2017

Typ	Fall	Fall med konsekvens	Läkemedel
Antal	548	815	638

Kommentar: Läkemedelshanteringen är det område näst, fallolyckor, där det rapporteras flest felhändelser. Läkemedelshanteringen är också det patientsäkerhetsområdet som är mest reglerat av riktlinjer och rutiner.

Det totala antalet glömda läkemedelsdoser under året i jämförelse:

År	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Antal	225	150	353	345	372	337

Kommentar: Ökningen mellan 2013 till 2014 beror på att kommunen fick ansvar för hemsjukvården och därmed också fick ansvaret för att rapportera felhändelser.

Vårdrelaterade infektioner och antibiotikaförskrivning

Mått	Finspång	Deltagande kommuner
Antal inkluderade vårdtagare, varav	219	24 847
- antal vårdtagare på korttidsplats	18	923
- antal kvinnor	138	16 531
- antal män	81	8 316
- antal över 85år	111	13 392
- andel vårdtagare med infektion	0 (0%)	368 (1%)
- andel vårdtagare med antibiotika	3 (1%)	750 (3%)

Kommentarer: Finspång medverkar årligen i en nationell mätning av vårdrelaterade infektioner som kallas HALT. Mätning sker via Folkhälsomyndigheten. Att delta i HALT är frivilligt vilket innebär att det är ett urval av Sveriges kommuner som deltar i mätningen. Vissa kommuner har dessutom valt att bara ta med vårdtagare på några av de särskilda boende i mätningen medan Finspång redovisar alla vårdtagare på särskilda boenden inom äldreomsorgen. Resultatet ovan visar för Finspångs del att vi inte hade någon person som uppvisade infektionssymtom vid mättillfället. Även andelen personer som behandlades med antibiotika vid mättillfället understiger riksnittet vilket är bra. I jämförelse med tidigare år så ligger vi bättre till vid årets mätning (2017).

Trycksår

År	Antal uppkomna sår	Antal läkta sår
2017	20	13
2016	28	19

Kommentar: Trycksår räknas som en vårdskada och ska i verksamheten utredas och orsaken till att såret uppkommit ska sökas. Detta för att om möjligt förhindra att de uppkommer. Verksamheten ska arbeta med riskförebyggande åtgärder så långt det är möjligt för att sår inte uppkommer.

3. Uppdrag och genomförande

Uppdrag från Kommunfullmäktige

Omsorgsberedning har från fullmäktige (Kf.2017-0142-2) fått ett uppdrag att ta fram en strategi för den kommunala hälso- och sjukvården. Syftet med strategin är att stärka patientsäkerheten inom vård- och omsorg. Beredningen ska ha ett patientfokus utifrån områdena säkerhet, trygghet och tillgänglighet. Beredningen ska ta hänsyn till gällande hälso- och sjukvårdslagstiftning.

I uppdraget ingår också att analysera hur det ser ut i Finspång kommunala hälso- och sjukvård idag och föreslå förbättringsområden. Beredningen ska även göra en omvärldsanalys.

Analys av kommunala data

Det föreligger en mängd data vad gäller patientsäkerheten i Finspång och beredningen har tagit del av vissa av dem. Ett urval av dessa görs under rubriken ”Urval av resultat”. En aktuell bild av patientsäkerhetsarbetet gavs som en inledning på beredningens arbete.

Samtal med nyckelpersoner och deras förslag

En viktig del i analysen var att träffa lokala nyckelpersoner som kunde ge oss sin bild av verksamheten med fokus på patientsäkerhet. Vi bad också om deras uppfattning om eventuella förbättringsområden som beredningen skulle beakta. Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) har varit koordinator och sakkunnig under hela arbetet. Beredningen har bjudit in följande personer till beredningens möten:

- Demenssjuksköterska
- Dietist
- Palliativa ombud
- Äldresjuksköterska
- Sjuksköterska inom omsorgen om funktionsnedsatta
- Verksamhetschef från Närsjukvården i Finspång
- Chefer inom kommunens hälso- och sjukvård
- Rehabiliteringen – fysioterapeut och arbetsterapeut
- Frivillig- och anhörigstöd
- Psykiatrisjuksköterska hemsjukvård

Beredningen upplever att det finns ett stort engagemang i verksamheten och att mycket fungerar bra. Följande synpunkter framfördes av inbjudna nyckelpersoner:

- Den stora frågan gäller nuvarande och kommande behov av personal som besitter den kompetens, också specialistkompetens, som behövs för att bedriva en säker vård. Förbättringsområden: Utbildning av vikarier, språkkunskaper hos vikarier, visa på karriärmöjligheter/status, kompetens avancerad vård/ fler specialistsjuksköterskor, utbyggt samarbete med Vård- och omsorgslinjen.
- Flera av våra nyckelpersoner nämnde att *läkarresursen* som Regionen ansvarar för behöver vara större än vad den är idag, inte minst med tanke på den kommande reformen ”Nära vård”.
- Äldre är också en grupp där den ökande psykiska ohälsan gör sig gällande och förslag framfördes om en satsning på *förebyggande folkhälsa* som ett sätt att minska ensamheten; framförallt inom hemsjukvården.
- Hemsjukvården behöver i högre omfattning omfattas av användandet av kvalitetsregistret ”Senior Alert” för riskbedömningar.
- En fråga som framkom var ”behövs en översyn av den s.k. *tröskelprincipen* i hemsjukvårdsreformen”?
- Ett större fokus på ett *rehabiliterande synsätt* för att ta vara på de förmågor den enskilde har kvar. Hjälpmedel i arbetsmiljön är också en viktig förebyggande åtgärd.
- För att undvika lång nattfasta och undernäring finns kostombud i verksamheten som varit framgångsrika i sitt arbete. Dock framkom att *medverkan vid tillagandet av mat* också är en viktig del i arbetet. Frågan om valfrihet när det gäller matsedeln togs upp.
- Förslag om boende och dagverksamhet för yngre dementa personer diskuterades.
- Teamträffar i verksamheten för att få en helhetssyn på brukaren.

Verksamhetsbesök

Flera av politikerna i beredningen har gjort verksamhetsbesök. Genom samtal med verksamma och patienter (när så var möjligt) var syftet att få en bild av patientsäkerheten. Vi bad också om eventuella förslag på förbättringar. Vissa av dessa berör inte patientsäkerheten, och har förmedlats till sektorcheferna. Vi fick många positiva bilder av hur verksamheten fungerar, men också några förslag på förbättringsområden:

- Kompetensförsörjning
  - Vid besöken var kompetensförsörjningsfrågan också i fokus. Det fanns en medvetenhet om att avsaknad av kompetenta vikarier kan påverka patientsäkerheten
  - Samarbete med vård- och omsorgslinjen på CNG efterfrågas för att få fler elever att söka dit
  - Kompetensutveckling kring demens, psykisk ohälsa och andra specialiteter behövs

- Vid läkemedelshantering är rätt kompetens och språkkunskaper viktiga för säkerheten
- Stödpedagoger efterfrågas
- Städpersonal för att frigöra kompetens hos undersköterskor?
- Utbildning av undersköterskor

- Psykisk ohälsa
  - Äldreкурator efterfrågas
  - Meningsfulla anhörigträffar
  - Tillgång till läkare
  - Meningsfull vardag- förebyggande arbete psykisk ohälsa

- Rehabilitering
  - Resursbrist – fysioterapeut och arbetsterapeut
  - Bibehålla brukares förmågor för att t.ex. förebygga fall

- Kost och nutrition
  - Säkerställa goda matvanor
  - Delaktighet i samband med måltider
  - Motivation istället för förbud

- Arbetsmiljö/fysisk miljö
  - Ändamålsenliga lokaler – t.ex. Hårstorp omsorg

- Övrigt
  - Digitalisering/dokumentation

Referenser

Finspångs kommun (2010). *Politiska mål för kommunal hälso- och sjukvården*

Finspångs kommun (2017). *Patientsäkerhetsberättelse för kommunal hälso- och sjukvård.*

Finspångs kommun (2017). *Rutiner för kost och måltider i boende för äldre.*

Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:30)

Läkartidningen (2010/nr 4).

SKL (2017). *Patientsäkerhet i kommunal hälso- och sjukvård.* Stockholm.

SOU 2017: 53. *God och nära vård.* Stockholm.

4. Berednings förslag till strategi

Strategins omfattning

I strategin ingår all hälso- och sjukvård som kommunen ansvarar exklusive skolhälsovården, vilken hanteras av Lärandebereidningen.

Patientsäkerhetskultur, patientsäkerhetsarbete och skydd mot vårdskada

All personal på alla nivåer ska vara delaktiga i arbetet att skapa en riskförebyggande säkerhetskultur. Återkommande reflektioner kring och analyser av avvikelser ska vara en gemensam grund för lärande, ett ständigt pågående förbättringsarbete samt kompetensutvecklingsinsatser. Riskbedömningar ska kontinuerligt utföras för att säkra vården och undvika vårdskador.

Särskilda insatser ska vidtas för att minska andelen trycksår, fallolyckor, läkemedelshanteringsfel och vårdrelaterade infektioner.

Nattfastan ska minska i alla verksamheter till rekommenderad nivå och kostombud ska även finnas inom hemsjukvården.

Delaktighet

Närstående² och patienter ska ges möjlighet att vara delaktiga i och ges information om hur patientsäkerhetsarbetet kan förbättras.

Synpunkter från patienter ska kunna vara en del i det förebyggande patientsäkerhetsarbetet.

Patienter ska uppmuntras att vara delaktiga vid planering av måltider och ges möjligheter att påverka kosten.

Tillgänglighet, trygghet och kontinuitet

Alla patienter ska uppleva att hälso- och sjukvården är trygg och lättillgänglig. Till varje patient ska utses en patientansvarig sjuksköterska så att kontinuiteten i vården säkerställs. Den kurativa delen av vården behöver stärkas. Även sociala aspekters betydelse för människors hälsa ska beaktas.

Rehabilitering och rehabiliterande synsätt

Den rehabiliterande kompetensen ska på olika sätt säkerställas så att patientens behov av rehabilitering tillgodoses. I alla verksamheter ska finnas ett rehabiliterande och förebyggande synsätt så att patienterna får stöd med att bibehålla och träna förmågor. I det förebyggande arbetet ska även sociala aspekter beaktas.

---

² Beredningen väljer att använda begreppet närstående, då samtliga patienter inte har anhöriga som stöd. Närstående är också ett begrepp som används av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Säkerställande av kompetens

Läkarresursen måste på sikt öka inte minst med tanke på ökande behov inom kommunens hälso- och sjukvård.

Kommunen ska ha ett proaktivt och innovativt förhållningssätt när det gäller att rekrytera, kompetensutveckla och behålla sin personal inom hälso- och sjukvården. Det gäller inte minst hur behovet av kompetenta vikarier ska tillgodoses och säkerställas.

Studering som läser olika typer av vårdutbildningar ska bemötas på ett välkomnande och professionellt sätt. De ska känna till vilka karriärmöjligheter som finns inom den kommunala hälso- och sjukvården.

Specialistkompetensen inom geriatrik, palliativ-, demens-, psykiatrisk- och rehabiliterande vård ska säkras.

Vården i livets slutskede

Den enskilda patientens behov av palliativa vård ska beskrivas i en vårdplan. Den ska grunda sig på patientens vilja och vila på en humanistisk människosyn. Ingen ska behöva dö ensam.

Digitala tjänster

Vid införande av digitala tjänster ska alltid stor hänsyn tas till patientens förmåga att tillgodogöra sig tjänsten³.

Samverkan

Vid tillfällen med fler involverade vårdgivare är en god samverkan viktig för att en patient ska få en säker vård. För god samverkan ska det finnas en tydlig beskrivning av berörda aktörers ansvarsområde.

---

³ När det gäller digitala tjänster och tekniska hjälpmedel vill beredningen hänvisa till policyn "Teknik i omsorgen".

2017-§ 44

Dnr: KS.2017.0142

Förslag till nytt uppdrag för omsorgsberedningen

Sammanfattning

Presidiet har tagit fram ett förslag på nytt uppdrag för omsorgsberedningen. Att ta fram en politisk strategi för den kommunala hälso- och sjukvården i syfte att stärka patientsäkerheten.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Att i enlighet med omsorgsberedningens uppdragsplan (KS.2017.0142-2) ge omsorgsberedningen uppdraget att ta fram en politisk strategi för den kommunala hälso- och sjukvården i syfte att stärka patientsäkerheten.

Dnr	KS.2017.0142-2
Beredning:	Omsorgsberedningen
Uppdrag:	Att ta fram en politisk strategi för den kommunala hälso- och sjukvården
Startdatum:	2017-04-01
Slutdatum:	2018-05-01
Koordinator:	Mårten Davidsson, MAS

Uppdragsplan - Att ta fram en politisk strategi för den kommunala hälso- och sjukvården i syfte att stärka patientsäkerheten

---

Formulering av uppdrag

Att ta fram en politisk strategi för den kommunala hälso- och sjukvården i syfte att stärka patientsäkerheten. Beredningen ska ha ett patientfokus utifrån områdena säkerhet, trygghet och tillgänglighet. Beredningen ska ta hänsyn till gällande hälso- och sjukvårdslagstiftning.

Analysera hur det ser ut i Finspång kommunala hälso- och sjukvård idag och ta fram förbättringsområden. Beredningen ska även göra en omvärldsanalys.

Avstämning och återkoppling till presidium

Beredningen gör en avstämning med presidiet i november.

Förutsättningar för medborgardialog

Beredningen avser att använda kommunala verksamheter för medborgardialog t.ex. anhörigcenter och äldreboenden.

Förutsättningar för vägledande debatt i fullmäktige

Det finns goda förutsättningar för en vägledande debatt. Mårten Davidsson kan ge en introduktion inför debatten och beredningen ska plocka fram specifika områden som kommunfullmäktiges ledamöter får debattera.

Budgetförutsättningar

Studiebesök och medborgardialog kommer att medföra kostnader. Strategin behöver tryckas i pappersform.

Presidiet ser att det i dagsläget är svårt att sätta en exakt budget. Beredningen ska föra dialog med presidiet om man har idéer som kan innebära ökade kostnader.

Kommunstyrelsen

Äldreomsorgstaxa i Finspångs kommun 2019

Sammanfattning

Under 2010 genomfördes en omfattande översyn av Finspångs kommuns äldreomsorgstaxa. Grunden för arbetet var att så långt som möjligt ta fram en modell där avgifterna indexuppräknas för att minimera behovet att årligen fastställa avgifterna i kommunfullmäktige. Genom att ha denna modell så möjliggör det att Finspångs kommun kan ta ut rätt avgifter utifrån maxtaxan. Äldreomsorgstaxan har sedan beslutet 2010 reviderats en gång på grund av en lagjustering.

Sektor vård och omsorg har under 2018 genomfört en översyn av träffpunkter och dagverksamhet. Det kan konstateras att dagverksamheten främst inom demens har haft en låg beläggning under de senaste åren.

De som beviljas dagverksamhet men inte har andra insatser tackar nej på grund av kostnaden. Biståndshandläggarna uppger att det finns många personer som skulle behöva dagverksamhet men som tackar nej då det är för dyrt. Kommunens demenssjuksköterska konstaterar att det saknas aktiviteter och verksamheter som riktar sig till yngre dementa samt att det behöver finnas alternativ till de som nyligen fått sin diagnos och är i tidigt skede av demenssjukdomen. Detta styrks även i utvärderingen av de nationella riktlinjerna gällande vård och omsorg vid demenssjukdom som gjorts av Socialstyrelsen. Arbetsgruppen som genomfört översynen av träffpunkter och dagverksamheter menar att det är önskvärt att Finspångs kommun tar bort avgiften för dagverksamheten och att brukaren fortsättningsvis endast betalar för kost och transport till dagverksamheten.

Intäkter för avgift dagverksamhet och kost dagverksamheten konteras på samma ansvar och konto. 2017 uppgick intäkterna till 346 tkr och under år 2018 har en minskning skett. Intäkterna fram till och med augusti är 170tkr och prognos för helår är 255tkr. Om avgiften för dagverksamheten tas bort kommer de brukare som har hemtjänst över 6 timmar inte påverkas av avgifterna då betalningsutrymmet fördelas om till hemtjänstavgiften. Det innebär att det blir en ökning av intäkter för hemtjänstinsatser samtidigt som intäkterna för dagverksamhetens sänks. Det stora flertalet av dagens brukare på dagverksamheten har andra insatser och kommer således inte att påverkas.

För de brukare som har få insatser och som har ett betalningsutrymme kommer avgiften att sänkas om avgiften för dagverksamheten tas bort. Det faktiska intäktsbortfallet för sektor vård och omsorg beräknas bli 22tkr utifrån brukarantal i augusti 2018. Förslaget innebär att brukare som sagt nej till dagverksamhet på grund av avgiften kommer att kunna nyttja tjänsten och det kommer innebära en volymökning.

Sektor vård och omsorg föreslår förtydligande och revidering av äldreomsorgstaxan enligt nedan

- Avskaffa avgiften för dagverksamhet enligt förslag från arbetsgruppen ”Träffpunkter och dagverksamheter”.
- Avgift för transporter avlidna hanteras idag enligt särskild rutin och i de fall det är aktuellt inkluderas avgiften på ordinarie slutfaktura. Avgiften bör inkluderas i kommunens äldreomsorgstaxa och innebär att om anhöriga vill att kommunen ombesörjer transport mellan särskilt boende och bårhus debiterar kommunen faktisk kostnad till dödsboet.
- Finspångs kommun har samma skrivelse som propositionen 2000/01:149 dvs ”bör” istället för ”ska” enligt nuvarande taxa på sid 5. Den nya lydelsen blir:
”Kommunen skall i båda fallen höja nivån på minimibeloppet i skälig omfattning under förutsättning att kostnaderna är av den karaktären att de **bör** tillgodoses inom ramen för förbehållsbeloppet.”

Utöver ovanstående har ändringar av redaktionell art gjorts.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. Anta den nya äldreomsorgstaxan
2. Att taxan gäller från och med 1 januari 2019

2018-§ 390

Dnr: KS.2018.1037

Äldreomsorgstaxa i Finspångs kommun 2019

Sammanfattning

Under 2010 genomfördes en omfattande översyn av Finspångs kommuns äldreomsorgstaxa. Grunden för arbetet var att så långt som möjligt ta fram en modell där avgifterna indexuppräknas för att minimera behovet att årligen fastställa avgifterna i kommunfullmäktige. Genom att ha denna modell så möjliggör det att Finspångs kommun kan ta ut rätt avgifter utifrån maxtaxan. Äldreomsorgstaxan har sedan beslutet 2010 reviderats en gång på grund av en lagjustering.

Sektor vård och omsorg har under 2018 genomfört en översyn av träffpunkter och dagverksamhet. Det kan konstateras att dagverksamheten främst inom demens har haft en låg beläggning under de senaste åren.

De som beviljas dagverksamhet men inte har andra insatser tackar nej på grund av kostnaden. Biståndshandläggarna uppger att det finns många personer som skulle behöva dagverksamhet men som tackar nej då det är för dyrt.

Kommunens demenssjuksköterska konstaterar att det saknas aktiviteter och verksamheter som riktar sig till yngre dementa samt att det behöver finnas alternativ till de som nyligen fått sin diagnos och är i tidigt skede av demenssjukdomen. Detta styrks även i utvärderingen av de nationella riktlinjerna gällande vård och omsorg vid demenssjukdom som gjorts av Socialstyrelsen. Arbetsgruppen som genomfört översynen av träffpunkter och dagverksamheter menar att det är önskvärt att Finspångs kommun tar bort avgiften för dagverksamheten och att brukaren fortsättningsvis endast betalar för kost och transport till dagverksamheten.

Intäkter för avgift dagverksamhet och kost dagverksamheten konteras på samma ansvar och konto. 2017 uppgick intäkterna till 346 tkr och under år 2018 har en minskning skett. Intäkterna fram till och med augusti är 170tkr och prognos för helår är 255tkr. Om avgiften för dagverksamheten tas bort kommer de brukare som har hemtjänst över 6 timmar inte påverkas av avgifterna då betalningsutrymmet fördelas om till hemtjänstavgiften. Det innebär att det blir en ökning av intäkter för hemtjänstinsatser samtidigt som intäkterna för dagverksamheten sänks. Det stora flertalet av dagens brukare på dagverksamheten har andra insatser och kommer således inte att påverkas.

För de brukare som har få insatser och som har ett betalningsutrymme kommer avgiften att sänkas om avgiften för dagverksamheten tas bort. Det faktiska intäktsbortfallet för sektor vård och omsorg beräknas bli 22tkr utifrån brukarantal i augusti 2018. Förslaget innebär att brukare som sagt nej till dagverksamhet på grund av avgiften kommer att kunna nyttja tjänsten och det kommer innebära en volymökning.

Sektor vård och omsorg föreslår förtydligande och revidering av äldreomsorgstaxan enligt nedan

- Avskaffa avgiften för dagverksamhet enligt förslag från arbetsgruppen ”Träffpunkter och dagverksamheter”.
- Avgift för transporter avlidna hanteras idag enligt särskild rutin och i de fall det är aktuellt inkluderas avgiften på ordinarie slutfaktura. Avgiften bör inkluderas i kommunens äldreomsorgstaxa och innebär att om anhöriga vill att kommunen ombesörjer transport mellan särskilt boende och bårhus debiterar kommunen faktisk kostnad till dödsboet.
- Finspångs kommun har samma skrivelse som propositionen 2000/01:149 dvs ”bör” istället för ”ska” enligt nuvarande taxa på sid 5. Den nya lydelsen blir:
”Kommunen skall i båda fallen höja nivån på minimibeloppet i skälig omfattning under förutsättning att kostnaderna är av den karaktären att de bör tillgodoses inom ramen för förbehållsbeloppet.”

Utöver ovanstående har ändringar av redaktionell art gjorts.

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige

1. Att anta den nya äldreomsorgstaxan
2. Att taxan gäller från och med 1 januari 2019

FINSPÅNG

Äldreomsorgstaxan i Finspångs kommun

Reviderad 2018-09-28

Datum
Ärendenummer
Versionsnummer

UNDERRUBRIK

Äldreomsorgstaxan i Finspångs kommun

Finspångs kommun
612 80 Finspång
Telefon 0122-85 000 • Fax 0122-850 33
E-post: kommun@finspang.se
Webbplats: www.finspang.se

Innehåll

Inledning	2	Bostadskostnad	9
Avgifter inom hemtjänsten	2	Överklagande	11
Högekostnadsskydd	3	Taxa	11
Förbehållsbelopp	3	Trygghetslarm	11
Exempel på beräkning av förbehållsbelopp	3	Avgifter för hemtjänst i ordinärt eller särskilt boende	12
Minimibelopp	4	Avgifter för mat, råvarukostnad och tjänsteavgift	12
Beräkning av minimibelopp	4	Hyran vid permanent särskilt boende	12
Högre minimibelopp	5	Korttidsvistelse	12
Minimibelopp för barn	6	Dagverksamhet	13
Lägre minimibelopp	6	Saneringsstädning	13
Beräkning av avgift	7	Flyttstädning	13
Beräkning av inkomst	7	Hemservice – snöröjning	13
Retroaktiva avgifter	8	Transport avlidna	14
Inkomstförfrågan	9	Minimibelopp	14
Avgiftsutrymmet	9		

Inledning

Avgifter för äldre- och handikappomsorgen regleras i Socialtjänstlagens 8 kapitel.

Äldres möjligheter till ett tryggt och gott liv är beroende av flera faktorer. Pensionerna skall ge ekonomisk trygghet. Aktiviteter inom kultur- och föreningsliv, arbetsliv och även andra delar av samhället skall bidra till att ge äldre ett innehållsrikt liv. Det ska vara möjligt att bo kvar i sin bostad så länge som möjligt, ha tillgång till ett gott socialt nätverk, delta och vara aktiv i samhällslivet. Äldreomsorgen skall ge stöd när den egna förmågan sviktar. Hälso- och sjukvården skall finnas tillgänglig när den behövs. Mångfalden av insatser och det faktum att flera huvudmän och andra aktörer ansvarar för eller på annat sätt påverkar äldres livsbetingelser präglar innehållet i och omfattningen av de nationella målen för äldrepolitiken.

Avgifter inom hemtjänsten

Enligt Socialtjänstlagen 8 kap 2 § får skälig avgift tas ut för hemtjänst, sådant boende som avses i 5 kap 5 § andra stycket, (särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd), eller 7 § tredje stycket (bostäder med särskild service för människor med funktionshinder). Avgifterna får dock inte överstiga kommunens självkostnader.¹

Avgifter för hemtjänst får inte, tillsammans med avgifter som avses i 26 § tredje stycket hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), uppgå till så stort belopp att den enskilde inte förbehålls tillräckliga medel för sina personliga behov, boendekostnader och andra normala levnadskostnader.²

När avgifterna fastställs skall kommunen försäkra sig om att omsorgstagarens make eller sambo inte drabbas av en oskäligt försämrad ekonomisk situation.

Hemtjänstbegreppet omfattar enligt lagen uppgifter av servicekaraktär och uppgifter som är mer inriktade mot personlig omvårdnad. Med serviceuppgifter avses bl. a. praktisk hjälp med hemmets skötsel, såsom städning och tvätt, hjälp med inköp, ärenden på post- och bankkontor och hjälp med tillredning av måltider, eller distribution av färdiglagad mat.³

Med personlig omvårdnad avses de insatser som därutöver behövs för att tillgodose fysiska, psykiska och sociala behov. Det kan handla om hjälp för att kunna äta och dricka, klä och förflytta sig, sköta personlig hygien och i övrigt insatser som behövs för att bryta isolering eller för att den enskilde skall känna sig trygg och säker i det egna hemmet. Vidare ingår i hemtjänstbegreppet även viss ledsagning respektive avlösning av anhörig som vårdar.

Av 3 kap 6 § socialtjänstlagen (2001:453) framgår att socialnämnden genom hemtjänst, dagverksamheter och liknande social tjänst bör underlätta för den enskilde att bo hemma och ha kontakt med andra.⁴

¹ Prop. 2000/01:149 sid. 6, Socialtjänstlagen 8 kap. 2 §

² Prop. 2000/01:149 sid 7, Socialtjänstlagen 8 kap. 4 §

³ Prop. 2000/01:149 sid. 23

⁴ Prop. 2000/01:149 sid. 22

Syftet med hemtjänsten är sålunda bl. a. att underlätta den dagliga livsföringen för enskilda personer. Den enskilde kan få hemtjänst såväl i ordinärt som i särskilt boende.

Högekostnadsskydd

Lagen föreskriver ett högekostnadsskydd. Avgifter för äldre- och handikappomsorg i form av en högsta avgift för hemtjänst, dagverksamhet och avgifter för kommunal hälso- och sjukvård, uppgår till en tolfedel av 53.92% av prisbasbeloppet. Hyra för permanent särskilt boende regleras av Jordabalken (hyreslagstiftningen).⁵

Förbehållsbelopp

Exempel på beräkning av förbehållsbelopp

Nettoinkomst

+ Bostadstillägg

= **Summa inkomster**

1) Minimibelopp

2) + Ev. Individuellt tillägg

3) - Ev. Individuellt avdrag

+ Bostadskostnad

= ***Förbehållsbelopp***

Summa inkomster – Förbehåll = Avgiftsutrymme

Med förbehållsbelopp avses det belopp som den enskilde skall ha rätt att behålla av sina egna medel innan avgift får tas ut för hemtjänst, dagverksamhet och kommunal hälso- och sjukvård respektive bostad i sådant särskilt boende som inte omfattas av hyreslagen.⁶

Förbehållsbeloppet skall beräknas med ledning av ett minimibelopp i fråga om kostnader för personliga behov och övriga normala levnadskostnader utom boendekostnaden. En grupp omsorgstagare vars behov särskilt bör framhållas är yngre med funktionshinder. Lägsta nivå på minimibeloppet är för ensamstående en tolfedel av 135,5 procent av prisbasbeloppet samt för sammanlevande makar eller sambo en tolfedel av 114,5 procent av prisbasbeloppet vardera.

⁵ Prop. 2000/01:149 sid. 42 Socialtjänstlagen 8 kap. 2 §

⁶ Prop. 2000/01:149 sid. 35

Yngre funktionshindrades minimibelopp bör beräknas till en nivå som överstiger äldre omsorgstagare med upp till tio procent. Kommunen bör i vissa situationer bestämma minimibeloppet till en högre nivå och får i vissa andra fall bestämma minimibeloppet till en lägre nivå. Den ena situation gäller kost, yngre personer med funktionshinder förbehålls ett högre belopp för livsmedelskostnaden än äldre personer. Den andra situationen som regeringen vill framhålla avser yngre funktionshindrade omsorgstagares behov av medel för att möjliggöra bosättning och familjebildning etc. Till minimibeloppet skall den enskildes boendekostnad läggas.⁷

Minimibelopp

Beräkning av minimibelopp

Nettoinkomst

+ Bostadstillägg

= **Summa inkomster**

1) *Minimibelopp*

2) + *Ev. Individuellt tillägg*

3) - *Ev. Individuellt avdrag*

+ Bostadskostnad

= **Förbehållsbelopp**

Summa inkomster – Förbehåll = Avgiftsutrymme

Minibeloppet⁸ omfattar följande poster:

- normalkostnader för livsmedel, alla måltider
- kläder och skor
- fritid, hygien och förbrukningsvaror
- dagstidning, telefon och tv-avgift
- möbler och husgeråd
- hemförsäkring

⁷ Prop. 2000/01:149 sid. 41

⁸ Prop. 2000/01:149 sid. 39, Socialtjänstlagen 8 kap. 7 §

- hushållsel
- resor
- tandvård, öppen hälso- och sjukvård samt läkemedel.

Högre minimibelopp⁹

Det kan finnas situationer när en enskild omsorgstagare har fördyrade levnadskostnader inom ramen för de poster som det lagstadgade minimibeloppet avser täcka. Det kan också förekomma att enskilda därutöver av olika skäl har andra levnadskostnader än dessa.

Kommunen skall i båda fallen höja nivån på minimibeloppet i skälig omfattning under förutsättning att kostnaderna är av den karaktären att de bör tillgodoses inom ramen för förbehållsbeloppet. Det krävs vidare att kostnaderna är av varaktig karaktär samt att behovet avser ett inte oväsentligt belopp.

Nedan anges exempel på individuellt tillägg:

- fördyrad kost, till exempel på grund av att maten erhålls via hemtjänsten i ordinärt eller särskilt boende eller i dagverksamhet, eller på grund av att omsorgstagaren är yngre och därför normalt sett har en högre kostnad för matkonsumtion.
- äldre och funktionshindrade personers familje- och arbetssituation
- t. ex. underhållskostnad för minderåriga barn, arbetsresor samt andra kostnader som behövs för en familjs underhåll.^{3:2}
- kostnader till följd av funktionshinder bland annat för rehabilitering/habilitering inkl. resor
- yngre funktionshindrade personers rätt till fritidsaktiviteter, naturliga för yngre personer
- yngre funktionshindrade personers behov av medel för bosättning, familjebildning etc.
- kostnader för god man.

Kommunen bör beakta kostnader som följer av andra aktiviteter eller ändamål som den enskilde av olika anledningar inte kan eller bör avstå ifrån.

I prövningen av enskildas merkostnader är kommunen inte skyldig att beakta tillfälliga kostnader av mindre storlek. Sådana kostnader ska den enskilde finansiera inom ramen för det lagstadgade minimibeloppet.

Det är i första hand kommunens ansvar att utreda om den enskilde har behov av ett högre eller lägre minimibelopp. Den enskilde måste dock vara behjälplig med att lämna kommunen uppgifter till grund för denna prövning.

⁹ Prop. 2000/01:149 sid. 40, Socialtjänstlagen 8 kap. 8 §

Minimibelopp för barn

Minimibelopp för barn är livsmedel för respektive ålder, individuella kostnader, kläder, skor, fritid och lek, barn- och ungdomsförsäkring samt hushållskostnader för de antal personer man är för en mellanstor stad. Följer Konsumentverkets rekommendationer och ändras årligen.

Lägre minimibelopp¹⁰

I några undantagsfall får kommunen bestämma minimibeloppet till **en lägre nivå** än vad som framgår av lagen. Detta får dock ske endast om en omsorgstagare inte har en kostnad som minimibeloppet skall täcka därför att denna kostnad antingen:

- ingår i avgiften för hemtjänst eller dagverksamhet eller
- ingår i avgiften eller hyran för bostad i särskilt boende eller,
- tillhandahålls kostnadsfritt.

Minibeloppet i särskilt boende i Finspångs kommun sänks för följande poster:

- Förbrukningsvaror: tillhandahålls av kommunen.
- Hushållsel: den enskilde har ingen sådan utgift, avgiften ingår i hyran.
- Möbler/husgeråd i allmänna utrymmen: minskas med motiveringen att den enskilde ej har utgift för nyanskaffning av husgeråd.
- Fritidsaktiviteter: Vissa fritidsaktiviteter ingår i boendet och är kostnadsfritt.
- Hygien: Vissa hygienartiklar tillhandahålls och ingår i avgiften.
- Hårvård och fotvård svarar den enskilde för.

¹⁰ Prop. 2000/01:149 sid. 40, Socialtjänstlagen 8 kap. 8 §

Beräkning av avgift¹¹

Beräkning av inkomst

Nettoinkomst

+ Bostadstillägg

= **Summa inkomster**

1) Minimibelopp

2) + Ev. Individuellt tillägg

3) - Ev. Individuellt avdrag

+ Bostadskostnad

= **Förbehållsbelopp**

Summa inkomster – Förbehåll = Avgiftsutrymme

Avgiftsunderlaget (inkomsten) ska beräknas utifrån aktuella förvärvs- och kapitalinkomster som är skattepliktiga enligt inkomstskattelagstiftningen med tillägg av vissa typer av ersättningar som är undantagna från beskattning i Sverige. Bostadsbidrag, bostadstillägg och särskilt bostadstillägg skall anses som inkomst. Förmögenhet och förmögenhetsskatt skall inte påverka avgiftsunderlaget. Alla inkomster beräknas netto – efter avdrag för preliminär skatt.

Avgiften kan fastställas utan hänsynstagande till underhållsavtal mellan makar.

Barns inkomst och förmögenhet räknas inte med i avgiftsunderlaget.¹²

Som inkomster räknas:

- Aktuella pensionsinkomster, t.ex. premie-, garanti-, efterlevande-, tjänste- och folkpension, pensionstillskott, ATP, SPV, KPA, SPP, privata pensionsförsäkringar, utländsk pension som är skattepliktig i Sverige och övriga pensioner.
- Aktuella förvärvsinkomster: se Information från Pensions Myndigheten, Bostadstillägg för pensionärer och Inkomstskattelagen
- Inkomst av tjänst och inkomst av aktiv och passiv näringsverksamhet.

¹¹ Prop. 2000/01:149 sid. 48-49

¹² Socialstyrelsens meddelandeblad 14/02

- Förmögenhetsavkastning såsom bankmedel- och värdepappersavkastning, reavinster, nettointäkt av uthyrning av privatbostad. Den enskildes förmögenhet skall dock inte påverka avgiftens storlek.
- Övriga inkomster såsom försörjningsstöd
- Livräntor
- AGS-försäkring för sjukfall som inträffat före år 1991
- Arbetsmarknadsstöd
- Den skattepliktiga delen av vårdbidrag
- Studiemedel i form av studiebidrag
- Skattefria stipendier till den del de överstiger 3000 kronor
- Bostadsbidrag, bostadstillägg och särskilt bostadstillägg

Skattefria inkomster som inte skall tas med som inkomst vid avgiftsberäkningen¹³:

- Barnbidrag
- Bistånd enligt socialtjänstlagen
- Introduktionsersättning för flyktingar
- Ersättning som betalas ut p.g.a. kapitalförsäkringar
- Assistansersättning
- Den del av vårdbidraget som utgör ersättning för merutgifter

Kyrkoavgiften får inte exkluderas av kommunen vid inkomstberäkningen.¹⁴

Avgift till trossamfund är frivillig och ska ej frånräknas bruttoinkomsten.

Retroaktiva avgifter

Enligt kommunallagen får kommunen inte fatta beslut ”med tillbakaverkande kraft som är till nackdel för medlemmarna, om det inte finns sakliga skäl för något annat”. Ett ”sakligt skäl” kan sannolikt vara om den enskilde uppenbarligen undanhållit uppgifter eller lämnat direkt felaktiga uppgifter vid kommunens utredning av avgiftsunderlag, bostadskostnader etc. Detta är inte rättsligt prövat hittills¹⁵.

¹³ Meddelandeblad Socialstyrelsen 14/02 sid 4

¹⁴ Cirkulär Svenska Kommunförbundet 2004:99

¹⁵ www.socialstyrelsen.se frågor och svar om avgifter i äldre- och handikappomsorgen- Beslut om avgifter publicerat 2010-09-20 18:04.

Inkomstförfrågan

Den aktuella inkomsten ligger som grund för beräkning av avgiftsunderlag. Uppgifter inhämtas i alla nya biståndsärenden i samband med att utredning om bistånd genomförs.

Inkomstuppgifter skall för pågående ärenden inhämtas och uppdateras en gång per år, Inkomstuppgifter hämtas via Procapita från Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten en gång i månaden och uppdateras vid ändringar och med ny beräkning samt nytt avgiftsbeslut fattas. Idag har allt fler brukare privata pensionsförsäkringar dessa försäkringar kommer inte med automatiskt från Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten. För att kommunen ska debitera rätt avgift bör senaste deklARATION och hyresavi ska lämnas som komplement till underlagen.

När omsorgstagaren av någon anledning inte lämnar uppgifter till kommunen får kommunen använda sig av tillgängliga uppgifter, tex. från Försäkringskassan. Om brukare vill avstå att lämna inkomstuppgifter, lämnas dessa uppgifter på inkomstförfrågan och en högsta avgift tas ut för hemtjänstinsatserna.

I de fall uppgifter framkommer om ändrade förhållanden beträffande inkomst, förmögenhet, fastighetsinnehav eller annat som påverkar betalningsutrymmet under innevarande år skall ny beräkning ske.

Avgiftsutrymmet

Avgiftsutrymmet får tas i anspråk upp till högkostnadsbeloppet under förutsättning av att hemtjänstinsatserna i ordinärt eller särskilt boende uppgår till detta belopp.

Kostnaden för heldygnskost i särskilt boende och korttidsvistelse eller matdistribution tillkommer utöver hemtjänstavgiften.

Kostnaden består av två delar, råvarukostnad och tjänstekostnad. Råvarukostnaden debiteras alltid utöver avgiften då denna kostnad ingår i minimibeloppet. Tjänstekostnaden debiteras om det finns ekonomiskt utrymme för denna. Om ekonomiskt utrymme ej finns jämkas tjänstekostnaden.

Bostadskostnad

Den faktiska bostadskostnaden för olika bostadstyper skall i Finspångs Kommun beräknas enligt de schablonregler som tillämpas av Pensionsmyndigheten vid beräkning av bostadstillägg till pensionärer (BTP).

Dessa regler kan sammanfattas enligt följande:

Hyresrätt:

- Aktuellt hyresbelopp och obligatoriska avgifter

Bostadsrätt:

- Aktuell avgift (hyresbelopp)

- 70% av räntekostnader för bostadslån

Eget enfamiljshus:

- 70% av räntekostnader för bostadslån
- 70% av tomträttsavgäld
- Kommunal fastighetsavgift
- Bostadsuppvärmning och uppvärmning av vatten beräknas schablonvis (zon 3) och övriga driftskostnader beräknas schablonvis enligt Pensionsmyndighetens föreskrifter.

Eget tvåfamiljshus:

- Bostadskostnaden beräknas på samma sätt som vid enfamiljshus och fördelas på respektive lägenhet.

Arrenderat småhus:

- På lantbruksenhet är bostadskostnaden lika med arrendeavgiften för bostaden inklusive tomtmark, uppvärmning och övriga driftskostnader enligt ett schablonbelopp

Eget småhus på lantbruksenhet:

- Beräknas som ovan för eget enfamiljshus, dock endast kostnader som berör bostadsfastigheten, bostadsbyggnad inklusive tomtmark.

Eget flerfamiljshus eller andelshus:

- Bostadskostnaden fastställs enligt schablon till det belopp som fast-ställts som genomsnittskostnaden för det antal vuxna och barn som bor i bostaden.

Fri bostad:

- Fastställs enligt RFV:s schablon och tas med som inkomst vid beräkning av preliminär skatt.

Dubbla boendekostnader

I samband med flytt till särskilt boende bör den enskilde under en rimlig övergångstid ha rätt att förbehålla sig medel för den tidigare bostaden. Vad som är rimlig övergångstid är upp till respektive kommun att besluta om i sina tillämpningsregler.¹⁶

Socialstyrelsen belyser exempel på 3 månader som en rimlig övergångstid¹⁷ vilket kan anses som rimligt och stämmer med övriga hyresmarknaden.

Övrigt att ta hänsyn till (gäller ej hyresrätt):

- Reparationer
Alla löpande kostnader som normalt drabbar en fastighetsägare, inbegripet mindre reparationer och normalt underhåll av fastigheten, skall läggas till grund för förbehållsbeloppet vid beräkning av hem-tjänstavgift.
- Annat underhåll
I bostadskostnad inräknas ej reparationskostnader som är värdehöjande i bostaden eller nyuppförda arrangemang för att öka trevnad.

Beräkningar av bostadskostnaden i Finspångs kommun ska följa Socialstyrelsens rekommendationer i frågan.¹⁸

Överklagande

En kommunal nämnds beslut i frågor som rör avgiftens storlek för hemtjänst och dagverksamhet samt avgift för bostad i särskilt boende i det enskilda fallet kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol, genom s.k. förvaltningsbesvär.¹⁹

Taxa

Avgiften för hemtjänst ska beräknas på samma sätt oavsett i vilken boendeform hjälpen ges. Individuell biståndsbedömning sker i såväl ordinärt som i särskilt boende.

Taxan består av enhetliga avgifter för de insatser som ges.

Trygghetslarm

Trygghetslarm 250 kronor/månad, makar/hushåll 350 kr/månad

¹⁶ <http://www.socialstyrelsen.se/fragorochsvar/avgifterialdre-ochhandikappoms>

¹⁷ <http://www.socialstyrelsen.se/aldre/boendeochstod/avgifter/forbehallfordubblaboendekostnader>

¹⁸ <http://www.socialstyrelsen.se/fragorochsvar/avgifterialdre-ochhandikappoms>

¹⁹ Prop. 2000/01:149 sid. 50

Avgifter för hemtjänst i ordinärt eller särskilt boende

Hemtjänst i ordinärt eller särskilt boende och ledsagning tas taxa ut enligt följande:

- Maxtaxan delat med sex timmar per timme upp till högkostnadsskyddet.

För 2019 innebär det att avgiften är 351,23 kronor/timme upp till maxtaxan 2107,37 kr.

Avgifter för mat, råvarukostnad och tjänsteavgift

Matdistribution: Kommunens självkostnad. Då matdistribution är individuellt behovsprövad är den momsbefriad enligt Skatteverkets moms-broschyr. Kost inklusive hemkörning debiteras med kommunens självkostnad.

Brukaren debiteras avgift för faktiska antal portioner per månad. Halva portioner tillhandahålls ej.

Lunch i biståndsprövad dagverksamhet: Kommunens självkostnad.

Anhörlunch: Kostnaden för lunch som serveras i matsal på vårdboende eller dagcentral debiteras med kommunens självkostnadspris inklusive moms.

Kostnader för särskilt boende/korttidsvistelse:

a) Heldagskost i särskilt boende/ korttidsvistelse

b) Råvarukostnad + tillagningskostnad. Råvarukostnaden utifrån Konsumentverkets beräkningar för personer över 75 år. Halva portioner tillhandahålls ej.

Tillagningskostnaden utgår från kommunens självkostnad.

Helkostabonnemang debiteras i procent enligt följande för särskilt boende/korttidsvistelse:

Frukost	20%
Huvudmål	40%
Kvällsmål	30%
Mellan/nattmål	10%

Hyran vid permanent särskilt boende

Hyran vid permanent särskilt boende debiteras med fastställt hyresbelopp som regleras årligen. Hyran utgår från bruksvärdesprincipen.

Korttidsvistelse

Korttidsvistelse kan förekomma som en övergång från sjukhusvistelse till det ordinära boendet, som en avlastning för anhöriga, eller som en rehabilitering för den enskilde.

Gemensamt är att den enskilde som befinner sig i korttidsvistelse har kvar sitt ordinära boende.

Korttidsvistelse är när brukaren tillfälligt bor i särskilt boende och bedömningen är att brukaren ska fortsätta att bo i ordinärt boende efter korttidsvistelse.

Korttidsvistelse, avgiften ingår i maxtaxan exkl. kost

”Om en kommunal insats, t ex korttidsvistelse och dagverksamhet, utgår under en kortare tidsperiod än en månad bör nivån på avgiften anpassas därefter på ett proportionellt sätt. Avgiften per dag får således inte vara mer än högkostnadsskyddet dividerat med 30.”²⁰
 Finspångs kommun följer socialstyrelsens rekommendationer enligt ovan avseende korttidsplatser.

Förutom avgift i enlighet med maxtaxan och avgift för kost tillkommer en avgift för förbrukningsartiklar som baseras på konsumentverkets årliga beräkningar.

Dagverksamhet

För deltagande i biståndsbeslutad daglig verksamhet debiteras kostnad för lunch debiteras med kommunens självkostnadspris per portion. Brukaren betalar resor till och från dagverksamheten.

Verksamheten i övrigt är avgiftsfri.

Saneringsstädning

Med saneringsstädning menas städning i den enskildes hem och där behovet uppstår ur arbetsmiljösynpunkt för hemtjänstpersonal. Sådan städning sker ofta efter förhandlingar och ett långvarigt motiveringsarbete med den enskilde, som kanske har andra referensramar för bedömning av behovet.

Saneringsstädning ska ske av saneringsfirma och är ett avtal mellan brukare och utföraren.

Flyttstädning

Städning av lägenhet i särskilt boende på grund av avflyttning ansvarar den enskilde alternativt den enskildes dödsbo för.

Hemservice – snöröjning

All hemservice är biståndsbeslutad.

Hemservice/snöröjning och sandning debiteras med självkostnad/timme per påbörjad halvtimme ingår i maxtaxan.

Hemservice/gräsklippning debiteras med självkostnad/timme och ingår inte i maxtaxan.

²⁰ http://www.socialstyrelsen.se/fragorochsvar/avgifterialdre-ochhandikappoms5#anchor_5

Insatsen utförs av kommunens Arbetsmarknadscentrum.

Transport avlidna

Om anhöriga vill att kommunen ombesörjer transport mellan särskilt boende och bårhus debiteras dödsboet den faktiska kostnaden.

Minimibelopp

Procent för minimibelopp:

Ordinärt boende	Ensamstående	Gifta/sambo	Ensamstående funktionshindrade under 65 år	Gifta/sambo funktionshindrade under 65 år
% av prisbasbeloppet	135,5	114,5	149,05	125,95
Särskilt boende	Ensamstående	Gifta/sambo	Ensamstående funktionshindrade under 65 år	Gifta/sambo funktionshindrade under 65 år
% av prisbasbeloppet	108,99	96	119,4	105,11

Kommunstyrelsen

Taxor 2019 Finspångs Tekniska Verk AB

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har, i enlighet med ägardirektivet till Finspångs Tekniska Verk, att fastställa taxor för vatten och avlopp, respektive avfallshantering för 2019. Övriga taxor fastställs av bolaget men ska delges kommunen för kännedom.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Att fastställa taxa för vatten och avlopp för 2019 med taxehöjning på 4,5% enligt Finspångs Tekniska Verks styrelseprotokoll 2018-10-09
2. Att fastställa oförändrad taxa för avfallshantering för 2019 enligt Finspångs Tekniska Verks styrelseprotokoll 2018-10-09.
3. Att ta information enligt Finspångs Tekniska Verks styrelseprotokoll 2018-10-09 om fjärrvärmesaxa och tippavgift för 2019 till protokollet.

2018-§ 395

Dnr: KS.2018.1197

Taxor 2019 Finspångs Tekniska Verk AB

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har, i enlighet med ägardirektivet till Finspångs Tekniska Verk, att fastställa taxor för vatten och avlopp, respektive avfallshantering för 2019. Övriga taxor fastställs av bolaget men ska delges kommunen för kännedom.

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige

1. Att fastställa taxa för vatten och avlopp för 2019 med taxehöjning på 4,5% enligt Finspångs Tekniska Verks styrelseprotokoll 2018-10-09
2. Att fastställa oförändrad taxa för avfallshantering för 2019 enligt Finspångs Tekniska Verks styrelseprotokoll 2018-10-09.
3. Att ta information enligt Finspångs Tekniska Verks styrelseprotokoll 2018-10-09 om fjärrvärmesaxa och tippavgift för 2019 till protokollet.

TAXA för Finspångs kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning 2019

Taxan fastställs av kommunfullmäktige.

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Finspångs Tekniska Verk AB. Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Finspångs Tekniska Verk AB.

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Finspångs kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 § i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet Dagvatten gata (Dg) är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostadsfastighet jämföras fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	
Hantverk	Småindustri	
Utbildning	Sjukvård	

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggs.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, där begreppet lägenhet inte är tillämpligt för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjad 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet. För kallförråd och liknande räknas varje påbörjad 450-tal m² som en lägenhet.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

<i>Ändamål</i>	<i>Anläggningsavgift</i>	<i>Brukningsavgift</i>
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5-13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För *bostadsfastighet* och därmed jämställd fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		2019		2018	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisleddningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	32 000 kr	40 000 kr	30 600 kr	38 250 kr
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	53 300 kr	66 625 kr	51 000 kr	63 750 kr
c)	en avgift per m2 tomtyta	21,60 kr	27,00 kr	20,40 kr	25,50 kr
d)	en avgift per lägenhet	26 700 kr	33 375 kr	25 500 kr	31 875 kr
e) *	en grundavgift för bortledning av Df, om bortledning av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	2 672 kr	3 340 kr	2 550 kr	3 187,50 kr

* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisleddning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

För fastigheter taxerade som villor eller småhus tas avgift ut endast intill ett belopp som motsvarar en tomtyta på max 2 000 m².

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 För annan fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		2019		2018	
		Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	32 000 kr	40 000 kr	30 600 kr	38 250 kr
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	59 700 kr	74 625 kr	57 120 kr	71 400 kr
c)	en avgift per m² tomtyta	26,40 kr	33,00 kr	25,50 kr	32,00 kr
d)	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	2 672 kr	3 340 kr	2 550 kr	3 187,50 kr

* Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmödet att gälla och resterande tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 För obebyggd fastighet skall erläggas del av full anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Bostadsfastighet</i>		<i>Annan fastighet</i>
Servisavgift	5.1 a)	100%	6.1 a)	100%
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100%	6.1 b)	100%
Tomtyteavgift	5.1 c)	100%	6.1 c)	70%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0%	-	
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1 e)	100%	6.1 d)	100%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet skall erläggas resterande avgifter enligt följande:

		<i>Bostadsfastighet</i>		<i>Annan fastighet</i>
Tomtyteavgift	5.1 c)	*	6.1 c)	30%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100%	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

<i>Avgifter för framdragen servisledning</i>	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 b) -	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30%	50%	-	20%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100%	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100%	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100% av avgiften enligt 5.1 a) även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 40 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragnings av övriga servisledningar.

§ 9

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

	2019		2018	
	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
en avgift per m² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	21,60 kr	27,00 kr	20,40 kr	25,50 kr

§ 10

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 11

11.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

11.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

11.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 11.2.

11.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande –t ex ökning av tomtyta –inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 11.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 12

12.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

12.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

12.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 13–22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 13

13.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		2019		2018	
		Utan moms i kronor	Med moms i kronor	Utan moms i kronor	Med moms i kronor
a)	en fast avgift per år				
	<i>Bostadsfastighet och därmed jämfästighet</i>				
	Utan mätare	2 520,00	3 150,00	2 408,00	3 010,00
	Qn 2,5 m ³ /h (5 m ³)	2 520,00	3 150,00	2 408,00	3 010,00
	Qn 6 m ³ /h (10 m ³)	4 660,00	5 825,00	4 462,00	5 577,50
	Qn 10 m ³ /h (20 m ³)	8 400,00	10 500,00	8 038,00	10 047,50
	Qn >10 m ³ /h (50 mm)	14 700,00	18 375,00	14 021,00	17 526,25
	Qn >10 m ³ /h (80 mm)	32 112,00	40 140,00	30 732,00	38 415,00
	<i>Annan fastighet</i>				
	Qn 2,5 m ³ /h (5 m ³)	4 520,00	5 650,00	4 318,00	5 397,50
	Qn 6 m ³ /h (10 m ³)	11 700,00	14 625,00	11 223,00	14 028,75
	Qn 10 m ³ /h (20 m ³)	23 500,00	29 375,00	22 463,00	28 078,75
	Qn >10 m ³ /h (50 mm)	48 700,00	60 875,00	46 580,00	58 225,00
	Qn >10 m ³ /h (80 mm)	93 600,00	117 000,00	89 489,50	111 861,88
	Qn >10 m ³ /h (100 mm)	130 900,00	163 625,00	125 232,00	156 540,00
b)	en avgift per m ³ levererat vatten	26,80	33,50	25,60	32,00
c)	en avgift per år och lägenhet eller lägenhetsekvivalent för				
	Villor och småhus med max två lägenheter	960,00	1 200,00	915,00	1 143,75
	Övriga	700,00	875,00	672,00	840,00

13.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	13.1 a)	40%	40%	10%	10%
Avgift per m ³	13.1 b)	40%	60%	-	-
Avgift per lägenhet	13.1 c)	20%	20%	30%	30%

13.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 13.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 75 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

13.4 För s k byggvatten skall erläggas bruksavgift enligt 13.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

13.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) skall erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 80 % av den fasta avgiften enligt 13.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela kronor.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

13.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2. Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen. Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Statens va-nämnd.

13.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 17.

13.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o d), skall erläggas avgift med 10 % av avgiften enligt 13.1 b).

§ 14

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga bruksavgift.

Avgift utgår med:

	Utan moms	Med moms
en avgift per m2 allmän platsmark för bortledning av dagvatten	1,04 kr	1,30 kr

§ 15

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 16

För obebbyggd fastighet inom detaljplan skall erläggas bruksavgift enligt 13.1 a).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		V	S	Df	Dg
Fast avgift	13.1 a)	40%	40%	10%	10%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§ 17

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	2019		2018	
	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Nedtagning av vattenmätare	640 kr	800 kr	610 kr	762,50 kr
Uppsättning av vattenmätare	640 kr	800 kr	610 kr	762,50 kr
Avstängning av vattentillförsel	600 kr	750 kr	563 kr	703,75 kr
Påsläpp av vattentillförsel	600 kr	750 kr	563 kr	703,75kr

	2019		2018	
	Utan moms	Med moms	Utan moms	Med moms
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	600 kr	750 kr	563 kr	703,75 kr
Undersökning av vattenmätare	1 180 kr	1 475 kr	1 126 kr	1 407,50 kr
Byte frusen vattenmätare	1 350 kr	1 650 kr	1 264 kr	1 580 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	472 kr	590,00 kr	451 kr	563,75 kr
Förgäves besök	472 kr	590,00 kr	451 kr	563,75 kr
Extra mätaravläsning	192 kr	240,00 kr	180 kr	225 kr
Ny räkning (begärd av kund)	280 kr	350 kr	270 kr	337,50 kr
Rådgivning och undersökning hos kund (begärd av kund)	472 kr	590,00 kr	451 kr	563,75 kr
Olovligt öppnade eller stängt servis	2 940 kr	3 675 kr	2 820 kr	3 525 kr
Olovlig borttagning av vattenmätare (bruten plombering)	2 940 kr	3 675 kr	2 820 kr	3 525 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 60 % av ovan angivna belopp.

§ 18

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 13–16 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 19

Avgift enligt 13.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 13.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i § 13 och 15.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 20

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

TAXANS INFÖRANDE

§ 21

Denna taxa träder i kraft 2019-01-01 . De brukningsavgifter enligt 13.1, 13.4 och 13.8 samt § 15, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolarna jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

Protokoll fört vid FTV Styrelsemöte

Dag och tid: Tisdagen den 9 oktober 2018, kl 16.00
Plats: Konferensrum "Lakvattendammen",
Norrköpingsvägen 32, Finspång

Närvarande:

Ordinarie: Stig Andersson, Ordförande
Leif Johannesson
Leif Sundström
Tommy Jacobson
Cecilia Svärd, Ersättare

Suppleanter: Hugo Andersson
Mats Annerfeldt

Övriga deltagare: Mikael Andersson, Ekonomi- & Administrativ Chef
Anders Allerth, Kommunal

Frånvarande: Thomas Larsson, Marie Johansson, Ingrid Ahlström,

§1 Godkännande av dagordningen

Dagordningen godkändes.

§ 2 Val av Justeringsman

Som justeringsman valdes Leif Johannesson

§ 3 Föregående protokoll 2018-08-28

Inget att tillägga till föregående protokoll 2018-08-28. Protokollet godkändes och lades till handlingarna.

§ 4 Tillförordnande av VD

En enig styrelse beslutade att tillsätta Mikael Andersson som tillförordnad VD för bolaget.

i. Ändring bolagsverket

Ändring av verkställande direktör undertecknades för att skickas till bolagsverket. Uppgifter hur firman tecknas behålls enligt tidigare. Mikael ombesörjer så handlingarna skickas in.

ii. Villkor Tf VD

Styrelsen gav uppdrag till styrelseordföranden att komma överens med Tf VD om lön och eventuellt övriga villkor.

§ 5 Ekonomi

i. Månadsbokslut augusti 2018

Bokslut per 2018-08-31 redovisades. Omsättning 124,7 MSEK, vilket är 3,5 MSEK över budget, Rörelseresultat 16,8 MSEK mot budgeterade 12,9 MSEK, Resultat efter finansiella poster 11,9 MSEK mot budgeterade 7,3 MSEK.

Likviditeten är fortsatt god i företaget.

ii. Taxor 2019

Förslag för justering av taxor presenterades och diskuterades.

Styrelsen beslutade att fjärrvärmesaxan för 2019 ska höjas med 1 % i genomsnitt och att VA-taxan ska höjas med 4,5 %. Övriga taxor lämnas oförändrade.

§ 6 Investeringar

i. Uppföljning av investeringar Budget 2018

Genomgång av företagets investeringar i budget 2018 gjordes. Inga stora nya förändringar jämfört med tidigare rapportering. Prognos för totala investeringar under 2018 är 43 MSEK mot budgeterade 56 MSEK.

§ 7 Övriga frågor

Tf VD tog upp frågan från förra mötet angående att flytta centrifuger från biogasanläggningen till gamla anläggningen istället för att investera i nya. **Styrelsen beslutade** att centrifugerna får flyttas.

Styrelsen efterfrågade direkt information från inblandad personal kring biogasen. Tf VD tar med sig frågan och återkommer med ett förslag för hur detta ska ske.

Information om processen i skiljedomsförfarandet gällande biogasanläggningen. Muntlig förhandling inleds 25 oktober och dom lämnas senast 23 november.

Nya regler kring insamling av matavfall kommer att gälla från år 2021. Beslut kring hur insamling ska ske i Finspång fattas av kommunen. Viktigt att processen kommer igång så FTV har en chans att förbereda en förändrad hantering i tid.

Samarbetet med Nodra kring framtida vattenförsörjning närmar sig en teknisk avrapportering. Styrelsen informeras när rapporten presenterats i styrgruppen för samarbetet.

Förslag att hålla ett styrelsemöte vid värmeverket med visning av värmeverket och information från verksamhetschefen. Tf VD återkommer med förslag kring detta.

Nästa ordinarie Styrelsemöte är tisdag den 20 november 2018.

Mötet hålls i konferensrum "Lakvattensdammen" Norrköpingsvägen 32.

Vid protokollet:

Mikael Andersson

Justeras:

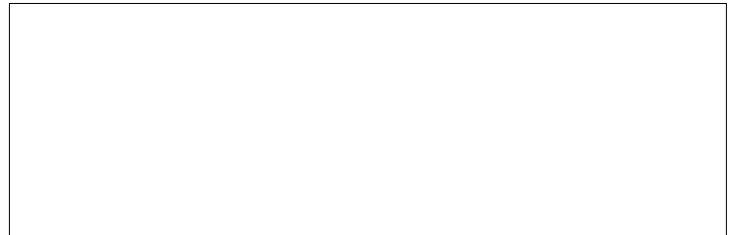

Leif Johannesson

Stig Andersson Ordförande

Fjärrvärmesaxa för villor och småhus

Taxan gäller från 2019-01-01 och är inklusive moms. Priset justeras normalt en gång per år efter beslut av Finspångs Tekniska Verks styrelse. Enligt fjärrvärmelagen måste våra kunder meddelas 60 dagar före en eventuelltaxeändring. Fjärrvärmeavtalet mellan Finspångs Tekniska Verk gäller tills vidare och haren uppsägningstid på 90 dagar om inget annat avtalats.

Omvärldens makroekonomiska utveckling påverkar FTV. Den allmänna inflationen väntas ha varit 2 % för året, löneökningar hamnade på ca 2,5%. Bränslekostnaderna ökar kraftigt främst när det gäller priset på flis och det finns även höjningar från andra leverantörer. FTV vill investera med avsikt att trygga nätet och värmeproduktionen. Det skall leda till bättre leveranskvalitet, driftsäkerhet och kontinuerlig modernisering.

Fast årsavgift och energiavgift

Fjärrvärmepriset består av en rörlig energiavgift och en fast årsavgift.

För 2019 höjs den fasta årsavgiften med 1% % till 7 560 kr/år. Den rörliga energiavgiften höjs med 1 % till 60,28 öre/kWh.

En villakund som förbrukar cirka 20 000 kWh/år får en ökad månadskostnad med ca 16 kr som en konsekvens av taxehöjningen för 2019.

Valmöjlighet - standard eller säsong

Du har möjlighet att välja mellan två fjärrvärmesaxor: Taxa enligt **standard** eller taxa anpassad efter **säsong**. Valt taxeralternativ gäller tills vidare men minst kalenderårsvis, det vill säga den period som löper från och med 2019-01-01 till och med 2019-12-31.

Alternativ 1. Fjärrvärmepris 2019 (enligt standard, inklusive moms)

För värmeeffektbehov (P) upp till och med 12 kW	Energiavgift inkl. moms	
	2019	2018
Fast årsavgift	7 560 kr	7 485 kr
Rörlig energiavgift	60,28 öre/kWh	59,68 öre/kWh

Alternativ 2. Fjärrvärmepris 2019 (säsonganpassad, inklusive moms)

Denna taxa är indelad i en fast avgift och en rörlig energiavgift som är uppdelad efter tre säsonger; vinter, vår/höst samt sommar. Säsongerna speglar de bränsleslag som för den perioden är rådande. Uppmätt förbrukning faktureras månadsvis i efterskott.

För värmeeffektbehov (P) upp till och med 12 kW	Energiavgift inkl. moms	
	2019	2018
Fast årsavgift	7 560 kr	7 485 kr
Rörlig energiavgift vinter (jan-mars, nov-dec)	71,86 öre/kWh	71,15 öre/kWh
Rörlig energiavgift vår/höst (april-maj, sept-okt)	38,90 öre/kWh	38,51 öre/kWh
Rörlig energiavgift sommar (jun-aug)	22,13 öre/kWh	21,91 öre/kWh

Fjärrvärmesaxa för flerfamiljshus och lokaler

Taxan gäller från 2019-01-01. Priset justeras normalt en gång per år efter beslut av Finspångs Tekniska Verks styrelse. Prishöjningen gäller från och med 1 januari 2019. Kapacitetsavgiften höjs med 1,0% och den rörliga energiavgiften höjs med 1,0%.

Omvärldens makroekonomiska utveckling påverkar FTV. Den allmänna inflationen väntas ha varit 2 % för året, löneökningar hamnade på ca 2,5%. Bränslekostnaderna ökar kraftigt främst när det gäller priset på flis och det finns även höjningar från andra leverantörer. FTV vill investera med avsikt att trygga nätet och värmeproduktionen. Det skall leda till bättre leveranskvalitet, driftsäkerhet och kontinuerlig modernisering.

Taxan är uppdelad i tre delar.

1. Energi
2. Kapacitet
3. Flöde

För kunder som använder fjärrvärmesaxa som spets utgår ett prispåslag på 20% som kompensation för högre bränslekostnader.

1. Energiavgift

Energiavgiften är uppdelad efter tre säsonger; vinter, vår och höst samt sommar. Säsongerna speglar det bränsleslag som för den perioden är rådande. Uppmätt förbrukning faktureras månadsvis.

- Vinter: jan, feb, mars, nov, dec
- Vår och höst: apr, maj, sep, okt
- Sommar: jun, jul, aug

2. Kapacitetsavgift

Kapacitetsavgiften utgår från varje enskild fastighets effektbehov = P. Årskostnaden faktureras månadsvis (årskostnaden/365*aktuell månads antal dagar).

3. Flödesavgift

Flödesavgift utgår för kunder vars returtemperatur överskrider 55 C. Uppmätt flöde faktureras månadsvis.

Flödesavgift för 2019 är 15 kr/m³ exklusive moms.

TAXA 2019

Energiavgift

Period	Avgift 2019		Avgift 2018	
	Exkl moms	Inkl moms	Exkl moms	Inkl moms
Vinter	52,88 öre/kWh	66,10 öre/kWh	52,36 öre/kWh	65,45 öre/kWh
Vår/Höst	26,49 öre/kWh	33,12 öre/kWh	26,23 öre/kWh	32,79 öre/kWh
Sommar	15,84 öre/kWh	19,80 öre/kWh	15,68 öre/kWh	19,60 öre/kWh

Kapacitetsavgift

- P sätts in i formeln nedan för att erhålla årskostnaden

För P-värden upp tom. 2800 kW gäller $(-0,184 \cdot P + 962) \cdot P$

För P-värden över 2800 kW gäller $(95,11 \cdot P + 986673)$

Flödesavgift

- 15 kr/m³ exklusive moms

Kommunstyrelsen

Redovisning av motioner, e-förslag och medborgarförslag som inte är färdigbehandlade oktober 2018

Sammanfattning

I denna skrivelse redovisas de motioner, medborgarförslag och e-förslag som 2018-10-25 inte är färdigbehandlade.

Kommunfullmäktige har beslutat att motioner, e-förslag och medborgarförslag ska beredas inom sex månader från att de inkom till kommunen. Vidare är det bestämt i lag att motioner och medborgarförslag som handlagts i över ett år kan avskrivas från vidare handläggning.

Förvaltningen har 2018-10-25; 1 motion, 9 medborgarförslag och 6 e-förslag att bereda. Motionen är nyligen inkommen. Av medborgarförslagen är 7 stycken äldre än 6 månader, 2 medborgarförslag är 3-6 månader. Av e-förslagen är 2 stycken äldre än 6 månader, 2 e-förslag är 3-6 månader. Övriga 2 e-förslag är nyligen inkomna.

Motionerna, medborgarförslagen och e-förslagen redovisas i bilaga.

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta föreslå kommunfullmäktige besluta

1. Att anteckna informationen till protokollet.

2018-§ 394

Dnr: KS.2018.1139

Redovisning av motioner, e-förslag och medborgarförslag som inte är färdigbehandlade oktober 2018

Sammanfattning

I denna skrivelse redovisas de motioner, medborgarförslag och e-förslag som 2018-10-25 inte är färdigbehandlade.

Kommunfullmäktige har beslutat att motioner, e-förslag och medborgarförslag ska beredas inom sex månader från att de inkom till kommunen. Vidare är det bestämt i lag att motioner och medborgarförslag som handlagts i över ett år kan avskrivas från vidare handläggning.

Förvaltningen har 2018-10-25; 1 motion, 9 medborgarförslag och 6 e-förslag att bereda. Motionen är nyligen inkommen. Av medborgarförslagen är 7 stycken äldre än 6 månader, 2 medborgarförslag är 3-6 månader. Av e-förslagen är 2 stycken äldre än 6 månader, 2 e-förslag är 3-6 månader. Övriga 2 e-förslag är nyligen inkomna.

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige

1. Att anteckna informationen till protokollet.

Ärende nr	Titel	Typ	Ansvarig person	Ansvarig enhet
KS.2018.0910	e-förslag: flexibel förskoletid	Ärende	ej fördelat	Kansliavdelningen
KS.2018.0821	Motion till kommunfullmäktige - Tankningsställe för bio-gas i Finspång	Ärende	ej fördelat	Kansliavdelningen
KS.2018.0669	e-förslag: Allmänt förbud mot smällare och fyrverkerier samt reglering av användande av pyroteknisk utrustning inom Finspångs kommun	Ärende	ej fördelat	Kansliavdelningen
	3-6 månader			
KS.2018.0642	Medborgarförslag - förbättrad och belyst väg mellan Skäggebyvägen och golfbanan	Ärende	Magnus Pirholt	Sektor samhällsbyggnad
KS.2018.0593	Medborgarförslag - hundrastgård på området för f.d. Folkets park	Ärende	Magnus Pirholt	Sektor samhällsbyggnad
KS.2018.0494	e-förslag - Lotorps framtida utveckling: samordning av lokaler för förskola, skola och föreningsliv	Ärende	Fredrik Björkman	Sektor samhällsbyggnad
KS.2018.0475	e-förslag: Säkrare övergång Vallonvägen vid klockstapeln	Ärende	Helena Wastesson	Sektor samhällsbyggnad
	Äldre än 6 månader			
KS.2018.0248	Medborgarförslag - möjlighet till kortbetalning inom färdtjänsten	Ärende	Susanne Arnberg	Sektor samhällsbyggnad
KS.2018.0186	Medborgarförslag - höjd trafiksäkerhet för gångare på Bergslagsvägen	Ärende	Magnus Pirholt	Sektor samhällsbyggnad
KS.2018.0100	e-förslag: förskola i Hällestad	Ärende	Rita Jönsson	Sektor utbildning
KS.2018.0099	Medborgarförslag - fritids- och korttidsboende för personer med funktionshinder	Ärende	Petra Käll Antonsen	Sektor social omsorg
KS.2017.0918	Medborgarförslag - förändring av räddningstjänsten på Finspångs landsbygd	Ärende	Peter Kindblom	Sektor samhällsbyggnad
KS.2017.0913	Svar på medborgarförslag - Uppställning av Ljungströmturbin i Finspångs centrum	Ärende	Johan Malmberg	Utvecklingsavdelningen
KS.2016.0293	e-förslag - upphäv ridförbudet i Torstorps by	Ärende	Joakim Joge	Sektor samhällsbyggnad
KS.2016.0265	Medborgarförslag - förskola vid Grosvads camping	Ärende	Rita Jönsson	Sektor utbildning